SOLLENTUNA ÖVERSIKTSPLAN

Samrådsredogörelse juni 2021

SOLLENTUNA KOMMUN

www.sollentuna.se

Samrådsredogörelse

Innehåll

Inledning och bakgrund 7
Samrådsprocessen 7
Samrådsaktiviteter 7
Deltagande och inkomna yttranden 8
Sammanställning av yttranden 10
Generellt 10
  Länsstyrelsen 10
  Övriga myndigheter 12
    Stockholms läns landsting, Tillväxt- och regionplanenämnden 12
  Grannkommuner och ABC-kommuner 12
    Danderyds kommun 12
    Järfälla kommun 13
  Kommunala nämnder och bolag och förbund 13
    Kultur- och fritidsnämnden 13
    Trafik- och fastighetsnämnden 13
  Kommunala rådgivande organ 14
    Sollentuna ungdomsråd 14
  Föreningar 14
    Naturskyddsföreningen Sollentuna 14
  Privatpersoner 14
Riksintressen 16
  Länsstyrelsen 16
  Övriga myndigheter 19
    Trafikverket 19
    Försvarsmakten 20
Bebyggelseutveckling 20
  Länsstyrelsen 20
  Övriga myndigheter 20
    Lantmäteriet 20

Grannkommuner och ABC-kommuner 21
Upplands Väsby kommun 21
Järfälla kommun 21
Kommunala nämnder och bolag och förbund 21
Miljö- och byggnadsnämnden 21
Kultur- och fritidsnämnden 22
Trafik- och fastighetsnämnden 22
Sollentunahem 22
Kommunala rådgivande organ 23
Funktionshinderrådet i Sollentuna 23
Föreningar 24
Bostadsrättsföreningen Grusgropen 24
Sjöbergs villaförening 24
Norrvikens villaägareförening 24
Turebergs villaägareförening 24
Sollentuna hembygdsförening 25
Privatpersoner 26
Trafik och kollektivtrafik 31
Länsstyrelsen 31
Övriga myndigheter 31
Trafikverket 31
Stockholms läns landsting, trafikförvaltningen 31
Grannkommuner och ABC-kommuner 32
Danderyds kommun 32
Upplands Väsby kommun 33
Täby kommun 33
Knivsta kommun 34
Järfälla kommun 34
Kommunala nämnder och bolag och förbund 35
Trafik- och fastighetsnämnden 35
Sollentunahem 38
Kommunala rådgivande organ 39
Sollentuna ungdomsråd 39
Funktionshinderrådet i Sollentuna kommun 40
Föreningar 41
Sollentuna hembygdsförening 41
Naturskyddsföreningen Sollentuna 42

Privatpersoner ... 42
Natur & grönstruktur ... 47
Länsstyrelsen ... 47
Grannkommuner och ABC-kommuner ... 48
Upplands Väsby kommun ... 48
Sundbybergs stad ... 48
Täby kommun ... 49
Järfälla kommun ... 49
Kommunala nämnder och bolag och förbund ... 49
Miljö- och byggnadsnämnden ... 49
Trafik- och fastighetsnämnden ... 49
Sollentuna Energi & Miljö AB ... 52
Kommunala rådgivande organ ... 52
Funktionshinderrådet i Sollentuna kommun ... 52
Föreningar ... 53
Attunda OK ... 53
Sjöbergs Villaförening ... 53
Norrvikens Villaförening ... 53
Naturskyddsföreningen Sollentuna ... 53
Sollentuna hembygdsförening ... 54
Turebergs IF SOK ... 54
Privatpersoner ... 54
Vatten ... 56
Länsstyrelsen ... 56
Grannkommuner och ABC-kommuner ... 57
Täby kommun ... 57
Kommunala nämnder och bolag och förbund ... 57
Miljö- och byggnadsnämnden ... 57
Trafik- och fastighetsnämnden ... 58
Käppalaförbundet ... 59
Sollentuna Energi & Miljö AB ... 59
Föreningar ... 63
Naturskyddsföreningen Sollentuna ... 63
Samhällsservice ... 64
Länsstyrelsen ... 64
Kommunala nämnder och bolag och förbund ... 64
Barn- och ungdomsnämnden ... 64

Kultur- och fritidsnämnden ... 64
Socialnämnden ... 64
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ... 65
Vård- och omsorgsnämnden ... 65
Föreningar ... 66
Sjöbergs Villaförening ... 66
Privatpersoner ... 66
Kulturmiljö & fornlämningar ... 66
Länsstyrelsen ... 66
Föreningar ... 68
Sollentuna hembygdsförening ... 68
Turebergs villaägareförening ... 69
Privatpersoner ... 69
Teknisk försörjning och infrastruktur ... 70
Länsstyrelsen ... 70
Kommunala nämnder och bolag och förbund ... 70
Trafik- och fastighetsnämnden ... 70
Sollentuna Energi & Miljö AB ... 70
Sollentunahem ... 72
SÖRAB ... 72
Företag och företagsorganisationer ... 72
Svenska kraftnät ... 72
TeliaSonera Skanova ... 73
AB Fortum Värme ... 73
Vattenfall Eldistribution AB ... 74
Föreningar ... 74
Naturskyddsföreningen Sollentuna ... 74
Privatpersoner ... 74
Hälsa, säkerhet och risk ... 75
Länsstyrelsen ... 75
Övriga myndigheter ... 79
Trafikverket ... 79
Kommunala nämnder och bolag och förbund ... 80
Miljö- och byggnadsnämnden ... 80
Trafik- och fastighetsnämnden ... 81
Sollentuna Energi & Miljö AB ... 83
Sollentunahem ... 84

Brandkåren Attunda ... 84
Företag och företagsorganisationer ... 85
Svenska kraftnät ... 85
Föreningar ... 85
Norrvikens Villaägareförening ... 85
Näringsliv ... 87
Länsstyrelsen ... 87
Företag och företagsorganisationer ... 87
Företagarna i Sollentuna ... 87
Genomförande ... 89
Länsstyrelsen ... 89
Kommunala nämnder och bolag och förbund ... 89
Sollentunahem ... 89
Miljökonsekvensbeskrivning ... 91
Länsstyrelsen ... 91
Övrigt - Formalia ... 91
Länsstyrelsen ... 91
Övriga myndigheter ... 92
Stockholms läns landsting, Tillväxt- och regionplanenämnden ... 92
Grannkommuner och ABC-kommuner ... 92
Upplands Väsby kommun ... 92
Kommunala nämnder och bolag och förbund ... 92
Kultur- och fritidsnämnden ... 92
Miljö- och byggnadsnämnden ... 92
Trafik- och fastighetsnämnden ... 93
Socialnämnden ... 93
Sollentuna Energi & Miljö AB ... 94
Sollentunahem ... 94
Kommunala rådgivande organ ... 95
Funktionshinderrådet i Sollentuna kommun ... 95
Sollentuna ungdomsråd ... 95
Företag och företagsorganisationer ... 95
Svenska kraftnät ... 95
Föreningar ... 96
Sollentuna hembygdsförening ... 96
Privatpersoner ... 96
Kartor ... 97

Länsstyrelsen 97
Grannkommuner och kommuner i ABC-samarbetet 98
Sigtuna kommun 98
Kommunala nämnder och bolag och förbund 98
Miljö- och byggnadsnämnden 98
Trafik- och fastighetsnämnden 99
Sollentunahem 100
Föreningar 100
Sollentuna hembygdsförening 100
Turebergs villaägareförening 100

Inledning och bakgrund

Samrådsprocessen

I februari 2017 gav stadsbyggnadsnämnden i uppdrag till kommunledningskontoret att revidera gällande översiktsplan för antagande inom mandatperioden.

Samrådsperioden sträckte sig över 6 veckor, mellan den 15 september 2017 och 31 oktober 2017. På begäran, och eftersom färre svar än önskvärt kommit in, förlängdes därefter samrådet. Ett par remissinstanser godkändes att inkomma med sina svar den 15 november.

I samband med förlängningen av samrådstiden beslutades att innevarande översiktsplan (från 2012) skulle föreslås att aktualitetsförklaras med strykning vissa specifika delar. Detta gav kommunen mer tid att – i den kommande översiktsplanen - arbeta in synpunkter som kommit in under samrådet. Att aktualitetsförklara gällande översiktsplan säkerställde även möjligheten att söka statsbidrag för ökat bostadsbyggande från Boverket, då ett av villkoren för bidraget var att kommunen under innevarande eller föregående mandatperiod hade antagit en ny översiktsplan eller gjort en översyn av planens aktualitet enligt 3 kap. plan- och bygglagen (2010:900).

Efter den avslutade samrådsperioden har arbete med att ta fram en granskningsversion fortsatt.

Samrådsaktiviteter

Samråd kring förslag till ny översiktsplan genomfördes genom dialog med kommuninvånare, föreningar, organisationer, företagare, andra kommuner samt regionala och statliga myndigheter. Under samrådstiden var det möjligt att lämna synpunkter muntligt vid aktiviteter, skriftligt via e-post eller brev samt via formulär på hemsidan. Följande aktiviteter genomfördes:

- Utskick med inbjudan att delta i samrådet. Mottagare av utskicket var ett urval av kommuner, regionala och nationella organisationer, myndigheter samt lokala råd och föreningar.
- Utställning av översiktsplanen i entrén till kommunhuset, samt digitalt via kommunens webbplats.
- Utställning och öppet hus för kommuninvånare i fyra kommundelar. Dessa tillfällen annonserades i lokaltidningarna.
- Annonsering via kommunens webbplats och sociala media.
- Översiktsplanen remitterades till samtliga kommunala nämnder och kommunala bolag i Sollentuna. För dessa grupper ordnades även informationsträffar.
- Presentation för kommunens näringsliv i samband med en så kallad Näringslivslunch.
- Presentation i samband med ett möte arrangerat för samtliga föreningar i Sollentuna.
- Möte med Sollentuna Ungdomsråd samt med Pensionärsrådet i Sollentuna.
- Särskild presentation ordnades med Länsstyrelsen.

Aktiviteterna presenterades i förväg för Sollentunas stadsbyggnadsnämnd.

Syftet med samrådsaktiviteterna riktade till allmänheten, föreningar och företag var att uppmärksamma möjligheten att läsa och kommentera översiktsplanen på webben och att svara på frågor om process och innehåll. De som ville lämna kommentarer ombads i första hand göra det skriftligt och digitalt.

Vid utställningar och möten gjordes en övergripande presentation av innehållet med hjälp av tryckt utställningsmaterial och, i ett fåtal fall, även med en powerpointpresentation. För komplett innehåll i översiktsplanen och miljökonsekvensbeskrivningen hänvisades till webben.

Utställning och öppet hus för kommuninvånare lockade endast ett fåtal besökare. Näringslivslunchen och mötet för föreningar var välbesökta och många fick del av informationen om samrådet, men ett mindre antal valde att söka upp utställaren och ställa frågor.

Deltagande och inkomna yttranden

Samrådsinstans	Skriftligt yttrande
Länsstyrelsen	2017-11-09
Övriga myndigheter	
Brandkåren i Attunda	2017-10-31
Försvarsmakten	2017-10-12
Lantmäteriet	2017-10-24
Luftfartsverket	2017-09-17
Polisen i Sollentuna	Inget svar
Sjöfartsverket	2017-11-09
Skogsstyrelsen	2017-11-09
Statens fastighetsverk	2017-11-09
Svenska kraftnät	2017-10-31
Stockholms läns landsting, Tillväxt- och regionplanenämnden	2017-10-27
Stockholms läns landsting, Trafiknämnden	2017-11-15
Trafikverket	2017-10-16
Grannkommuner och ABC-kommuner	
Danderyds kommun	2018-02-19
Järfälla kommun	2017-10-31
Knivsta kommun	2017-10-19
Sigtuna kommun	2017-10-12
Solna stad	2017-10-04
Stockholms stad	2018-02-22
Sundbybergs stad	2017-11-22
Täby kommun	2017-11-15
Upplands Väsby kommun	2017-11-15
Uppsala kommun	Inget svar
Vallentuna kommun	2017-10-18
Kommunala nämnder, bolag och förbund	
AB SOLOM	2018-01-25

Barn- och ungdomsnämnden	2017-11-01
Kultur- och fritidsnämnden	2017-11-13
Käppalaförbundet	2017-10-20
Miljö- och byggnadsnämnden	2017-10-31
Norrvatten	Inget svar
Socialnämnden	2017-10-31
Sollentuna Energi & Miljö AB	2017-11-01
Sollentunahem	2017-10-31
SÖRAB	2017-10-30
Trafik- och fastighetsnämnden	2017-10-31
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	2017-10-31
Vård- och omsorgsnämnden	2017-11-14
Överförmyndarnämnden	Inget svar

Kommunala rådgivande organ

Brottsförebyggande rådet	2017-09-21
Funktionshinderrådet i Sollentuna	2017-10-26
Pensionärsrådet	
Sollentuna ungdomsråd	2017-10-31

Företag och företagsorganisationer

Fortum Värme	2017-12-04
Företagarna Sollentuna	2018-02-28
Förpacknings- och tidningsinsamlingen AB	Inget svar
Ragn-Sells AB	Inget svar
Stockholms Handelskammare	Inget svar
Swedavia	Inget svar
Svensk Handel	Inget svar
TeliaSonera Skanova	2017-10-24
Vattenfall Eldistribution AB	2018-02-13

Föreningar och organisationer

Attunda OK	Via kommunens hemsida
Bostadsrättsföreningen Grusgropen, Stupvägen 23-49	Via kommunens hemsida
Cykelfrämjandet Stockholm Norrort	Inget svar
Edsbergs Centrums Företagarförening	Inget svar
Edsbergs Villaägareförening	Inget svar
Edsängens Villaägareförening	Inget svar
Hyresgästföreningen Sollentuna	Inget svar
Landsnora Villaägareförening	Inget svar
Naturskyddsföreningen Sollentuna	2017-10-31
Norrvikens Villaägareförening	2017-10-30
Sjöbergs Villaförening	2017-11-23
Sollentuna hembygdsförening	2017-10-30
Turebergs IF SOK	Via kommunens hemsida
Turebergs Villaägareförening	2017-10-28
Törnskogens Villaägareförening	Inget svar

Synpunkterna har till viss del sammanfattats och kortats ner av redaktionella skäl, särskilt vad gäller synpunkter från privatpersoner eftersom att samma synpunkt kan förekomma flera gånger eller till viss del saknar relevans för det som brukar tas upp i en översiktsplan. Alla skriftliga synpunkter finns dock att ta del av i sin helhet på kommunen.
Kommunen har sammanställt samtliga yttranden som inkom under samrådstiden i denna samrådsredogörelse. Inkomna synpunkter redovisas under respektive ämnesområde samt fördelade enligt nedanstående kategorier:

- Länsstyrelsen
- Övriga myndigheter
- Grannkommuner och ABC-kommuner (kommuner i stråket Stockholm-Uppsala)
- Kommunala nämnder och bolag och förbund
- Kommunala rådgivande organ
- Företag och företagsorganisationer
- Föreningar
- Privatpersoner

Sammanställning av yttranden

Generellt

Länsstyrelsen

Synpunkt
Länsstyrelsen anser att förslaget till översiktsplanen lyfter fram visioner och strategier för att bygga ett hållbart och resilient samhälle. Planen har tydliga mål och inriktningar som även ligger i linje med förhållningssätten i förslaget till regional utvecklingsplan för stockholmsregionen, RUFS 2050. Översiktsplanen behöver dock förtydligas på några punkter för att bättre fungera som stöd i efterföljande planering. Det rör sig bland annat om en tydligare hantering av riksintressen, miljökvalitetsnormer och hälsa- och säkerhetsfrågor. - Länsstyrelsen anser att förslaget inte tillräckligt tydligt visar vilka avvägningar som är gjorda gällande markanvändning. Markanvändning visas i den övergripande plankartan samt i kompletterande kartor för olika ämnesområden. Samtliga kartor behöver bli tydligare för att lättare kunna utläsa kommunens viljeriktning. Länsstyrelsen ser att kommunens alla utpekade utvecklingsområden behöver utmärkas bättre i kartunderlaget.

Kommentar
Granskningsförslaget har arbetats om utifrån Länsstyrelsens synpunkt.

Synpunkt
Regional stadskärna Kista – Sollentuna – Häggvik
Kommunen föreslår utbyggnad i kommunen i enlighet med den regionala stadskärna som RUFS 2050 har pekat ut. Detta ser Länsstyrelsen som mycket positivt. Framtida utveckling i Helenelund med kopplingar mot Stockholms kommun och Sundbybergs kommun är en mellankommunal fråga där samverkan vid framtida utbyggnadsplaner är viktig. Den på sikt föreslagna utvecklingen väster om motorvägen mot Kymlinge och Kista kräver ett tätt samarbete med flera aktörer. Utöver Stockholms och Sundbybergs kommuner behöver utvecklingsplanerna även diskuteras med SLL och Trafikverket, då förslaget dels är avhängigt

att Kymlinge tunnelbanestation kan tas i bruk, dels att E4:an samt E18, som är utpekade som riksintressen, inte påverkas negativt.

Kommentar
Området vid kommungräns mot Sundbybergs kommun har ändrats till utredningsområde för verksamheter i granskningsförslaget.

Synpunkt
Bostadsförsörjning
De delar av kommunens antagna Riktlinjer för bostadsförsörjningen som har betydelse för den fysiska planeringen ska vara underlag för de bedömningar som görs i översiktsplanen och som gäller bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet. Att riktlinjerna ska vara vägledande när kommunen i översiktsplaneringen tillämpar och bedömer det allmänna intresset i 2 kap 3 § 5 punkten PBL, innebär att det inte är tillräckligt att enbart lyfta in riktlinjerna i översiktsplanen. De ska även påverka de bedömningar och ställningstaganden som görs i översiktsplanen.
I översiktsplanen finns textavsnitt om bostadsbyggande och ett kortare avsnitt om vård- och omsorgsboenden på ett par ställen. Däremot saknas ett resonemang om kommunens bostadsbestånd och då särskilt kopplat till särskilda gruppers framtida behov. Kommunen har ett allmännyttigt bostadsbolag och det är bra om kommunen preciserar dess roll som ett viktigt bostadsförsörjningsverktyg. I det fortsatta arbetet behöver planen kompletterades med en mer sammanhållen text om kommunens tankar bakom det framtida bostadsutbudet kopplat till kommuninvånarnas behov av bostäder. Även om byggandet till stor del är marknadsstyrt så är det kommunen som har bostadsförsörjningsansvaret. Därutöver vill Länsstyrelsen framhålla att det är positivt att kommunen har för avsikt att ha ett högt och jämt bostadsbyggande även framöver.

Kommentar
Nya riktlinjer för bostadsförsörjning kommer att tas fram efter översiktsplanens framtagande där dessa frågor kommer att undersökas närmare. Granskningsförslaget har inte ändrats nämnvärt.

Synpunkt
Barnperspektiv
Kommunen lyfter fram barnperspektivet som en viktig del i planeringen av nya skolor och förskolor. Översiktsplanen nämner också att ett samutnyttjade av närliggande parker kan vara en lösning i områden där markåtkomsten är liten i anslutning till förskolor och skolor. Länsstyrelsen vill framhålla vikten av att kommunen i planeringen ger erforderligt utrymme till trygga förskolegårdar som är tillgängliga för barn utan att barriärer behöver passeras eller utrymmet delas med många andra grupper.
-Boverket har tillsammans med Movium vid Sveriges lantbruksuniversitet tagit fram en vägledning för planering, utformning och förvaltning av barn och ungas utemiljö med särskilt fokus på skolgårdar och förskolegårdar, ”Gör plats för barn och unga”, rapport 2015:8. Boverket har även tagit fram allmänna råd till 8 kap. 9 § andra stycket samt 10-11 §§ PBL (BFS 2015:1 FRI).

Kommentar
Texten om förskolegårdar har arbetats om i granskningsförslaget.

Synpunkt

Övrigt - Totalförsvaret
Sollentuna kommunen bör i sin översiktsplan även ta hänsyn till totalförsvarets civila del. Enligt regeringens försvarspolitiska inriktning 2016-2020 ska planeringen för civilt försvar nu återupptas. Planeringsarbete ska utgå från att förmågan att hantera kriser i samhället i fredstid också ska ge en grundläggande förmåga att hantera krigssituationer.

Kommentar
Översiktsplanens ambition är att skapa ett robust samhälle med bland annat en robust infrastruktur.

Övriga myndigheter

Stockholms läns landsting, Tillväxt- och regionplanenämnden

Synpunkt
Landstinget anser att översiktsplaneförslagets vision och övergripande mål ligger i linje med mål och strategier i RUFS 2010 såväl som förslagen till RUFS 2050. Landstinget anser att översiktsplaneförslaget skulle vinna på att redovisa de övergripande regionala mål som presenteras i förslag till RUFS 2050 och ytterligare tydliggöra koppling och förhållningssätt till dessa.

Trygghet och välfärd lyfts fram i ett av de övergripande målen men är inte så synligt i översiktsplanens övriga kapitel. Den sociala dimensionen skulle kunna lyftas fram mer i det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

Det digitala perspektivet skulle kunna utvecklas. RUFS 2050 och Stockholmsregionens regionala digitala agenda ”en digital agenda för Stockholms län” skulle kunna tjäna som utgångspunkt.

I översiktsplanens resonemang om ökad produktion dras slutsatsen att resurserna är tillräckliga för att kommunens planerade utbyggnad ska kunna genomföras. Landstinget anser att resonemanget behöver nyanseras, till exempel när det gäller infrastruktur. En utbyggd transportinfrastruktur ger bättre förutsättningar för ökad trafikering och tillgänglighet. Det ger också ökade driftskostnader i hela systemet som i vissa fall innebär att drift- och underhållskostnaderna blir större än investeringskostnaderna. Det betyder att det inte är givet i alla lägen att resurserna är tillräckliga för ökade investeringar, trots ett ökat befolknings- och skatteunderlag.

Kommentar
Texten har utvecklats i granskningsförslaget vad gäller koppling och förhållningssätt till de övergripande regionala målen i RUFS 2050. Texten i granskningsförslaget har också utvecklats avseende trygghet och social inkludering. Övriga synpunkter noteras men föranleder inga justeringar.

Grannkommuner och ABC-kommuner

Danderyds kommun

Synpunkt

Översiktsplanen visar tydligt hur Sollentuna vill arbeta för att främja framtida befolkningsökning och kommunens vision kopplas tydligt in i dokumentet och visar på den röda tråd som går genom mål, strategier och genomförande.

Kommentar
Noterat

Järfälla kommun

Synpunkt
Järfälla förutsätter att Sollentuna i det fortsatta arbetet noga beaktar det fortsatta arbetet med den regionala utvecklingsplanen. Utifrån det skulle framtidsbilden i förslaget kunna kopplas tydligare till viktiga regionala målpunkter utanför kommunen.

Kommentar
Behovet av stärkt kollektivtrafikförbindelse mellan de regionala stadskärnorna Barkarby-Jakobsberg, Kista-Sollentuna-Häggvik och Täby C-Arninge har lagts till i granskningsförslaget.

Kommunala nämnder och bolag och förbund

Kultur- och fritidsnämnden

Synpunkt
Funktionsvariation och tillgänglighet diskuteras sparsamt i förslaget. Det vore önskvärt om ett resonemang kunde utvecklas under rubriken Tryggt och hållbart, sista stycket, sista meningen: Med grund i stadens tillgänglighetsarbete… osv. Det kan till exempel innebära...

Kommentar
Funktionsvariation och tillgänglighet har utvecklats i granskningsförslaget och tas upp i kapitlen om bebyggelseutveckling, grönområden och trafik.

Synpunkt
Begreppet barnperspektiv förekommer i Öp och bör förtydligas. Barnperspektivet handlar om att fånga in två olika aspekter, dels perspektivet som utgår från vuxenvärldens forskningsbaserade kunskap om barn och dels barns egna perspektiv, dvs att deras egna upplevelser och erfarenheter tas på allvar.

Kommentar
Text om barnperspektivet har utvecklats i granskningsförslaget.

Trafik- och fastighetsnämnden

Synpunkt
TFN vill att översiktsplanen kompletteras med en text om att hållbara, vackra och funktionella allmänna platser kräver effektiv drift-och underhåll. Effektiv drift-och underhåll är också en förutsättning för effektiv energianvändning vid förvaltning av de allmänna ytorna.

Kommentar
Texten har kompletterats.

Kommunala rådgivande organ

Sollentuna ungdomsråd

Synpunkt
Under rubriken **”Tryggt och socialt hållbart**” bör meningen *”alla stadsdelar behöver erbjuda bra miljöer för barn och unga där de får plats för rörelse och lek*” byggas vidare med: ”***helst i skog och natur”-***
Även i meningen ”utvecklade arbetssätt och verktyg för att omhänderta barnperspektivet, social hållbarhet och jämställdhet är viktiga delar i den framtida planeringen. Bör barnperspektivet bytas ut mot barn och ungdomars perspektiv.

Kommentar
Synpunkten har noterats men inte föranlett någon justering av förslaget.

Föreningar

Naturskyddsföreningen Sollentuna

Synpunkt
Hela översiktsplanen och samtliga kommande nya eller ändrade detaljplaner måste från och med nu tydligare utformas enligt kommunens ambition att Sollentuna ska vara den första kommun i landet som tillgodoser sina behov utan att tära på jordens resurser.
Naturskyddsföreningen vill därför understryka att kommunen måste ställa krav så långt lagstiftningen tillåter att nytillkommande eller ändrad bebyggelse ska ha noll- eller negativ energiförbrukning. I detta bör även byggmaterial inkluderas. Det ska gälla hela Sollentunas geografiska område för såväl kommunala verksamheter, kommunala bolag, entreprenörer som enskilda byggherrar.

Kommentar
Kommunen arbetar med att ta fram en energiplan för kommunen som belyser frågan om energiprestanda i ny- och ombyggnation.

Synpunkt
Kommunens kommande investeringar bör var för sig analyseras med ett hållbarhetsperspektiv.

Kommentar
Sollentunas kommunfullmäktige antog i september en policy för arbetet med Agenda 2030. Alla nämnder och förvaltningar och kommunens bolag är nu delaktiga i arbetet med att uppfylla målen och skapa ett långsiktigt hållbart Sollentuna.

Privatpersoner

Synpunkt
Bostadsförsörjning
Vilka bostäder byggs åt socialt och/ eller ekonomiskt utsatta grupper? Problemet i Sollentuna är inte att det byggs för lite bostäder, utan att det som byggs är för välbeställt medelklass och inte för mindre bemedlade grupper.

Kommentar
Problemet att vissa grupper inte har möjlighet att efterfråga bostad i nyproduktionen och har svårt att komma in på bostadsmarknaden har förtydligats i granskningsförslaget under rubriken ”Långsiktig bostadsförsörjning”.

Synpunkt
Översiktsplanen är synnerligen intressant läsning. Eftersom jag tillhör gruppen äldre i kommunen läser jag den ur ett äldreperspektiv och tycker då att det saknas ett övergripande äldreperspektiv i planen.

Kommentar
Äldreperspektivet har utvecklats i granskningsförslaget.

Synpunkt
Att ha ett tydligare/mer utvecklat äldreperspektiv är extra viktigt med tanke på att andelen äldre än 65 år som helhet kommer att öka med 20 % samtidigt som gruppen 80+ kommer att öka med 60% fram till 2026. Med tanke på hur lång planeringssträckan är i kommunal planering är det angeläget att börja fundera över denna utmaning redan nu.
Ur ett äldreperspektiv (och även för den som inte har tillgång till bil) är också frågan om integrerad återvinning i bebyggelsen jätteviktig! Sopsortering funkar inte fullt ut om det är långt till återvinningsstationer.

Kommentar
Den ökande andelen äldre och deras behov tas upp i granskningsförslaget såväl avseende bebyggelseutveckling, bostadsförsörjning som samhällsservice.

Synpunkt
Kommunen bör förbättra situationen vad gäller skötsel, trygghet, gestaltning samt tillgänglighet för personer med funktionsvariationer i området kring Turebergs centrum.

Kommentar
Betydelsen av den fysiska miljöns utformning för tillit och tillgänglighet för alla grupper tas upp i granskningsförslaget.

Synpunkt
Det finns ingen skrivning i samrådsförslaget om hållbart byggande som av miljöskäl föreslås i trä. Andra kommuner som har sådana skrivningar har resulterat i att många träbyggnader har byggts i dessa kommuner.

Kommentar
Granskningsförslaget betonar betydelsen av hållbart byggande med avseende på klimat och miljö med ett livscykelperspektiv men tar inte upp frågan om val av byggmaterial explicit. Synpunkten har inte föranlett några justeringar.

Synpunkt
Under rubriken "effektiv energianvändning" bör texten "vid uppförande av byggnad måste byggmaterial, UTFORMNING, produktion och drift av huset på lång sikt innefattas för att beskriva den totala klimatpåverkan".
Om ordet UTFORMNING utelämnas så kommer fler detaljplaner med begränsningar i takvinklar och fasadmaterial som gör det olönsamt med solceller på flerbostadshus. Det är

tvärt emot vad Sollentunas miljöpolicy säger angående "skapa förutsättningar för klimatsmarta val". Se hur många av Väsjöområdets flerbostadshus som har valt solceller på taket med en detaljplan som medger max 10 grader takvinkel.

Kommentar
Texten har kompletterats med ordet ”utformning” avseende beskrivningen av uppförande av nya byggnader kopplat till effektiv energianvändning.

Synpunkt
Översiktligt så tycker jag det är en ok plan, men de övergripande målen saknar cirkulär-ekonomi-tänk, och det är en allvarlig brist. Planen skall gälla i många år och det är oerhört viktigt att vi nu, när vi bygger nytt och jobbar med expansion, får in cirkulärt tänk i våra planer.

Kommentar
Cirkulär ekonomi är viktigt för långsiktig hållbarhet. Översiktsplanen beskriver i första hand hur mark- och vattenområden ska användas och inte så mycket om material i byggande eller andra konsumtions- och produktionsrelaterade frågor. En del av de cirkulära frågorna är ändå sådana som kräver markyta och därför finns de med i översiktsplanen, som till exempel mark för återvinningsstationer och återvinningscentral (där återbruk planeras var en del). Översiktsplanen samverkar med andra strategiska planer som tar hand om frågan om cirkularitet, t.ex. Avfallsplan och Energiplan. Synpunkten har inte föranlett några justeringar.

Riksintressen

Länsstyrelsen

Synpunkt
Riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § miljöbalken
Sollentuna kommun har i kartunderlaget i översiktsplanen redovisat riksintressen för totalförsvarets militära del på ett fullgott sätt. Översiktsplanen behöver dock kompletteras med en utförligare textbeskrivning. Det viktigaste i en sådan beskrivning är att det framgår att Försvarsmakten ska remitteras alla plan- och lovärenden som ligger inom det Ö-område i *nordöstra* delen av kommunen där totalförsvarsintressen finns.

Länsstyrelsen vill i övrigt informera om att hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 meter utanför tätort och högre än 45 meter inom tätort. Detta för att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen som omfattas av sekretess och inte kan redovisas öppet på karta. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarsmakten.

Kommentar
Översiktsplanen har kompletterats med en utförligare textbeskrivning där det framgår när och i vilka ärenden försvarsmakten ska bli remitterade.

Synpunkt
Riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken
Riksintresset Skålhamravägen ingår i Rösjöskogens naturreservat. Kommunen redovisar riksintresset på karta och bedömer i texten att dess värden tillgodoses. Länsstyrelsen saknar

dock en tydligare redogörelse för vilka värden som finns inom riksintresset samt hur kommunen ser att dessa värden tillgodoses inom naturreservatet.

Kommentar
Granskningsförslaget har kompletterats med en beskrivning av kulturmiljövärden inom riksintresset Skålhamravägen och hur skötselplanen för Rösjöns naturreservat beaktar dessa.

Synpunkt
Riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § miljöbalken
Sollentuna kommun har ett flertal riksintressen för kommunikationer att ta hänsyn till och tillgodose i planeringen. När utbyggnadsområden planeras i närheten av väg och järnväg av riksintresse är det av stor vikt att närområdet kring riksintressena har tillräckligt med utrymme för att genomföra nödvändiga ombyggnationer eller räddningsinsatser. För att kunna möjliggöra bebyggelseutveckling kring större vägar och järnvägar finns generella säkerhetsavstånd utifrån funktionen. För att klargöra risken krävs dock en riskanalys vid det enskilda fallet, se vidare under hälsa och säkerhet.

Ostkustbanan
Den riksintresseprecisering som togs fram 2016 pekar ut framtida utbyggnads- och markanvändningsbehov för möjligheten att förstärka kapaciteten med ett femte och sjätte spår genom kommunen. Kommunen anger i översiktsplanen att det är positivt att det finns reservat för ökad spårkapacitet samtidigt som denna markreservering inte får innebära att det kan försvåra pågående utveckling i centrala Sollentuna. Länsstyrelsen vill poängtera att det är viktigt att de spårreservat med tillhörande säkerhetsavstånd på 32 meter, enligt riksintresseprecisering för ostkustbanan, till befintligt spår bibehålls i kommunen för att ett femte och sjätte spår ska vara möjligt att genomföra. Stora delar av kommunens utvecklingsområden ligger i anslutning till järnvägen, där beaktandet av risker med denna är av stor vikt. Se mer om farligt gods under hälsa och säkerhet.

Det är positivt att kommunen säkrar markåtkomst för framtida regionaltågsstation i södra Häggvik. Innan en närmare precisering av en sådan kan göras måste dock lokalisering och funktion utredas vidare. De sekundära pendeltågsentréer som i övrigt föreslås ska planeras utifrån behov samordnat med trafikförvaltningen och Trafikverket.

Kommentar
Kommunen bedömer att det finns risk för att säkerhetsavståndet 32 meter till befintlig järnväg kan komma att påverka kommande planer för bebyggelse. Det är därför viktigt med dialog med trafikverket och länsstyrelsen för att hitta lämpliga lösningar i de enskilda fallen.
I granskningsförslaget framhålls Helenenlund som möjligt läge för regionaltågsstation och Häggvik har tagits bort.

Synpunkt
E4:an
E4 är ett nationellt huvudstråk och av funktionell betydelse för såväl långväga som lokal trafik, godstransporter och kollektivtrafik. Vägen är högt belastad och för att bland annat kopplingen till Arlanda ska ha god funktion är det väsentligt att den inte belastas med lokalt genererad trafik. En åtgärdsvalsstudie för E4, sträckan Häggvik - Arlanda, visar på framtida åtgärder för att förbättra kapaciteten på E4 efter att Förbifart Stockholm öppnar år 2025. Inom ramen för studien har trafikplatserna längs sträckan liksom även möjligheter att förbättra miljön utretts. Åtgärder har lyfts in i Trafikverkets Nationell plan.

Kommentar
Noterat men har inte föranlett någon justering av planen.

Synpunkt
Bromma flygplats
Helenelund är utpekat som utvecklingsområde för bebyggelse. Området ligger inom hinderfritt område för Bromma flygplats. I efterföljande planering ska alla planerade byggnader över 20 meter prövas av Luftfartsverket genom en flyghinderanalys.

Kommunen berörs även av MSA-ytor för både Bromma och Arlanda flygplatser. Dessa ytor kan påverka planering av mycket höga objekt. Bebyggelse som planeras inom dessa ytor bör tidigt samrådas med Försvarsmakten, Luftfartsverket och Swedavia så att riksintresset kan tillgodoses

Kommentar
Det är tillagt i granskningsförslaget i riksintressekapitlet.

Synpunkt
Riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken
Sollentuna kommun har två riksintressen för friluftsliv; Järvafältet och Rösjön-Vallentunasjön - Rönninge by. Kommunen har på ett bra sätt i översiktsplanen beskrivit hur naturentréer till dessa områden ska förbättras.

För området Kappetorp pågår programarbete och kommunen utreder möjligheten till utökad verksamhet. I översiktsplanen redovisas ett antal riktlinjer för att i kommande arbete tillgodose områdets gröna värden. Länsstyrelsen är positiv till kommunens arbete med riktlinjer för området för att på bästa sätt bland annat tillgodose riksintresset för friluftsliv.

Vid fortsatt utveckling av området Sjöberg som ligger i anslutning till riksintresset Rösjön-Vallentunasjön- Rönninge by måste kommunen visa hur riksintresset för friluftsliv kan tillgodoses.

Kommentar
Kommunen har efter samrådet tagit bort det utpekade utredningsområdet för bebyggelse mellan Kärrdal och Rösjön, det område som länsstyrelsen har benämnt som Sjöberg.

Synpunkt
Riksintresse för energidistribution enligt 3 kap. 8 § miljöbalken
Stamnätet är idag inte klassat som riksintresse i Stockholms län. Det pågår en översyn av detta och Länsstyrelsen har förordat till Energimyndigheten att det är av stor vikt att 400 kv och 220 kv ledningar på stamnätet pekas ut. Befintliga ledningar och framtida dragningar är ändock av nationella betydelse och det är viktigt att hänsyn tas till dessa när planering av ny bebyggelse sker. Planeringen av framtida ledning till Överby i kommunen pågår. Kompletterande utredningar kan där resultera i flera utökade eller justerade korridorer för anläggningen. I kommunens kommande planeringsarbete i området är det av största vikt att samråd med Svenska kraftnät sker. Se vidare Svenska kraftnäts bilagda yttrande.

Vägledning

Kommunen förordar i översiktsplanen markförläggning av kraftledningar. Länsstyrelsen vill här lyfta fram att huruvida det är möjligt eller inte beror på teknisk och ekonomisk möjlighet för enskilda objektet.

Kommentar
Stamnätets ledningar finns med mark- och vattenanvändningskartan.

Synpunkt
Riksintresse för vattenförsörjning enligt 3 kap. 8 § miljöbalken
Norrvattens reservvattenverk i Stockholmsåsen är utpekat som riksintresse som en av flera anläggningar längs åsen som kan användas vid behov av reservvattenförsörjning. I beslutet är det den tekniska anläggningen som är utpekad men för att denna ska kunna nyttja grundvattnet som resurs är också påverkan på grundvattnet med i bedömning av påverkan på riksintresset. Länsstyrelsen kan genom det som anges i översiktsplanen inte bedöma lämpligheten i föreslagen utbyggnad i Rotebro. I efterföljande planering måste kommunen redovisa hur riksintresseanspråket kan tillgodoses

Kommentar
I granskningsförslaget har det utpekade området vid Rotebro ändrats från utvecklingsområde till utredningsområde. I kommande planprogramarbete i området kommer kommunen att undersöka områdets lämplighet för bebyggelse med tanke på bland annat riksintresset för vattenförsörjning.

Övriga myndigheter

Trafikverket

Synpunkt
Det är viktigt att skydda trafikverkets riksintressen och att områden kring riksintressen hålls fria från exploatering, då marken i framtiden kan bli aktuell vid eventuella ombyggnationer.

Följande riksintressen för kommunikationer berörs av översiktsplanen:
-Ostkustbanan
-E4
-E18
-Väg 265 Häggviksleden/Norrortsleden
-Väg 267 Stäketvägen
-Bromma flygplats

Kommentar
Noterat
Synpunkt
Ostkustbanan
Ostkustbanan är av riksintresse för kommunikationer. En riksintressepreciseringhar tagits fram under 2016 som pekar ut framtida utbyggnads och markanvändningsbehov för möjligheten att förstärka kapaciteten på sträckan med ytterligare 2 spår.

Trafikverket är positivt till att kommunen säkrar markåtkomst för en framtida regionaltågsstation, om det skulle bli aktuellt i kommunen. Lokalisering och funktion måste

dock utredas innan detta kan preciseras. Station Häggvik som i översiktsplanen lyfts som möjlig regionaltågsstation finns inte med i RUFS som Trafikverket utgår ifrån.

Kommunen pekar ut behov av en sydlig entré på Helenelund station. Någon planering av detta har inte skett. Planering av nya sekundärentréer måste ske utifrån behov, samordnat med Trafikförvaltningen och Trafikverket.

Kommentar
Kommunen har noterat att RUFS 2050 pekar ut möjliga lägen för nya regionaltågsstationer i Solna och Helenelund och granskningsförslaget redovisar potential för ny regionaltågsstation i Helenelund och har tagit bort Häggvik som fanns med i samrådsförslaget.

Synpunkt
Luftfart
Kommunen kan och bör i ett tidigt skede samråda med LFV, Försvarsmakten och Swedavia för att ta reda på hur högt det är möjligt att bygga på en plats med hänsyn till riksintressen. Det är viktigt att förhålla sig till detta i den fortsatta planeringen.

Kommentar
Det är tillagt under rubriken Riksintressen att all planerad bebyggelse inom MSA-områden bör tidigt samrådas med Luftfartsverket, Swedavia och Försvarsmakten.

Försvarsmakten

Synpunkt
I alla översiktsplaner bör en text som beskriver riksintressen för totalförsvarets militära del återfinnas. Sollentuna bör även i sin översiktsplan ta hänsyn till totalförsvarets civila del. Enligt regeringens försvarspolitiks inriktning 2016-2020 ska planering för civilt försvar nu återupptas.
I kartunderlaget i översiktsplanen har riksintressen för totalförsvaret redovisats på ett fullgott sätt men en utförligare textbeskrivning behövs där det framgår när och i vilka ärenden försvarsmakten ska bli remitterade.

Kommentar
Översiktsplanen har kompletterats med en utförligare textbeskrivning där det framgår när och i vilka ärenden försvarsmakten ska bli remitterade.

Bebyggelseutveckling

Länsstyrelsen
Inga synpunkter

Övriga myndigheter

Lantmäteriet

Synpunkt
Under ”genomförande” i översiktsplanen anges att många områden avses förtätas. I Sollentuna är det vanligt att fastigheter bildas genom avsöndringar, som fram till 1928 var en

laglig åtgärd för att bilda fastigheter, men gränserna blev vid bildandet inte lagligen bestämda. Detta kan innebära att områden som planläggs bygger på ej lagligen bestämda gränser. I de områden där avsöndringar är vanligen förekommande kan det vara fördelaktigt om en fastighetsbestämning av området genomförs innan planläggning. Detta kan komma att påverka tidplaner avseende såväl planarbetet som genomförandet av detaljplanerplaner.
I översiktsplanen anges hur kommunen reglerar bebyggelse på mark som kommunen själva äger. Lantmäteriet anser att även kraven vid exploateringsavtal kan lyftas fram i samband med detta då dessa regler även kan påverka fastighetsägarens möjlighet till exploatering.

Kommentar
Kommunen är med i geodatasamverkan med Lantmäteriet där vi tillsammans kommer att skapa en målbild för hur vi ska hantera våra gränser och dess riktighet.

Grannkommuner och ABC-kommuner

Upplands Väsby kommun

Synpunkt
Utvecklingen av området Väsjön följer Upplands Väsby med intresse då kommunen avser att pröva en framtida förtätning i Upplands Väsbys sydöstra del som kan kopplas mot Väsjön.

Kommentar
Noterat men har inte föranlett några justeringar.

Järfälla kommun

Synpunkt
I samband med vidare utveckling av verksamhetsområdet vid Kappetorp längs Rotebroleden/Stäketvägen bör en fortsatt dialog föras kommunerna emellan för att på detta sätt möjliggöra samordningsvinster.

Kommentar
Området söder om Stäketvägen som pekas för möjlig expansion av verksamhetsområde har tagits bort till granskningsversionen.

Kommunala nämnder och bolag och förbund

Miljö- och byggnadsnämnden

Synpunkt
Under rubriken ”Häggvik” står att området mellan Hammarbacken och Norrvikenleden kommer att bebyggas med huvudsakligen kontor med inslag av lätt industri. Kontoret anser att lätt industri som inte är störande får förekomma och att det ska definieras.

Kommentar
Det framgår av kartan för verksamheter, området är markerat som ”område lämpligt för ej störande verksamheter”

Synpunkt
De generella riktlinjerna för tomter som saknar detaljplanebestämmelser om byggrätt har tagits bort. Dessa riktlinjer är nödvändiga för en mer korrekt handläggning av

bygglovsärenden och dessutom hjälper de våra medborgare att i förväg planera inför en eventuell ansökan om bygglov. Nu finns endast en bantad version med.

Kommentar
I granskningsförslaget införs generella riktlinjer avseende tomtstorlek och byggrätt för tomter som saknar sådana detaljplanebestämmelser.

Kultur- och fritidsnämnden

Synpunkt
Förslag på tillägg:
Under rubriken kvarter, gator och platser bör konstnärlig gestaltning i offentlig miljö läggas till.

Kommentar
Förslaget är tillagt i granskningsförslaget.

Trafik- och fastighetsnämnden

Synpunkt
Sid 14 kvarteret, gator och platser:
Stadens offentliga rum med kvarteret, gatan, torget och parken ska vara tillgängliga för alla och ska utformas för att fylla många funktioner. Kvarteren ska också ha en grönskande mer skydda gårdssida. För att förstärka de funktioner grönskan har i stadskvarteren är det viktigt att gårdssidans grönska inte alltid är avskild från grönskan i det offentliga rummet. Exempel på hur gatans grönska möter gårdens grönska finns i nybyggda kvarteren i Norra Djurgårdsstaden.

Kommentar
Noterat, men har inte föranlett några justeringar.

Synpunkt
Sid 32 Tillgängliga vård- och omsorgsboenden
Vård och omsorgsboenden kan med fördel placeras nära parker. Tillgängliga promenader med bänkar kan förstärka möjligheten för boende att ta sig ut. Omsorgboenden nära parker ger också den positiva effekten att platsen får hög närvaro av boende, personal och besökare.

Kommentar
Översiktsplanen har kompletterats i enlighet med synpunkten.

Sollentunahem

Synpunkt
I avsnittet talas om landmärken i form av höga hus. Platser som pekas ut är Tureberg och Häggvik som lämpliga för höga hus. Vi kan se behov av landmärken både i Helenelund och Rotebro. (På kartan på sida 16 är Helenelund markerat som en plats för högt hus.) Speciellt Rotebro kan upplevas som att det saknar identitet och är avlägset och anonymt för andra än Rotebrobor. Ett högre hus synligt från motorvägen skulle kunna ge området en profilbyggnad som bidrar till att ge området en tydligare identitet. Det finns säkert platser i varje stadsutvecklingsområde som är lämpliga för högre hus.

Kommentar
I granskningsförslaget anges även Helenelund som lämplig plats för högt hus men inte Rotebro. I Rotebro blir lukten från jästfabriken ett problem för höga hus.

Synpunkt
"Tryggt och socialt hållbart"-
Här vill vi också understryka att tryggade privata zoner behövs i flerbostadområdena för att de närmaste grannarna ska kunna mötas och lära känna varandra. Det bidrar till trygghet och stabilitet i boendemiljön, med social kontroll och vägledning, vilket också bidrar till god integration, grannsämja och gemenskap.

Kommentar
Noterat. Vikten av en tydlig avgränsning mellan det privata och det offentliga rummet har förtydligats i översiktsplanen.

Synpunkt
"Plats för näringsliv"
Det går att läsa in en ändrad inställning till arbetsplatser inom kommunen, där dessa lokaliseras till speciella områden skilda från bostadsområdena. Tidigare har Sollentuna alltid betonat vikten av en blandad bebyggelse, med olika upplåtelseformer-för bostäder inom samma bostadsområde, blandat med arbetsplatser. Det är viktigt att styra tyngre transporter bort från bostadsområdena, för att minska störningar från tung trafik i boendemiljön. Därför förordar vi den nya inställningen med avskilda områden för industrietablering. Det återstår många områden med blandad bebyggelse, där trafik orsakar buller och behovet av parkering är underskattat. Det krävs planering för att styra trafiken och lösa parkeringsfrågan samlat genom kommunala satsningar i dessa områden.

Kommentar
Den grundläggande inriktningen är att utveckla en stadsbygd där bostäder, service och arbetsplatser blandas. En del verksamheter är dock störande och/eller genererar tung trafik och kan inte integreras med bostäder. För den typen av verksamheter behövs särskilda arbetsområden och översiktsplanen anger att sådana befintliga områden ska värnas.

Kommunala rådgivande organ

Funktionshinderrådet i Sollentuna

Synpunkt
Under rubriken ”Attraktiv bebyggelse” vill rådet att bebyggelse även ska göras tillgänglig för personer för fysisk, kognitiv och psykisk funktionsnedsättning.

Kommentar
I granskningsförslaget förtydligas det under rubriken Trygg och socialt inkluderande stadsbygd att tillgången till inbjudande och trygga platser som är tillgängliga för alla – och som inte begränsar på grund av till exempel ålder, kön eller funktionsnedsättning – är grundläggande i ett demokratiskt och jämlikt samhälle och att den fysiska planeringen ska skapa rumsliga förutsättningar för detta.

Föreningar

Bostadsrättsföreningen Grusgropen

Synpunkt
Styrelsen i Brf Grusgropen, Stupvägen 23-49 ställer sig mycket positiva till föreslagen utveckling i Översiktsplanen avseende Helenelunds centrum och utvecklingen med nya bostadshus på nuvarande markparkeringar längs Stupvägen och Pilvägen. Vi deltar gärna i kommande detaljplaneprocess och vill bidra till att Helenelund och Stupvägen kan utvecklas till Helenelunds Allé linje med Översiktsplanens övergripande syfte.

Kommentar
Noterat men synpunkten har inte föranlett några justeringar.

Sjöbergs villaförening

Synpunkt
Framställningen av framtida utveckling i Sjöberg är påvert beskriven. ”Vid Sjöbergs centrum skulle… upprustning vara välbehövligt” ett understatement som saknar innehåll och vision. Det står inget om när och hur en centrumupprustning skulle ske.

Kommentar
Texten om Sjöberg har uppdaterats i granskningsförslaget.

Norrvikens villaägareförening

Synpunkt
Villaägareföreningen är positiva till en upprustning i Norrvikens centrum med begränsad byggnation där hänsyn tas till natur och kringliggande bebyggelse. Byggnationen måste planeras mycket varsamt och samtidigt måste omkringliggande parker uppgraderas.
Villaföreningen motsätter sig att norra parken bebyggs. Vi vill att området ska förbli en park och ses i sitt sammanhang med Västra C och utgöra den östra sidans ”järnvägspark”. Vid en station bör det finnas ett område som understryker stationens läge.
Områdena på östra sidan är väsentliga grönområden för villasamhället och skolans funktioner men om någon form av bebyggelse ska ske är det av största vikt att planeringen sker efter strategier och riktlinjer gällande utvecklandet av lokala parker, byggnaders stil harmoniserar med befintlig bebyggelse och byggnaders bullerdämpande effekt.

Kommentar
Noterat

Turebergs villaägareförening

Synpunkt
Nya området Snickaren visar på en potentiell förlängd exploatering längs med hela Sollentunavägen norrut vilket är oroande. Både för villaägarna utmed sträckningen och för ur kulturmiljöperspektiv.

Kommentar
Granskningsförslaget anger att kommunen vill verka för att ett huvudnät av stadsgator av olika karaktär anpassade till omgivande bebyggelse utvecklas som urbana

spridningskorridorer för att koppla samman och integrera kommundelar. Detta gäller t.ex. för delar av Sollentunavägen. I fall där kommunens kulturmiljöplan anger att utpekade villaområden ska bevaras, behöver denna utveckling anpassas till kulturmiljöplanens riktlinjer.

Synpunkt
Vi förstår att bebyggelse sker vid pendeltågsstationer, men att markera längs med hela Sollentuna som stadsutvecklingsområde vänder vi oss emot. Vi anser att det är obalanserat mycket fokus på stadsutveckling. Sollentuna har varit och kommer förhoppningsvis fortsätta att vara en villastad. Det var anledningen att många bosatte sig här och fortsätter att flytta hit.

Kommentar
Kommunen beskriver i översiktsplanen att vi har som strategi att förtäta i kollektivtrafiknära lägen och lokala centrum, samtidigt som hänsyn även ska tas för att värna och förvalta de värden som finns knutna till villastaden. Förtätning i villabebyggelse ska ske med stor hänsyn till dess karaktär och särskilt värdefulla villamiljöer ska bevaras enligt kulturmiljöplanen. Detta har förtydligats i granskningsförslaget.

Sollentuna hembygdsförening

Synpunkt
Skala och fasadmaterial på ny bebyggelse är viktiga för tryggheten. Måttlig skala och fasadmaterial som puts och trä är att föredra. Låt Sollentuna växa så som det gör längs med Sollentunavägen och Engelbrekts väg, inte som det gör väster om järnvägen. Se till att strukturer som t.ex. vägsträckningar blir kvar från det gamla i det nya.

Kommentar
Noterat men synpunkten har inte föranlett några justeringar.

Synpunkt
Kommunens beskrivning av attraktiv bebyggelse saknar värdeordet trivsel och behovet av kontinuitet och läsbarhet i stadsmönstrets utveckling.
”Landmärken” i form av höga hus bör kommunen helt avstå från. Det är inte attraktiv bebyggelse. Undvik utmärkande konstverk, verksamheter och höga hus.

Kommentar
Granskningsförslaget har förtydligat var det kan vara lämpligt med höga hus under rubriken ”Landmärken och höga hus”.

Synpunkt
Att verksamheter anses kunna blandas med bostäder i Norrvikens villastad och utefter Linnés väg och Eriksbergsvägen, men inte i t.ex. Töjnan eller Edsvikens villastad är förvånande.

Kommentar
Platser som pekas ut som lämpliga för en blandning av bostäder och verksamheter har valts främst med hänsyn till platsens kollektivtrafikstandard och till dess potential i övrigt för en bärkraftig urban service.

Synpunkt

Det pågår en snabb tillväxt av små flerfamiljshus i villaområdena. Det behövs strategier och regelverk för ”utvecklandet” av villastaden så att vi förhindrar misslyckanden som i södra Norrviken och i Viby, baserade på kulturmiljöplanen.

Kommentar
Avsnittet om villastaden har bearbetats i granskningsförslaget

Synpunkt
Förtätning längs stadsgator är alltför generellt utritad. Turebergsleden kunde ha undantagits medan Norrvikenleden genom Norrviken och Norrvikens industriområde kunde ha markerats.

Kommentar
Utvecklingen av stadsgator och prioriterade stråk är en långsiktig strategi, där en del utveckling redan pågår, medan annan inte ännu kommit igång. Norrvikenleden finns markerad som prioriterat stråk i granskningshandlingen, men med ett genomförande längre fram i tiden. Kartorna med riktlinjer för förtätning längs stadsgator har utvecklats i granskningshandlingen.

Synpunkt
Häggviks gamla centrum och Rotsunda torg bör hanteras för att ge möjligheter till förbättrad lokal centrumfunktion.

Kommentar
De fysiska möjligheterna till centrumfunktioner finns men mycket är upp till marknaden. Synpunkten har inte föranlett några justeringar.

Synpunkt
Det är viktigt att Helenelund behåller sin karaktär och inte följer Kista med ”landmärken”. Exponera inte Helenelund mot E4an i Kilen.

Kommentar
Helenelund pekas ut som en lämplig plats för något högt hus. Synpunkten har inte föranlett någon justering i granskningsförslaget.

Synpunkt
Den långsiktiga markanvändningen i Sjöberg som inte är klarlagt i översiktsplanen borde reserveras för det rörliga friluftslivet.

Kommentar
Kommunen har efter samrådet tagit bort det utpekade utredningsområdet för bebyggelse mellan Kärrdal och Rösjön, det område som har benämns som Sjöberg av hembygdsföreningen.

Privatpersoner

Synpunkt
Att förtäta på sidorna om Sollentunavägen norrut från centrum, Turebergs torg, kan inte göras då det är privata tomter nära Sollentunavägen och Edsbacka krog/värdshus ligger nära vägen. Skall ni riva wärdshuset och expropriera fastigheterna på båda sidor om Sollentunavägen? Jag protesterar bestämt mot ev. sådana planer.

Kommentar
Kommen vill verka för ett huvudnät av stadsgator av olika karaktär anpassade till omgivande bebyggelse utvecklas som urbana spridningskorridorer för att koppla samman och integrera kommundelar. Detta gäller t.ex. för delar av Sollentunavägen. I fall där kommunens kulturmiljöplan anger att utpekade villaområden ska bevaras, behöver denna utveckling anpassas till kulturmiljöplanens riktlinjer, detta har tydliggjorts i granskningsförslaget

Synpunkt
I en tid med ökande klyftor behövs inte bara torg och mötesplatser som drivs av kommunen. Ett starkt föreningsliv är en viktig resurs för ett socialt hållbart samhälle som dessutom blir en motvikt/maktdelning mot en alltför stark kommun/offentlighet. Därför menar jag att skrivningar om plats för föreningsliv bör stärkas, förslagsvis på sid 14-15 under rubriken tryggt och socialt hållbart.

Kommentar
Det lyfts i granskningsförslaget att behovet av moderna anläggningar för föreningsdrivna aktiviteter är stor.

Synpunkt
Inte kan man i strandskyddat område vid Rösjön bygga bostäder? Inte kan människors rätt att bo konkurrera ut strandskyddet och djurlivet? Jag går dagligen runt sjön. Det kommer jag sluta med om det byggs vid vattnet. Hoppas ni tar hänsyn till människor mående och behov av gröna tysta lugna ytor.

Kommentar
Kommunen har efter samrådet tagit bort det utpekade utredningsområdet för bebyggelse mellan Kärrdal och Rösjön.

Synpunkt
Vi är i huvudsak positiva till översiktsplanen, men har synpunkter beträffande Bredden. I planen anges Bredden som plats för störande verksamheter. Vi anser att Bredden bör anges ett bredare användningsområde dels med hänsyn till att det idag även finns en hel del kontor och handel i området och dels med hänsyn till att Upplands Väsby kommun planerar att bygga ett stort bostadsområde i nära anslutning till Bredden.

Kommentar
Noterat men har inte föranlett någon justering.

Synpunkt
Jag undrar av vilken anledning man vill tillåta blandad bebyggelse d.v.s. småhus och småindustri längs Eriksbergsvägen och Love Almqvists väg och Bagarbyvägen utmed de sträckningar där bussar går?

Kommentar
I granskningsförslaget har det förtydligats vad de prioriterade stråken i form av villagator innebär.

Synpunkt
En annan synpunkt är att översiktsplanen inte stämmer överens med regionplan 2018 och SLs trafikplan. Rotebro och Norrviken är tydligen glesbygd; skall utvecklas i tredje hand och skall

ha låg standard på kollektivtrafiken. Detta innebär ju att Sollentuna måste prioritera upp biltrafiken och parkeringar ifrån glesbygden till centrum.

Kommentar
Områdena kring Rotebro och Norrvikens pendeltågstationer är utpekade som primära bebyggelselägen enligt RUFS 2050.

Synpunkt
Om utbyggnaden av bostäder i Sollentuna inte möts med en motsvarande utbyggnad av arbetsplatser, bygger man bara in ett transportproblem i planen. Man kan naturligtvis inte garantera att just Sollentunabor kommer att arbeta på arbetsplatser i Sollentuna, men det finns i alla fall en sportslig chans. Här är översiktsplanen tunn.

Kommentar
I samrådsförslaget anges att kommunen i eftersträvar en blandning av bostäder, arbetsplatser och andra verksamheter som ger kommundelar som är befolkade dygnet runt. I studien ”Ett framtidssäkrat Sollentuna” (2015) identifieras utbyggnadsmöjligheter att bygga 6 000-12 000 arbetsplatser, beroende på scenario, i stationsnära lägen (inom 500 meter från spårstation). Detta bygger på en fördelning av byggvolymen med 30 % lokalyta och 70 % boyta, vilket är en relativt genomsnittlig kvot i förortscentrum i regionen. Synpunkten har inte föranlett någon justering.

Synpunkt
Flera har haft synpunkter om det utpekade området söder om Rösjön som i samrådsförslaget benämns ”bebyggelse mellan Kärrdal och Rösjön utreds”.

Kommentar
Kommunen har efter samrådet tagit bort det utpekade utredningsområdet för bebyggelse mellan Kärrdal och Rösjön.

Synpunkt
Jag tycker inte Helenelund ska förtätas. Och inte att det ska byggas längs Stupvägen. Kommunen har inte lyssnat på de boende i området. Vi som bor här vill inte ha någon förtätning och ingen allé längs stupvägen. Varför riva del av Svalgången när kommunen ändå vill förtäta med nya hus? Är det bara bostadsrätter kommunen vill ha?

Kommentar
Noterat men synpunkten har inte föranlett någon justering i granskningshandlingen.

Synpunkt
Som tomträttsinnehavare av Norrvikens företagspark (Nattvakterna) hade vi hoppats på att Norrviken med sitt goda kommunikationsläge hade getts mer utrymme samtidigt som vi känner till att en medborgardialog är på gång.
Vi tror precis som det skrivs att området skulle gynnas av kompletterande/förtätande bebyggelse längs den västra sidan av järnvägen längs Norrviksleden. Däremot är det inte ekonomiskt försvarbart att gräva ned parkeringarna. Sedan vi ändrade vårt parkeringsupplägg (inga fasta platser för kontorshyresgäster) ser vi möjligheter att till och med kunna ta bort parkeringsplatser då beläggningen sällan når upp till mer än 70 % i dagsläget. Vi tror därför att man skulle kunna ta bort parkeringsplatser och ersätta dessa med annan verksamhet som exempelvis skola eller äldreboende. Vi har fått förfrågningar från privata aktörer kring att

etablera skolverksamhet i området och ser gärna att översiktsplanen öppnar för sådan typ av verksamhet. Vi ser positivt på förslaget att göra om Norrviksleden till en allé då det i kombination med ljuddämpande element skulle kunna dämpa ljudnivån från både bilvägen och järnvägen vilket möjligen på sikt skulle öppna för byggnation av bostäder vid förtätning av området i framtiden.

Kommentar
Sedan samrådet har en ny parkeringsplan antagits där parkeringstalen setts över och det finns möjlighet att reducera antalet platser om mobilitetsåtgärder genomförs. Översiktsplanen preciserar inte vilken typ av kompletteringsbebyggelse som skulle kunna vara lämpligt, det prövas i detaljplan.

Synpunkt
Kontentan av det jag har läst är att i stort sett hela Sollentuna ska man förtäta och bygga höga hus.
Man tar bort de flesta gröna ytorna och det kommer att bli ännu mera hårdgjorda ytor. Detta medför att det kommer att bli problem med dagvattenhanteringen och mera ”skit” kommer ut i våra sjöar och vattendrag.
De gröna områdena behövs för att det ska bli livskvalitet och för att rena luften. Alla generationer behöver gröna ytor, vi kan inte leva i betongen, det blir ingen lycklig av.
De höga husen mitt i befintlig bebyggelse gör också att de som bor i befintliga bostäder aldrig kommer att se solen igen och lägenheterna kommer att bli mörka. Vi behöver sol och ljus för att må bra, detta är en hälsofråga.

Kommentar
Stora delar av kommunen bevaras gröna och ungefär en tredjedel av kommunens landyta är idag skyddad som naturreservat. Kommunen arbetar aktivt med att förbättra vattenkvaliteten i våra sjöar, vattendrag och havsvik, samt att förbättra och utveckla den urbana grönstrukturen. Kommunen beskriver i samrådsförslaget att vi har som strategi att förtäta i kollektivtrafiknära lägen och lokala centrum där det ibland byggs höga hus. Samtidigt som hänsyn även ska tas för att värna och förvalta de värden som finns knutna till villastaden. Synpunkten har inte föranlett några justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Återigen använder jag projektet vid Pingstkyrkan som exempel, men jag ställer även denna fråga generellt och önskar förtydligande hur man resonerar i bakgrunden till Översiktsplan 2018.

Byggnaderna som föreslås på fastigheten överstiger direkt gränsande fastigheter i villastad rejält i höjd, med flera våningar och cirka 20 meter. På övriga sidor finns heller ingen bebyggelse med enbart 2 meter trottoar från körbana eller i närheten av den föreslagna höjden. Sammantaget ger detta:
- En klossliknande byggnad som inte hänger ihop med bebyggelse eller miljö runtikring.

Frågor:
- Är beskrivningen ovan i enlighet med hur man tänker att översiktsplanen ska vägleda byggandet i kommunen?
- Översiktsplan 2018 beskriver förtätning i stationsnära bebyggelse - men även att villastad ska värnas samt att ett av sex mål är attraktiv bebyggelse vilket bland annat avser hållbart,

vacker och funktionellt. Finns det några faktiska beskrivningar eller mätbara definitioner vad gäller detta? Om nej, varför inte?

- Hur ska man rent faktiskt uppnå att villastad värnas samt att bebyggelsen är attraktiv när det är stor press på politiker att få fram många nya bostäder. Mark- och fastighetsägare är naturligt positiva till att maximera byggandet. Vem och hur ser till att byggandet i kommunen inte maximeras på bekostnad av trafiksäkerhet, villastad och attraktiv bebyggelse?

Kommentar
Området vid pingstkyrkan har ett centralt läge i Sollentuna med närhet till pendeltågsstation invid det prioriterat utvecklingsstråket Sollentunavägen. I granskningsförslaget förtydligas det att det är viktigt med en nedtrappning i våningsantal där stadsbebyggelse möter villabebyggelse. Ett projekts konkreta lämplighet prövas i detaljplan.

Trafik och kollektivtrafik

Länsstyrelsen

Synpunkt
Kollektiv-, cykel-, och gångtrafik-
En av kommunens övergripande strategier är förtätning i kollektivtrafiknära lägen. Ett antal förslag till utveckling av kollektivtrafikpunkter föreslås. Länsstyrelsen ser mycket positivt på detta och ser det som en nödvändighet när kommunen växer. Även cykel- och gångtrafik är tydligt prioriterat i kommunens riktlinjer, vilket är bra. I efterföljande planering är det viktigt att ta hänsyn till en tydlig sammanhängande struktur för cykel- och gångbanor och kollektivtrafiknoderna.

Kommentar
Noterat
Synpunkt
Farled 5422 i Edsviken
I Edsviken går den statligt klassade farleden nummer 5422. Denna finns inte nämnd i samrådsförslaget. Länsstyrelsen förutsätter att framtida planer inte kommer att försämra tillgängligheten i farleden och att Sjöfartsverket medges möjlighet att yttra sig över planer som berör farleden samt vattenområden för sjötrafik.

Kommentar
Farleden har nu markerats i karta.

Övriga myndigheter

Trafikverket

Synpunkt
Projekt Linbana Häggvik pågår hos kommunen och i överstiksplanen föreslås att en åtgärdsvalsstudie påbörjas. Trafikverket har inte möjlighet att driva en sådan utredning men kan vara med som samrådande part.

Kommentar
Åtgärdsvalsstudien är genomförd vilket har resulterat i att kommunen inte kommer att arbeta vidare med planerna på linbanan. Linbanan finns inte med i granskningsförslaget.

Stockholms läns landsting, trafikförvaltningen

Synpunkt
I översiktsplanen kan det tydliggöras vad Sollentuna själva råder över i fråga om att öka andelen kollektiva resor och att skapa ett attraktivt kollektivtrafiksystem och vad som åligger andra aktörer att åstadkomma. Trafikförvaltningen vill belysa det gemensamma ansvaret för en utvecklas kollektivtrafik. Det är viktigt att kommunen utvecklar bebyggelse i bästa kollektivtrafiklägen, inte bara i kollektivtrafiknära lägen, för att detta ska vara möjligt.

Kommentar
Skrivningarna om kollektivtrafik har utvecklats till granskningsförslaget.

Synpunkt
Trafikförvaltningen ser linbanan som en innovativ lösning som endast fyller en del av resandebehovet i Väsjön. Trafikförvaltningen vill belysa att det finns trafikala utmaningar kopplat till busstrafikförsörjningen och vill att kommunen tar ett helhetsgrepp kring vilka kollektivtrafikstråk/kopplingar man vill prioritera för lokalt resande.

Kommentar
Kommunen har efter en genomförd åtgärdsvalsstudie valt att inte arbeta vidare med planerna på linbanan.

Synpunkt
Kommunen behöver bli tydligare kring kollektivtrafikens utveckling i översiktsplanen.
De regionala kollektivtrafikstråken behöver redovisas tydligare. De regionala kollektivtrafikstråk som kopplar samman Sollentuna med övriga kommuner bör tydligare framgå. Det behövs en tydligare redovisning av hur Sollentuna/Häggvik/Kista och Täby/Arninge ska se ut och hur det ska inrymmas i den stadsutveckling som planeras.
Stomnätsplan för Stockholms län bör nämnas i planen och stomlinje J bör omnämnas som en viktig planeringsförutsättning och borde redovisas i kartmaterialet.
Det förekommer vissa felaktigheter i kollektivtrafikkartan. De föreslagna stomlinjerna är inte illustrerade så i Stomnätsplanen. Trafikförvaltningen önskar att kommunen tydliggör var de anser att stråket mot Täby ska gå.

Kommentar
I utställningsförslaget korrigeras kollektivtrafikstråken för Stomlinje J och K för att överensstämma med det arbetet som gjorts i stråkstudierna och sträckningsstudierna inom ramen för Åtgärdsvalsstudien Grönt ljus stombuss.

Synpunkt
Bebyggelsestruktur kopplat till kollektivtrafikförsörjning
I utställningshandlingen till RUFS 2050 anges Sollentuna och Helenelund som regionala bytespunkter. Trafikförvaltningen anser att Sollentuna C är den mest intressanta punkten eftersom den är utpekad för stopp med snabbpendeltågen och är knutpunkt för kommuntrafiken. Häggvik har ingen regional funktion i kollektivtrafiksystemet. Utifrån att de regionala funktionerna för kollektivtrafiksystemet ligger i Sollentuna C och Helenelund ser trafikförvaltningen att det lokala trafiksystemet i första hand bör mata till dessa punkter samt att fokus för bebyggelseutveckling i den regionala kärnan bör lokaliseras här för att stärka dessa lokala och regionala kollektivtrafiknoder. Ju fler resenärer som matas av samma linje desto högre turtäthet kan motiveras.

Kommentar
I granskningsförslaget har Häggvik plockats bort som regional bytespunkt. Kommunen ser Helenelund som regionaltågsstation, Sollentuna station som regional bytespunkt mellan pendeltåg och buss och Häggvik som pendeltågsstation med tillkommande södra entré och angöring med buss. Kommunens strategi är att bygga i goda kollektivtrafiklägen.

Grannkommuner och ABC-kommuner

Danderyds kommun

Synpunkt

De mellankommunala frågorna redovisas tydligt och vid dessa frågor är samarbete över kommungränserna viktigt. En fråga som direkt berör Danderyd är exempelvis utvecklingen av ett kapacitetsstarkt vägnät.
Danderyds kommun är redan idag hårt belastat av buller och partiklar som genereras från trafiken främst på E18. För att åstadkomma en bättre miljö längs E18-stråket utreder Danderyd möjligheterna att tunnelförlägga E18 genom kommunen. Ett program inför en fördjupning av översiktsplanen har tagits fram och samråd genomfördes under hösten 2016. Programmet pekar ut och belyser strategiska utvecklingsfrågor för det centrala stråket genom kommunen samt visar olika handlingsalternativ för att åstadkomma en bättre miljö i området längs med E18. En tunnelförläggning av E18 genom Danderyd möjliggör, förutom bostadsbebyggelse, att en bättre resandenod med bytesmöjlighet mellan tunnelbana Roslagsbanan och bussar kan skapas vid Danderyds sjukhus, vilket gagnar resande från hela nordostsektorn.
Gällande övriga tvärförbindelser framöver måste hänsyn tas till att Danderyds kommun år 2014 beslutade att ett naturreservat ska inrättas i Rinkebyskogen. I naturreservatets bestämmelser anges att en eventuell spårutbyggnad inom området måste ske under mark. En framtida öst-västlig spårförbindelse ovan mark skulle eventuellt kunna förläggas längs Enebybergsvägen och vidare västerut längs Edsbergsvägen.

Kommentar
Noterat

Upplands Väsby kommun

Synpunkt
I Upplands Väsbys kommande översiktsplan beskrivs ett kapacitetsstarkt kollektivtrafikstråk som ska binda samman Upplands Väsbys station med Väsby centrum, Bredden och Rotebro station. För Älvsundadalens utveckling ser Upplands Väsby att det även är viktigt med en koppling till Rotebro station.

Kommentar
Noterat. Kopplingen syns i skissen över Rotebro.

Täby kommun

Synpunkt
I RUFS 2010 och utställningsförslag till RUFS 2050 finns tvärförbindelsen mellan Täby och Sollentuna med och pekas ut som ett tillgänglighetsbehov. Därtill finns den planerade stombusslinjen mellan bland annat Täby och Barkarby genom Sollentuna, del av linje J i stomnätsplanen, med.
I samrådsförslaget finns en bild som beskriver Sollentunas läge i regionen finns en koppling mellan Häggvik och Täby inritad. Täby kommun har dock synpunkt på målpunkten Häggvik och vill snarare lyfta fram Helenelund som kan bli en attraktiv bytespunkt mellan pendeltåg tvärbana och framtida kollektivtrafik mot Täby. Utredning för tvärförbindelse mellan Täby och den regionala stadskärnan Kista-Sollentuna-Häggvik kvarstår inom Åtgärdsvals- och idéstudie av regional kapacitetsstark kollektivtrafik till Nordostsektorn i Stockholms län. Det är ett arbete som berör Sollentuna och som Täby önskar utvecklad samverkan kring.

Kommentar
Arbetet med stomlinje J pågår och till granskningshandlingarna av översiktsplanen har kartorna uppdaterats.

Granskningsversionen har ändrats till Helenelund som regionaltågsstation, Sollentuna station som regional bytespunkt mellan pendeltåg och buss och Häggvik som pendeltågsstation med tillkommande södra entré och angöring med buss.

Synpunkt
I den regionala cykelplanen pekas stråket mellan Täby och Sollentuna ut som ett utredningsstråk. I samrådsförslaget nämns en cykelpassage söder om Rösjön under målet Effektivt transportsystem, men det utredningsstråk som den regionala cykelplanen har pekat ut anser Täby kommun behöver lyftas både i karta och i text.

Kommentar
Cykelkopplingen pekas ut, men den exakta sträckningen behöver utredas mer.

Synpunkt
I beskrivningen av utvecklingsområdet Helenelund behöver framtida tvärförbindelse österut mot Täby centrum-Arninge lyftas. Ett förslag är att reservera plats längs Stupvägen vid Helenelunds station för framtida kollektivtrafik vidare mot Täby. Det är positivt att tvärförbindelsen nämns i förslag till översiktsplan men den behöver visas i kartan och lyftas i planförslaget under målet effektivt transportsystem och i kapitlet mellankommunala intressen.

Kommentar
Tvärförbindelsen nämns i text i utredningsförslaget. Kommunen anser att tvärförbindelsen behöver utredas mer. I kollektivtrafikplanen 2050 pekas en förlängning av Tvärbanan ut. Denna vill kommunen fortsätta att utreda tillsammans med Regionen och grannkommunerna. I granskningsförslaget står det om detta under rubriken ”Tvärförbindelser”.

Knivsta kommun

Synpunkt
Det är viktigt att samtliga kommuner längs Ostkustbanans tänkta utbyggnad mellan Uppsala och Stockholm samverkar för att få denna utbyggnad till stånd. En utbyggnad innebär stora fördelar för hela regionen kring Stockholm och Uppsala genom ökad rörlighet och tillgänglighet.

Kommentar
Noterat men har inte föranlett någon justering i granskningsförslaget.

Järfälla kommun

Synpunkt
Järfälla kommun håller med om att vidare utveckling av mellankommunala gång- och cykelkopplingar är en viktig komponent för att ytterligare stimulera ett hållbart resande i regionen. Järfälla är positiv till att förslaget betonar en förbättring av gång- och cykelförbindelsen utmed Stäketvägen/Rotebroleden eftersom det är en prioriterad åtgärd även i Järfällas översiktsplan.

Kommentar
Gång- och cykelförbindelsen är nu genomförd.

Kommunala nämnder och bolag och förbund

Trafik- och fastighetsnämnden

Synpunkt
I texten beskrivs inte tydligt hur olika trafikslags framkomlighet prioriteras i olika stråk. På olika gator bör olika trafikslags framkomlighet prioriteras högst, vilket inkluderas i texten, men det bör även tydliggöras att det som menas är att huvudstråken för de olika trafikslagen inte nödvändigtvis bör gå längs samma gator.

Kommentar
Arbetet fortsätter med de olika trafikslagen och stråken. I granskningsförslaget har texten om prioriterade stråk utvecklats.

Synpunkt
Det är fel grundtal i målen, målen baseras på att 7 % av resorna skedde med cykel då cykelplanen togs fram. Målen är att dubbla detta till 14 % år 2020 och att uppnå 20 % år 2030.

Kommentar
Det har korrigerats.

Synpunkt
TFN ser en konflikt i översiktsplanens beskrivning av att huvudgångnätet alltid lämpligast går längs huvudgator, som byggs om till stadsgator. Längs huvudgator kan ibland busstrafik med hållplatser och biltrafik behöva prioriteras. Konkurrensen om utrymmet gör att individuella prioriteringar behövs göras på varje plats.

Kommentar
Arbetet fortsätter med de olika trafikslagen och stråken. I granskningsförslaget har texten om prioriterade stråk utvecklats.

Synpunkt
Omledningsvägar och utryckningsvägar
E4:an och Norrortsleden leder genom kommunen. Vid större olyckor stängs dessa leder och biltrafiken leds om på kommunens huvudvägnät. För att säkerställa möjlighet till omledning även i framtiden anser TFN att omledningsvägar bör markeras i översiktsplanen.
TFN anser att för att garantera framkomlighet för räddningstjänst och utryckningsfordon så bör även utryckningsvägar markeras i översiktsplanen.

Kommentar
Behovet finns omnämnt i granskningsförslaget men omledningsvägar och utryckningsvägar är inte utpekade.

Synpunkt
På s 44 under rubrik ”kapacitetsstarkt vägnät”:
Det är otydligt om det finmaskiga vägnätet avser ett finmaskigare huvudvägnät eller om tanken är att ett finmaskigt lokalvägnät istället är tänkt att avlasta huvudgatorna.
Det skrivs om hierarki i gatunätet. Istället bör funktion av olika typer av gator lyftas fram och förtydligas.

Kommentar
Texten om vägnätet har arbetats om.

Synpunkt
Under rubrik ”Transporter till och från Väsjön”:
Inkludera andra transportmedel än enbart linbana. Det ska finnas ett gediget cykelvägnät, gående ska prioriteras och övrig kollektivtrafik och biltrafik ska kunna röra sig i området.

Kommentar
Kommunen har efter en genomförd åtgärdsvalsstudie valt att inte arbeta vidare med planerna på linbanan och att i stället fokusera på andra kollektivtrafiklösningar.

Synpunkt
S. 36:
Det står att större sammanbindande vägar kan kultiveras genom alléplanteringar och blandade trafikslag. Detta är endast möjligt på platser där rätt förutsättningar finns, alltså platser där gående dominerar trafikbilden och den fysiska utformningen anpassas för gående. Dock kan en sådan miljö inte ha samma kapacitet för biltrafik. På gator som inte uppfyller dessa förutsättningar ska istället gång- och cykelbanor anläggas för att skapa en trygg och säker miljö för gående och cyklister.
Principiella gatusektioner där alla trafikslag ska blandas: Dessa gator ska vara specifikt utpekade, där det finns rätt förutsättningar för att skapa ett gemensamt gaturum.
TFN anser att det multifunktionella mål för transportnätet som beskrivs i översiktsplanen kan komma att slå tillbaka i form av ökade trafiksäkerhetsrisker. Trafiksäkerhet är en fråga som bör lyftas fram som prioriterad även i översiktsplanen eftersom Sollentuna enligt trafikpolicyn ska prioritera de oskyddade trafikanterna i första hand.

Kommentar
Trafiksäkerhet tar upp på flera ställen i granskningsförslaget, till exempel under rubriken ”Ett kapacitetsstarkt vägnät”

Synpunkt
S 36: Det är problematiskt att ha olika hastighetsreglering längs en gata och i dess korsningspunkter. Det går att hastighetssäkra till 30 km/h med ombyggnation, men inte att reglera det på ett sådant sätt. Längre ner står att hastigheten bör vara under 20 km/h där gång- och cykeltrafik blandas med biltrafik. Någon sådan hastighetsreglering finns det inget lagstöd för i dagsläget.

Kommentar
Granskningsförslaget har ändrats utifrån synpunkten.

Synpunkt
Parkering
Det är positivt med redogörelsen för vad vi gör idag och kopplat till det bör även framåtsyftande visioner inkluderas. Eftersom det kallas Smart parkering bör alternativa mobilitetslösningar inkluderas på ett tydligt sätt.
Eftersom det pågår ett arbete med att ta fram riktlinjer för parkering vid nybyggnation bör Översiktsplanen skrivas så att den inte motsäger sådana riktlinjer.

Istället att för att inkludera specifika åtgärder och exempel kan det istället hänvisas till riktlinjer för parkering vid nybyggnation eller parkeringsplanen. Där beskrivs mer djupgående vilka åtgärder som är tänka och de sätts i ett sammanhang på ett tydligare sätt än om enbart vissa delar plockas ut till Översiktsplanen. Detta gäller i stort sett hela sista stycket på s 44.

Kommentar
Granskningsförslaget har ändrats med hänvisningar till parkeringsplanen.

Synpunkt
Detaljfrågor
I parkeringsplanen anges inget minimikrav för antalet cykelparkeringsplatser, detta bör tas bort eller ändras. Minimikrav för cykelparkering är inkluderat i det pågående arbetet med riktlinjer för parkering vid nybyggnation.
-Varför precisera att just nyttotrafik och rörelsenedsatta prioriteras? Lyft istället handlingsplaner som ska tas fram Varför inte inkludera exempelvis miljöfordon?
-Se över begreppet, när det pratas om parkeringsreglering används begreppet rörelsehindrad.
-Ändra årtal, parkeringsplanen antogs 2016.
-Sista meningen i första stycket på s 45. Detta är redan utbyggt men bör utvecklas vidare, som exempelvis cykelparkeringsgarage. Ändra från ”spårstationerna” till ”kollektivtrafik”. -

Kommentar
Granskningsförslaget har ändrats med hänvisningar till parkeringsplanen.

Synpunkt
Sid 37
Gångtrafiken har högst prioritet
Kommunens rekreationsområden är viktiga målpunkter för gående och cyklister. Längs huvudgångnäten och stadsgatorna ska gångtrafiken ha högst prioritet av alla trafikslag. Enligt Översiktsplanen sid 45 (dock ej på kartan sid 38) ska Knistavägen in mot Östra Järvafältet utvecklas som stadsgata med utformning som prioriterar gångtrafik. Samtidigt anges på sid 44 att Knistavägen och Norra Kolonnvägen ska ges högre kapacitet för biltrafik.

Kommentar
Det står både i samrådshandlingen och granskningshandlingen att ”Knistavägen behöver breddas och förstärkas och utgöra en del av huvudvägnätet”. Det gäller gång- och cykel och biltrafik.

Synpunkt
Sid 39
Ett gent och tryggt cykelnät
-Texten i sista stycket om Töjnan, Hansta och Järvafältet är inte helt aktuell. Åtgärder är till stor del redan genomförda och en ändring i prioritering har gjorts. Den tidigare inriktningen på att utveckla passagen från Töjnan via gångporten
-Under E4an vidare via Kronåsen upp mot Norra Kolonnvägen vidare över nya broar över Förbifartens anslutning till E4an vidare utmed Norra Kolonnvägen fram till reservatsentrén har tonats ner. Istället har gång och cykelmöjligheten genom det breddade motionsspåret genom Fyndetskogen utvecklats med nytt övergångsställe vid Knistavägen anlagts som en tillgänglighetsåtgärd finansierad av Trafikverket. Den längre och mer trafikstörda förbindelsen över Kronåsen kommer också att genomföras.

Kommentar
Texten under rubriken ”Ett gent och tryggt cykelnät” har uppdaterats och inaktuell text har tagits bort.

Synpunkt
Sid 44 Ett kapacitetsstarkt vägnät
-Ett starkt huvudvägnät ska förhindra smitvägar genom bostadsområden. I texten anges att Knistavägen och Norra Kolonnvägen behöver bredda och förstärkas och utgöra en del av huvudvägnätet. På sid 37 anges att Knistavägen ska ges karaktär stadsgata med prioritering av gångtrafik. Med ökad bostadsbebyggelse i Södra Häggvik och Tureberg kommer allt fler att använda Knistavägen för att ta sig ut i naturen, både gående, cyklister och bilar. En konflikt kan uppstå om alltfler använder Norra Kolonnvägen för arbetsresor samtidigt som den ska utformas som stadsgata och den viktigaste entrén till Järvafältet. De senaste åren visar redan en tydligt ökad trafikvolym.

Kommentar
Knistaporten har breddats och gång- och cykelväg är upphöjd på trottoar. På stadsgatorna är det många funktioner som ska samsas. Framkomlighet för personbilstrafik har inte högsta prioritet på stadsgatorna.

Synpunkt
En ny vägförbindelse mellan Norra Malmvägen och Danderydsvägen bör utformas för att minska intrånget i en av de svaga gröna passagerna i Sollentunas urbana grönstruktur. När Norrorteden byggdes gjordes en överdäckning vid Häggvik med ett grönområde ovanför trafikleden. Funktionen som spridningskorridor för biologisk mångfald och funktionen som parkområde för boende bör utredas närmare.

Kommentar
Noteras. Förbindelsen är utpekad som ett behov och ett genomförande skulle kräva att dessa frågor utreds.

Sollentunahem

Synpunkt
"Effektivt transportsystem"
Cykelvägarna är illustrerade att följa de större bilvägarna. Det torde vara bättre att, där det går, välja cykelstråk där det går färre bilar.

Kommentar
Förslag till nya cykelvägar har utretts i kommunens cykelplan som återspeglas i granskningsförslaget.

Synpunkt
"Smart parkering"
Målsättningen att garage ska placeras under byggnaderna i bostadsområdena beskriver den dyrast möjliga parkeringslösningen, vilket drabbar bostäderna med höga kostnader för alla, även för dem som inte har bil. Parkeringslösningar på och ovan mark är billigare och skulle kunna samnyttjas genom en kommunal planering och förvaltning. Dessa parkeringsanläggningar skulle kunna lösa flera målgruppers parkeringsbehov. Finansiering av lösningen kan ske genom överenskommelser i exploateringsavtal och marköverlåtelseavtal.

Även boendeparkering på gator och allmänna platser, genom avgiftsbelagda tillstånd, kan ge effektivt utnyttjande av tillgängliga parkeringsplatser, inkomster till kommunen och en rättvisare kostnadsfördelning för alla bilägare.

Kommentar
Frågan kring samlat parkeringsansvar med parkeringsanläggningar utreds. Boendeparkering på gator är inte aktuellt i Sollentuna. Det skapar stora problem med drift, underhåll och låser fast gatuutrymmet för biltrafik och har konserverande effekt. Vilket riskerar att låsa fast bilberoende och hindra utveckling av gatunätet för exempelvis gång och cykel.

Synpunkt
"Södra Häggvik och Turebergs allé"
Det är oerhört viktigt att Turebergs allés fortsättning får en snabbt genomförd lösning med sin planerade koppling till Edsbackarondellen, som förenar Danderydsvägen, Sollentunavägen, Emblavägen och länken till Häggviksleden. Om lösningen dröjer hindras utvecklingen av Häggvik.

Kommentar
Det finns stöd i översiktsplanen för att utreda och genomföra dessa åtgärder.

Kommunala rådgivande organ

Sollentuna ungdomsråd

Synpunkt
Under ”Turtät och nära kollektivtrafik” bör det även förklaras att kommunen strävar efter att utveckla och förenkla kommunens lokala kollektivtrafik så att det blir lättare att röra sig inom kommunen.

Kommentar
Kommunen strävar efter att boende i Sollentuna ska uppleva kollektivtrafiken som ett attraktivt färdmedel med t.ex. hög turtäthet och att olika kollektiva färdmedel är synkroniserade. Gång- och cykelförbindelserna till och från kollektiva färdmedel ska hålla en hög standard och knutpunkterna vid kollektivtrafiken utvecklas med säker och bekväm cykeluppställning. Detta beskrivas under rubriken ”Konkurrenskraftig kollektivtrafik”

Synpunkt
Strategin ”stärk kollektivtrafiken och utred linbana” bör kompletteras med: ”samt breddning av tunnelbanan till Sollentuna”. Det bör även stå med som ett av målen i strategin.

Kommentar
Linbanan är inte längre aktuell. Kommunen bedömer inte att det finns några stråk som skulle motivera en ny sträckning för tunnelbana. Tunnelbaneinvesteringar kräver ett stort antal resenärer för att kunna motiveras. Pendeltåget har idag jämförbar turtäthet 7,5 minuter, den turtätheten är dessutom tätare, än yttre delarna av tunnelbanelinjerna. Synpunkten föranleder inga justeringar.

Synpunkt

Under rubriken ”ett gent och tryggt cykelnät” bör ytterligare ett målområde läggas till: gångbanor och cykelvägar bör konstrueras så att de värms upp under vintermånaderna. Ett alternativ skulle vara att solceller används som gång- och cykelbanor.

Kommentar
Kostnadsaspekten samt tekniska förutsättningar gör att det i dagsläget inte ses som ett möjligt alternativ att införa generellt i kommunens gång- och cykelvägnät. Synpunkten föranleder inga justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Kollektivtrafik bör prioriteras framför cykel. Kollektivtrafik har större chans att öka den gemensamma nyttan än cykel då den riktar sig till en större målgrupp.

Kommentar
Synpunkten noteras. Trafikpolicyn reglerar prioriteringsordningen av trafikslagen. Synpunkten föranleder inga ändringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Under rubriken ”transporter en stadsbyggnadsfråga” bör stycket om teknikutveckling utvecklas. Framtidens teknikutveckling bör få ett större utrymme i planen då det är ett viktigt fokus för kommunens utveckling.

Kommentar
Noterat

Synpunkt
Under rubriken ”spårstationer med god tillgänglighet” skulle det kunna läggas till att ha ett dörrsystem mot spåren/tågen för att öka säkerheten på perrongen. Det bör även läggas till att spårstationerna behöver mindre upprustningar för att göra dem mer moderna och fräscha. Under samma rubrik står det om cykelparkeringar vid stationerna. Sollentuna ungdomsråd vill lägga till att dessa bör anläggas under jord.

Kommentar
Synpunkten noteras. Kommunen har kontinuerlig dialog med Region Stockholms trafikförvaltning rörande utveckling av spårstationerna.

Synpunkt
Under rubriken ”plats för ostkustbanan” är det viktigt att ta hänsyn till möjligheten att kunna utföra underhåll av spåren.

Kommentar
Noterat men föranleder ingen justering i granskningsförslaget.

Funktionshinderrådet i Sollentuna kommun

Synpunkt
Rådet vill att gång- och cykelvägar separeras från varandra på ett tydligt sätt för att minska olycksrisken för personer med syn- och eller hörselnedsättning.

Kommentar

Frågan är mer kopplad till projektering och genomförande av gång och cykelvägar än översiktsplanen. Kommunen noterar synpunkten men den föranleder inga justeringar i granskningshandlingen.

Föreningar

Sollentuna hembygdsförening

Synpunkt
Det vore förödande för den byggda miljön om ett femte och sjätte järnvägsspår kommer till stånd under planperioden.

Kommentar
Noterat men det föranleder inga justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Kartan över kollektivtrafik visar bl.a. två föreslagna stomlinjer men vad som avses med dem framgår inte.

Kommentar
Granskningsförslaget har kompletterats med beskrivning.

Synpunkt
Alternativ till linbanan Väsjön-Häggvik kan vara bussfiler på Frestavägen.

Kommentar
En åtgärdsvalsstudie är genomförd vilket har resulterat i att kommunen inte kommer att arbeta vidare med planerna på linbanan. Linbanan är därför bortplockad i granskningsförslaget.

Synpunkt
Edsbergs allé är för lång för att knyta ihop stadsdelarna Edsberg och Väsjön.

Kommentar
Noterat

Synpunkt
I Viby borde en påfart till och från E4:an ordnas.

Kommentar
Detta har tidigare utretts och det saknas praktiska och ekonomiska förutsättningar för detta. Synpunkten föranleder inga justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Tankarna bakom utvecklingen av väg och gatunätet är positiva men bör knytas till bevarande av strukturer, t.ex. vägdragningar.

Kommentar
Noteras men föranleder inga justeringar av granskningsförslaget.

Synpunkt

Kartan över gångvägnätet är märklig och visar pilar mot Kista/Akalla vilket antyder en stark önskan om kommunikation däråt, medan markeringar för gångstråk helt saknas utefter Edsvikens stränder, i Viby och på Järvafältet.

Kommentar
Huvudgångnätets funktion är att förbinda de olika kommundelarna, att koppla ihop tätorten. Redovisningen av huvudgångnätet har justerats i granskningsförslaget.

Synpunkt
Infartsparkeringar har blivit ett stort problem eftersom de inte räcker till och dessutom kostar pengar så nyttjas villagatorna kring stationerna för infartsparkering, något som stör småhusägarna.

Kommentar
Kommunen har antagit en parkeringsplan där bland annat dessa frågor belyses. Synpunkten föranleder inga justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
En föreslagen översyn av trafikplats Häggvik, inklusive Norra Kolonnvägen och Knistavägen för att anpassas till utbyggnaden av Södra Häggvik är för sent påtänkt, ombyggnaden inför förbifart Stockholm pågår redan för fullt.

Kommentar
Kommunen anser att den pågående åtgärdsvalsstudien för Häggvik-Rosenkälla i kombination med utredningar för pågående planarbeten och löpande dialoger med trafikverket fångar upp behoven av översyn. Åtgärder kan dock fortsatt komma att krävas för att hantera förbifartens påverkan på Häggviksleden och Södra Häggvik.

Naturskyddsföreningen Sollentuna

Synpunkt
Kollektivtrafik med tät turtäthet ska finnas från början i nya bostadsområden. Gång-, cykel-, och kollektivtrafik måste bli ett smidigare, och därmed, attraktivare alternativ till bil. Flera områden i kommunen bör få bättre bussförbindelser till pendeltågsstationerna.

Kommentar
Kommunen strävar efter att boende i Sollentuna ska uppleva kollektivtrafiken som ett attraktivt färdmedel med t.ex. hög turtäthet och att olika kollektiva färdmedel är synkroniserade. Gång- och cykelförbindelserna till och från kollektiva färdmedel ska hålla en hög standard och knutpunkterna vid kollektivtrafiken utvecklas med säker och bekväm cykeluppställning. Kommunen har kontinuerlig dialog med Region Stockholms trafikförvaltning rörande utveckling av busstrafiken i kommunen, bland annat i samband med utbyggnad av nya bostadsområden. Synpunkten föranleder inga justeringar i granskningsförslaget.

Privatpersoner

Synpunkt
Det är också viktigt med en hög turtäthet och att olika kollektiva färdmedel är synkroniserade särskilt för alla oss som bor i Sjöberg. Detta gäller både bussarna i Sollentuna och i Danderyd

(Mörby centrum). Undersök båtpendling över Edsviken? Service-linje även till Sjöberg.

Kommentar
Kommunen har kontinuerlig dialog med Region Stockholms trafikförvaltning rörande utveckling av kollektivtrafiken i kommunen. Synpunkten föranleder inga justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Busstrafiken
Fokus har varit och är kanske naturligt på det stora transportslaget i kommunen: pendeltåget med inverkan från trafikplan 2018 m.m. Men området busstrafik behöver förstärkas i planen. Det gäller både lokalbussar i Sollentuna och stombussar/tvärförbindelse till andra kommuner i norrort.

Lokalbussar: Det är ofta matningen till pendeltågsstationen som är tidsmässigt begränsande, inte pendeltågens avgångstider per se. Detta behöver förbättras. Vidare, vad behöver en kommun som Sollentuna med kommande 80 000 + invånare för lokaltrafik som håller ihop kommunen?

Stombussar: Det finns en svag formulering om detta i planen, men här behövs förstärkning. Spårvägen kommer att stärka förbindelsen från södra delen av kommunen mot Sundbyberg/Solna/Bromma och vidare mot södra stadsdelarna, men förbindelserna mot tex Täby är dåliga. Idag finns från mellersta delarna endast buss 607 och den tar en på en (i och för sig vacker) rundtur mellan Sollentuna och Mörby, sedan skall man ändå ta sig med buss/Roslagsbana norrut, annars in till Stockholm och vänd. Restid lätt över 1 timme. Plats för stombuss! Andra möjligheter: Jakobsberg-Kallhäll-Rotebro-Täby (alltså en linje i norra ändan av kommunen)

Kommentar
Kommunen har kontinuerlig dialog med Region Stockholms trafikförvaltning rörande utveckling av kollektivtrafiken i kommunen. Texten om tvärförbindelser med stombuss har utvecklats i granskningshandlingen beskrivs under rubriken ”tvärförbindelser”

Synpunkt
Effektivt transportsystem:

Jag saknar en bra övergång mellan pendeltåg och buss vid Sollentuna centrum. Det är trångt och alla springer över vägarna huller om buller för att hinna till nästa buss. Varför byggs det inte en smidig övergång mellan trafikslagen? Det är också trångt för bussarna som krånglar in från Sollentunavägen och mellan centrum och järnvägen. Ett nytt hinder för bussarna och vi som är dumma nog att ta bussen. Nya trafiksignaler både vid Sofielundsskolan och vid Helenelundsstation. Varför kan inte bussarna åka via Häggvik eller motorväg så vi slipper passera Sollentuna centrum?

Kommentar
Sollentuna station är en viktig målpunkt och har över 13000 påstigande på bussar varje dygn i dagsläget. Det finns flera sätt att röra sig på Sollentuna station som gående.
Det är viktigt att bussarna angör kommunens centrum. Häggvik är inte en lika stark målpunkt. Enligt Trafikförvaltningens riktlinjer ska kommuncentrum vara huvudbytespunkt i kollektivtrafiksystemet och trafikeras. Motorvägar är inte bra anpassade för busstrafik då

bebyggelse ligger långt ifrån och många får gå långt till bussen. Dessutom får man stå och vänta i en bullrig miljö som ofta har dålig luftkvalitet.

Synpunkt
Detta tycker jag om:
Turtät nära kollektivtrafik
Sollentunaborna ska uppleva kollektivtrafiksystemet som ett attraktivt färdsätt. Alla Sollentunabor bör ha tillgång till kollektiva färdmedel inom gångavstånd. Det är också viktigt med en hög turtäthet och att olika kollektiva färdmedel är synkroniserade."
Jättebra men hur ska det infrias? Bussarna åker på sina gamla rutter sedan 70-talet och SL bryr sig inte om oss resenärer. Jag har grannar som flyttar och de gamla försöker köra bil så länge de kan.

Kommentar
Kommunen har kontinuerlig dialog med Region Stockholms trafikförvaltning rörande utveckling av kollektivtrafiken i kommunen. Synpunkten har inte föranlett någon justering i granskningsförslaget.

Synpunkt
Det tjatas om linbana från Väsjön till Häggvik i många avsnitt, detta projektet borde aldrig ha startats! Bara slöseri med våra skattemedel. Det ska inte finnas linbana i Sollentuna!

Kommentar
Åtgärdsvalsstudien är genomförd vilket har resulterat i att kommunen inte kommer att arbeta vidare med planerna på linbanan och den är bortplockad i granskningsförslaget.

Synpunkt
Sid 78:
"Gång- och cykelförbindelsen utmed Stäketvägen ska förbättras."
Det är viktigt att cykelförbindelsen inte blir mer kuperad än nuvarande landsväg och i princip lika lång.

Kommentar
Cykelvägen är färdigställd.

Synpunkt
Sänk hastigheten på Sollentunavägen och begränsa trafiken istället. Det behövs inte 9 busslinjer, utryckningsfordon och höga hastigheter på denna smala väg från Sollentuna Centrum till Häggviksrondellen! Fördela busslinjerna mellan Häggviks Centrum och Sollentuna Centrum.
Vi som bor nära Sollentunavägen är ur miljösynpunkt drabbade av buller, partiklar och avgaser!

Kommentar
Sänkt hastighet är inte en fråga för översiktsplanen Regionens riktlinjer styr kollektivtrafiksystemet i länet. Riktlinjerna beskriver att busstrafiken ska mata till huvudort/centrum. Sollentuna centrum är en viktig målpunkt även i framtiden. Att dela upp busstrafiken skulle försämra resmöjligheten för de som behöver byta buss. Kommunens inriktning är att stärka kollektivtrafikens attraktionskraft.

Synpunkt
Under Effektivt transportsystem:
Förstår inte varför :
"Stora cykelparkeringar bör anläggas vid spårstationerna och ska prioriteras framför infartsparkering för bil."
Vi som medborgare har ofta långt avstånd och mycket man ska hinna med. Det går inte att cykla överallt. Kommunen vill ju samtidigt att fler ska lämna bilen och åka kollektivt. Då måste det ju finnas bra infartsparkeringar och smidiga byten för bilägare annars tar man bilen hela vägen. Det finns 3 cykelparkeringar vid Sjöberg centrum, vi hade en, det står fortfarande max 2 cyklar där någon gång och ingen vintertid. De få cyklisterna prioriteras före alla andra och jag tycker inte att 9 % ska få fördelar på andras bekostnad. Vi måste ha en kommun där det går att smidigt åka på alla sätt, även buss och bil.

Kommentar
Synpunkten noteras men föranleder inga justeringar i granskningsförslaget. Det finns infartsparkeringar vid pendeltågsstationerna idag både för bil och cykel.

Synpunkt
På sidan 39 nämns att det bör finnas en gång och cykelpassage söder om Rösjön till Täby. Med tanke på topografin bör denna i princip gå i Rösjöns södra strandkant. Branta backar är något man helst undviker till cykel. En sträckning som jag förordar, och som speciellt är bra för de många nya invånarna i Väsjön, är en fortsättning på vägen förbi Edsvall/Påtåker, som nu slutar där ängen övergår i skog, med anslutning till Sollentunavägen i Täby.

Kommentar
Synpunkten noteras men föranleder inga justeringar i granskningsförslaget. En sådan sträckning skulle bli betydligt längre och det skulle bli en extra lång sträcka att cykla till exempelvis Sollentuna C-Täby C. Det finns få målpunkter och få som bor (även när Väsjön är utbyggt) längs en sådan sträcka. Frågan kring cykelstråk till Täby behöver utredas tillsammans med Täby kommun och regionen. Det kan på sikt bli aktuellt med flera stråk mot Täby med lite olika syften/standard.

Synpunkt
Att bygga s.k. stadsgator i olika delar är också fel ur miljösynpunkt. Vi kan se ett exempel på detta i dag, vid Sollentunavägen vid centrumet där det är rullande parkeringsplats flera hundra meter varje morgon och eftermiddag/kväll. Alla dessa bilar måste passera hundratals lägenheter och bilar spyr ut farliga partiklar och avgaser. Jag bävar för detta i Tureberg och på Danderydsvägen. Dessa gator är redan i dag hårt trafikerade, ska man köra 30 på dessa sträckor så får vi en ytterligare försämrad luftkvalitet. Detta är inte till det bättre. Alla bilar behövs, ingen kör i onödan och det kommer att dröja länge innan alla kör elbilar. Att ha tillgång till en bil är livskvalitet!

Kommentar
Synpunkten noteras. Vilka hastigheter som kommer bli aktuellt på olika gator regleras inte i översiktsplanen.

Synpunkt
Jag är sakägare i ett detaljplansärende vid Pingstkyrkan och kommer använda det projektet som exempel, men jag är intresserad av tankarna generellt i och kring översiktsplanen.

Hur ser resonemanget kring säkra skolvägar och trafiksäkerhet kring skolor ut?

Sofielundsskolan är en F-9 skola. Många barn hämtas och lämnas av föräldrar. Trafiksituationen kring skolan är i dag ansträngd.

Sofielundsskolan hamnar enligt nya översiktsplanen i ett stationsnära område som ska förtätas. I översiktsplanen finns redan de hus som diskuteras i detaljplansärendet ovan inritade. Jag är positiv till att den aktuella marken utvecklas, det skulle kunna bidra till attraktiv bebyggelse i enlighet med vad som beskrivs i Översiktsplan 2018 och fler bostäder. Men i förslaget till ny detaljplan som avses antas av kommunfullmäktige sker det på bekostnad av säkerheten för gångare och cyklister kring Sofielundsskolan då det innefattar en ytterligare avsmalning av Sollentunavägen med kantstenstrottoar och helt nya parkeringsfickor i direkt anslutning till rondellen mellan skolan och den planerade fastigheten. Fastigheten ska ha butiksverksamhet i gatuplan. Fastigheten ska byggas med 2 m trottoar för att åstadkomma stadsliknande känsla och den kommer att vara mycket hög, långt högre än all bebyggelse inom synhåll. Denna täta, höga byggnation gör såklart att sikten i rondellen påverkas.

Sammantaget ger detta:
- Försämrad sikt i ett område med många små barn i rörelse till fots, på cyklar, sparkcyklar, i vagnar, i cykelvagnar etc.
- Obefintlig möjlighet att passera andra fordon i körfältet.
- Ökad risk för tillfälliga stopp och köer då parkeringsfickor nyttjas (både vid parkeringtillfället och när bilen lämnar)

Frågor:
- Är förslaget till ny detaljplan ovan i enlighet med hur man tänker att översiktsplanen ska vägleda byggandet i kommunen? Där man säger att fotgängare och cyklister ska prioriteras?
- I översiktsplanen, har någon extra hänsyn tagits till trafiksituation i direkt anslutning till förskolor och skolor?
- Kollektivtrafiken som också ska prioriteras, har de haft inrådan på hur trafiksituationerna i anslutning till förskolor och skolor ska se ut? Hur ställer de sig till ökade riskmomentet likt det i ovan förslag till ny detaljplan? Har chaufförerna, fackförbund eller annan representant för förare fått lämna synpunkter?
- Hur ser man på den begränsade framkomligheten som nya översiktsplanen leder till i ovan exempel från myndigheter med utryckningsfordon? Polis, brandkår, ambulans?

Det finns många förskolor och skolor i kommunen, av olika storlek och med olika status på befintlig trafiksituation. Jag är intresserad av respons både kring huruvida det specifika fallet ovan är i linje med den bebyggelse man vill att översiktsplanen ska vägleda till - eftersom fastigheten redan är inritad i översiktsplanen. Jag är även intresserad av respons generellt hur man har tänkt och resonerat v.g. trafiksituation och säkerhet kring samtliga förskolor/skolar.

Kommentar
I översiktsplanen anges bl.a. att området kring pingstkyrkan ska utvecklas till stadsbebyggelse med blandade funktioner, och Sollentunavägen redovisas som prioriterad stadsgata.
I detaljplanen för pingstkyrkan föreslås ökade ytor för gående och cyklister längs Sollentunavägen, och minskade körytor för bilar. Detaljplanens utformning överensstämmer i detta avseende med översiktsplanens riktlinjer, som bl.a. anger att gående och cyklister ska

prioriteras högre än biltrafik, och att trafiksäkerheten för gående och cyklister ska prioriteras framför biltrafikens framkomlighet.
Detaljplaner som berör kollektivtrafiken remitteras normalt till Region Stockholm (SL), vilket även skett i den aktuella detaljplanen. Även brandförsvaret har varit remissinstans.
Synpunkten har inte föranlett några justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Hållbara lösningar för trafik efterlyses i det fortsatta arbetet med Väsjöprojektet.

Kommentar
Noteras.

Natur & grönstruktur

Länsstyrelsen

Synpunkt
Gröna kilar
Planen anger att samband mellan kommunens naturreservat och annan grönstruktur ska värnas och utvecklas. Länsstyrelsen skulle vilja se en karta över grönstråken som kopplar ihop Järvafältet, Edsviken strand och Rösjökilen så att det blir tydligare hur dessa hänger ihop.
För eventuellt tillkommande exploatering i närheten av Järvakilen är det viktigt att kilens funktion och värden skyddas och beaktas. Kommunen skriver som strategi under Kappetorp att detta är en förutsättning för utvecklingen av området. Detta ser Länsstyrelsen som mycket positivt.

Kommentar
Sedan samrådet av översiktsplanen har en ny plan för urban grönstruktur tagits fram och antagits av kommunfullmäktige. Där kan man tydligt se de regionala, kommunala och lokala grönstråken/sambanden som är viktiga att värna/utveckla framöver.
Området söder om Stäketvägen vid Kappetorp som pekas för möjlig expansion av verksamhetsområde har tagits bort till granskningsversionen.

Synpunkt
Översiktsplanen anger att det finns ca 192 ha åkermark inom kommunen. Ett nuläge är beskrivet samt att kommunen skriver att vid ökad efterfrågan bör kommunen erbjuda fler ytor för odling. Länsstyrelsen efterfrågar ett förtydligande kring hur kommunen kan värna och bevara den jordbruksmark (åkermark samt betesmark) som finns inom kommunen och hur exploatering av jordbruksmark kan undvikas. Som det beskrivs i avsnittet om odling kan den lokala matförsörjningen bli allt viktigare i ett framtidsperspektiv och i ett långsiktigt och globalt perspektiv är all jordbruksmark brukningsvärd. I största möjliga mån ska annan mark användas i första hand användas för exploatering. Exploatering av jordbruksmark är en irreversibel åtgärd som undantar mark från livsmedelsproduktion i framtiden.
I området kring Kappetorp är det utpekat övrig markanvändning på plankartan och i beskrivningen av området står att utveckling ska ske med bibehållande av landskapets öppna karaktär och att ny bebyggelse ska placeras med hänsyn till historiska värden och landskapsbild. Länsstyrelsen önskar ett förtydligande kring den jordbruksmark som finns i området, söder om väg 267. Det är inte helt tydligt utifrån plankartan om marken ingår i det utpekade området för annan markanvändning. I de fall jordbruksmark tas i anspråk för annan markanvändning bör kommunen redovisa skälen för detta i enlighet med 3 kap. 4 §

miljöbalken i översiktsplanen samt resonera kring påverkan på jordbruksmarken i förhållande till kommunens totala resurser av jordbruksmark.

Kommentar
Området söder om Stäketvägen vid Kappetorp som pekas för möjlig expansion av verksamhetsområde har tagits bort till granskningsversionen. Texten om jordbruksmark har uppdaterats med en beskrivning om att kommunens jordbruksmark huvudsakligen ligger inom naturreservat eller inom större grönområden som ska bevaras.

Synpunkt
En del av översiktsplanens föreslagna utbyggnadsområden ligger inom strandskyddsområden. Planen nämner att strandnära exploatering framförallt ska öka allmänhetens tillgänglighet till stränderna, genom till exempel strandpromenader. Detta ser Länsstyrelsen som positivt, en bra tillgång till stränderna stödjer allemansrätten och kan vara stimulans för friluftsliv. Länsstyrelsen vill dock poängtera att utgångspunkten i strandskyddsbestämmelserna är att bebyggelse inom strandskyddsområde inte är tillåten. I det fall bebyggelse redan är befintlig inom strandskyddsområden så ska utgångspunkten vara att ytterligare bebyggelse inte ska förekomma.

Kommentar
Riktlinjen har ändrats något.
Kommunen ser att det i enstaka fall kan vara lämpligt att pröva att upphäva strandskyddet för att uppfylla behov av t.ex. bostadsbyggande.

Grannkommuner och ABC-kommuner

Upplands Väsby kommun

Synpunkt
I samrådsförslaget föreslås en utveckling av Kappetorp söder om Rotebroleden och lite österut. Kappetorp är ett verksamhetsområde för störande verksamheter och det nya området markeras som en möjlig expansion av verksamhetsområdet. Samtidigt redovisas gröna samband i Järvakilen som en del av grön urbanstruktur. Detta samband visas som svagt i RUFS. Om utveckling sker i området riskerar sambandet att försvagas och beroende på typ av utveckling finns en ökad risk för mycket hårdgjord mark och inhägnader. Det är av största vikt att Sollentuna tar sitt regionala ansvar gällande den regionala grönkilen.

Kommentar
Området söder om Stäketvägen vid Kappetorp som pekas ut för möjlig expansion av verksamhetsområde har tagits bort till granskningsversionen.

Sundbybergs stad

Synpunkt
Sollentuna och Sundbyberg delar ett viktigt grönsamband som det är viktigt att värna och samplanera kring. Sundbyberg ställer sig positiv till att den gröna kopplingen mellan Sollentuna och norra Kymlinge i Sundbyberg ges förutsättningar att förbättras genom den ”utvecklade naturentré” som pekas ut i översiktsplanens markanvändningskarta.

Kommentar

Arbetet med att se över naturentréer har fortgått och kommunen ser fortsatt ett behov av att knyta samman grönområden väster och öster om järnvägen och E4 oavsett kommungränserna, var det lämpligast görs behöver utredas tillsammans med grannkommuner och trafikverket.

Täby kommun

Synpunkt
Det biologiska och rekreativa sambandet mellan Rösjöskogen (naturreservat) och naturområdet Käringsjön-Mörtsjön i Täby (Natura 2000-område) är viktigt att bevara och vid behov stärka. Det är viktigt att samverkan sker mellan kommunerna.

Kommentar
Noterat

Järfälla kommun

Synpunkt
Järfälla ser det som angeläget att de gröna kilarna med dess värdekärnor utvecklas vidare i linje med RUFS. Järfälla önskar fortsatt samverkan med Sollentuna om förslag till åtgärder för att stärka spridningsfunktionerna för växt- och djurliv i Järvakilen. Det är viktigt i det fortsatta arbetet att de gröna kilarna kan utvecklas så att de inte utgör barriärer för människor, vilket kan belysas mer i planförslagets kartmaterial.

Kommentar
Sollentuna ser också mycket positivt på samarbete kring grön infrastruktur och de gröna kilarna.

Kommunala nämnder och bolag och förbund

Miljö- och byggnadsnämnden

Synpunkt
Under rubriken ”Odling” föreslås att fler ytor ska erbjudas för odling. Ytor inom bostadskvarter och gräsmarker i bebyggd miljö omnämns. Kontoret vill uppmärksamma att markens lämplighet behöver tillses. Vid sanering av en del förorenande områden i kommunen har saneringen skett efter framräknade platsspecifika riktvärden där man antagit att odling ej kommer att ske.

Kommentar
Noterat.

Trafik- och fastighetsnämnden

Synpunkt
För att kunna klara av ökade behov av grönytor som följer med den ökade befolkningsmängden måste även alternativa lösningar som takparker och skolgårdar på tak inventeras och övervägas. Kommunen har möjligheten att styra utvecklingen i denna riktning genom detaljplaner och krav vid markanvisningar.

Kommentar
Noterat men föranleder inte några justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Sid 17 Långsiktig bostadsförsörjning
Stadsutvecklingsområdet söder om Rösjön mot Lomvägen ligger inom ett grönt stråk med funktion för förbindelse inom Rösjökilen. Här behöver funktionen för grönkilen studeras.

Kommentar
Kommunen har efter samrådet tagit bort det utpekade utredningsområdet för bebyggelse mellan Kärrdal och Rösjön.

Synpunkt
Sid 18 Levande kommundelscentrum
Att Sollentunas tillväxt sker genom urbana spridningskorridorer ger kvaliteter samtidigt som kunskapen om hur den urbana grönstrukturen fungerar måste vägas in. Dessa båda system måste bedömas tillsammans.

Kommentar
I arbetet med plan för urban grönstruktur har nytt kartunderlag tagits fram som visar var grönstrukturen behöver stärkas när kommunen samtidigt arbetar med att utveckla stadsgator i de utpekade urbana spridningskorridorerna.

Synpunkt
Sid 18 Kulturmiljöer
Ökad storlek på tomter ger bättre möjligheter att bevara lummighet. Det är dock inte helt säkert, efter försäljning och med nya ägare är det inte ovanligt att trädbestånden minskas. Mindre fornlämningsområden som är bevarade inne bland bebyggelse har idag en viktig funktion för grönstrukturen i centrala delar av Sollentuna. Med stigande marknadspriser kan det finnas ekonomiska skäl att göra ingrepp i fornlämningsmiljöer. Detta kräver dock tillstånd från länsstyrelsen och krav på arkeologisk utgrävning. Länsstyrelsen bedömning grundar sig på det arkeologiska värdet. På många platser har även fornlämningarna andra värden, t.ex. för rekreation och biologisk mångfald. På kommunens markinnehav bör dessa värden adderas till de arkeologiska värdena.

Kommentar
Texten till granskningsversionen har kompletterats med att i den bebyggda miljön har fornlämningsområden med bevarad natur ofta även höga värden för t.ex. rekreation och biologisk mångfald.

Synpunkt
Sid 49 Ekosystemtjänster som del i bebyggelsen
Utveckla kort vad som menas med ytor som stärker kommunens resiliens.

Kommentar
Texten i granskningsversionen har utvecklats för att bättre beskriva begreppet resiliens.

Synpunkt
Sid 50 Rekreation och lek
Lägg till i inledningen att upplevelsevärdena i Sollentunas naturområden beskrevs i två olika rapporter från 2004. En för naturen inom Rösjökilen och en för Järvakilen. Upplevelsevärdena har också varit viktiga underlag för de tre naturreservaten som bildades 2010 och 2014.

Kommentar
Texten i granskningsversionen har kompletterats i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
Sid 53 Gröna kilar och stora naturområden
Betona att stockholmsregionens gröna kilar beskrevs första gången i rapporten Grönstrukturen i Stockholmsregionen 1996. De tio kilarna beskrevs sedan närmare i egna rapporter 2004.
Gör en kort beskrivning av de två kilar som berör Sollentuna, Rösjökilen och Järvakilen.
Nämn att Sollentunas del av Järvakilen sedan 2016 är riksintresse för friluftsliv och att delar av Rösjökilen blev riksintresse 2017. Riksintresset för friluftsliv redovisas på kartan sid 84 men hänvisning saknas i texten under gröna kilar.
-Sista meningen i stycket om promenadvägen vid Edsån bör kompletteras med den nya sträckan över Vibyån ”… som följer Edsån och fortsätter över Vibyån upp mot Svartinge och vidare runt hela Edsjön.” -

Kommentar
Texten i granskningsversionen har kompletterats i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
Sid 54 Rösjöskogens naturreservat
Ersätt fritidsområde med ”kommunens mest utpräglade friluftsområde med anläggningar för olika aktiviteter.”

Kommentar
Texten i granskningsversionen har kompletterats i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
Sid 56 Stränder, strandpromenader och strandskydd
Lägg till i stycket om promenaden utmed Edsån bör kompletteras med ”Det senaste tillskottet är promenaden utmed Edsån som följer Edsån och fortsätter över Vibyån upp mot Svartinge och vidare runt hela Edsjön.”

Kommentar
Texten i granskningsversionen har kompletterats i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
Utvecklingsområden -Sid 67-79
Ett tydligt begrepp som har vunnit framgång i samband med utvecklingen av Väsjöområdet är det ”blågröna stråket”. I ett blågrönt stråk utvecklas kvaliteter för biologisk mångfald, spridning av biologisk mångfald och som värdefull när natur för boende och promenadstråk ut till närliggande naturområden. I utvecklingen av andra områden i Sollentuna, t.ex. Vision Rotebro med stranden mot Norrviken och Edsåns sträckning, Edsviken från Edsvik ner mot Landsnora kvarn kan också begreppet blågrönt stråk användas. Varje blågrönt stråk bör kopplas ihop med platsen, t.ex. blågröna stråket vid Väsjön eller Edsåns blågröna stråk. Begreppet blågröna stråk har också börjat användas utanför Sollentuna kommun.

Kommentar
Texten och kartorna i granskningsversionen har kompletterats i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
Sid 31 Behov av samhällsservice
När konkurrensen om ytor för olika målgrupper ökar är det viktigt att utformningen görs med kunskap om hur ytorna bäst utformas. Slitaget blir ofta större än vad man tror, enstaka toppbelastningar kan slita hårt och marken har sedan svårt att återhämta sig. Den bästa garantin är att tillräckliga arealer finns. Samlokalisering av skolor med tillgång till parkytor måste planeras och gestaltas med omsorg.

Kommentar
I planeringsprincip 2 för urban grönstruktur framgår det att det inte alltid är möjligt att erhålla alla önskade ekosystemtjänster från en och samma grönyta utan att prioriteringar måste göras utifrån grönytans karaktär, behoven i området och möjlighet till multifunktionellt nyttjande. Kommunens ambition är att följa boverkets riktlinjer om förskolegårdars storlek.

Synpunkt
Antalet bikupor har ökad till cirka 20 områden. Vad gäller utökning av odlingslotter så kan också nämnas att några av de befintliga koloniområdena har möjlighet till viss expansion.

Kommentar
Texten i granskningsversionen har kompletterats i enlighet med synpunkten.

Sollentuna Energi & Miljö AB

Synpunkt
Idrottsplatser och nära spontanidrott, sid 32
Idrottsanläggningar med konstgräs är under utredning miljömässigt eftersom de släpper ifrån sig gummigranulat. I framtiden kommer det sannolikt att krävas större yta till dessa då krav på att rena dagvattnet från dessa partiklar kommer att ställas – ett led i att hindra plast från att hamna i naturen. Därtill måste möjligheten att borsta av och samla upp granulat finnas innan det når vattnet.

Kommentar
Noterat men föranleder inte några justeringar i granskningsförslaget. Kommunen följer utvecklingen i frågan.

Kommunala rådgivande organ

Funktionshinderrådet i Sollentuna kommun

Synpunkt
Det är viktigt att parker och grönområden i kommunen är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Kommentar
I granskningsförslaget har det förtydligats att personer med såväl fysiska som psykosociala funktionsnedsättningar ska kunna ta del av Sollentunas parker och natur. Tillgänglighetsanpassningar ska göras där det anses lämpligt.

Föreningar

Attunda OK

Synpunkt
Avseende våra skogar så önskas inga fler regleringar som förhindrar orienteringsverksamhet i våra skogar. Det gäller såväl träningsverksamhet som möjligheten att arrangera tävlingar.

Kommentar
Noterat men synpunkten har inte föranlett några justeringar i granskningsförslaget.

Sjöbergs Villaförening

Synpunkt
I samrådsförslaget står det att markanvändningen i området mellan Kärrdal och Rösjön behöver kartläggas. Det vore bra om markanvändningen konkretiseras. Vi vill framhålla områdets stora betydelse för friluftslivet och åtkomst till grönområdet runt Rösjön. En ytterligare förtätning i detta område skulle få betydande negativa konsekvenser.

Kommentar
Kommunen har efter samrådet tagit bort det utpekade utredningsområdet för bebyggelse mellan Kärrdal och Rösjön, det område som länsstyrelsen har benämnt som Sjöberg.

Norrvikens Villaförening

Synpunkt
Avsnittet Urban grönstruktur bör förbättras så att behovet av en sammanlänkning av biotoper utgör en viktig komponent för att uppnå en väl fungerande infrastruktur.
Det saknas beskrivande visioner som i enlighet med ”urban grönstruktur” understödjer funktioner som ger en väl fungerande grön infrastruktur.

Kommentar
Dessa frågor har utretts i planen för urban grönstruktur och lyfts in i granskningsförslaget.

Naturskyddsföreningen Sollentuna

Synpunkt
Naturskyddsföreningen ifrågasätter motsättningen i att det ska finnas en sammanhängande grönstruktur i kommunen men att som boende ska man ha höst 500 meter till ett grönområde. Det kan innebära att det teoretiskt är upp till 1 km mellan grönområden. Det är alldeles för glest och kan inte räknas som en sammanhängande grönstruktur.

Kommentar
I granskningsförslaget anges att det är lämpligt att boende ska ha högst 300 m till ett grönområde. Analyser från 2014 visar att Sollentunabon i snitt har 129 meter till närmaste grönyta. Synpunkten föranleder inga justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Det finns en skrivning om att ”en stadsgata består av körbanor för fordonstrafik, trottoarer för gående och vistelse, eventuellt cykelbanor samt byggnadsfasadernas entréer och lokaler”. I

denna gata finns det vare sig grönska eller möjlighet till den hållbara dagvattenhantering som eftersträvas i övriga delar av översiktsplanen.

Kommentar
Texten i granskningsförslaget har ändrats.

Sollentuna hembygdsförening

Synpunkt
Den föreslagna expansionen av Kappetorp utefter Stäketvägen är ett klart hot mot den gröna Kilen.

Kommentar
Området söder om Stäketvägen som pekas för möjlig expansion av verksamhetsområde har tagits bort till granskningsversionen.

Turebergs IF SOK

Synpunkt
Golfbanan vid Kappetorp som även har skidspår på vintern har många besökare. Borde markeras i karta som anläggning för rekreation.

Kommentar
Vi har valt att inte ha någon temakarta för rekreation.

Synpunkt
Avseende våra skogar så önskas inga fler regleringar som förhindrar orienteringsverksamhet i våra skogar. Det gäller såväl träningsverksamhet som möjligheten att arrangera tävlingar.

Kommentar
Noterat men synpunkten har inte föranlett några justeringar i granskningsförslaget.

Privatpersoner

Synpunkt
I samrådsförslaget har både kartor och texter som beskriver upplevelsevärden för era tre stora naturområdena tagits bort jämfört med ÖP 2012.

Kommentar
En djupare beskrivning om bland annat upplevelsevärde/sociala värden i kommunens naturområden finns nu istället i plan för urban grönstruktur. Naturreservaten beskrivs utförligt i reservatsbesluten och skötselplanerna.

Synpunkt
I samrådsförslaget pekas det gröna sambandet mellan Törnskogen och Rösjöskogen ut som att samband att bevara. Detta går tvärt emot kommunens planer att utveckla Södra Väsjön.

Kommentar
Detta har utretts i de planer med tillhörande miljökonsekvensbeskrivningar som finns kopplade till utbyggnaden av Väsjöområdet.
Synpunkt

En samanvändning av grönytor innebär ofta ett högt slitage som kan leda till att grönytor blir hårdgjorda. Det är viktigt i den långsiktiga planeringen att tillräcklig area för friytor reserveras för skolor och förskolor.

Kommentar
Kommunen har ambition att följa boverkets riktlinjer om storlek på förskolegårdar.

Synpunkt
Från Turebergs IF SOK så önskar vi inte skrivningar i översiktsplanen som inte möjliggör anläggandet av konstsnöspår.

Kommentar
Noterat men synpunkten föranleder inga justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Vad menas med ”Kommunen ska särskilt beakta åtgärdsbehov och åtgärdsmöjligheter inom tätorten, där den gröna infrastrukturen är svag, samt inom den regionala grönstrukturens svaga samband, t.ex. vid Kappetorp och Sjöberg?”

Kommentar
Kommunen har identifierat olika områden där de ekologiska sambanden behöver förstärkas mellan olika viktiga grönområden i kommunen. Detta redovisas i granskningsversionen, men också mer djupgående i planen för urban grönstruktur.

Synpunkt
Flera privatpersoner har inkommit med kritiska synpunkter angående frågan om att förlägga en skola i nuvarande Fågelsångsparken.

Kommentar
Den tillfälliga skolan i Fågelsångsparken har tagits bort. Under 2020 genomfördes en medborgardialog angående hur Fågelsångsparken ska återställas och utvecklas, och under 2021 beräknas återställandet av parken startas.

Synpunkt
Hur motiverar kommunen att man tänker bygga i strandskyddet vid Rösjökilen? Ett område som både är strandskydd och har stor användning för invånare men också djurlivet. Detta måste läggas ner. Skall det inte finnas några friluftsområden kvar längre?

Kommentar
Kommunen har efter samrådet tagit bort det utpekade utredningsområdet för bebyggelse mellan Kärrdal och Rösjön.

Synpunkt
Jag tycker att det är av största vikt att naturområdena Rösjöskogen, Törnskogen, Järvafältet, Tegelhagsskogen fortsätter att vara lätta att utnyttja av orienterare och andra friluftslivsorganisationer. I en tid då det är allt viktigare att människor har nära ut till skogen, vilket vi i Sollentuna har, skall denna möjlighet inte försvåras utan uppmuntras. Ett ökat förstående och bättre dialog mellan kommunen och orienteringsklubbarna i Sollentuna, främst Attunda OK och Turebergs IF SOK, Rotebro IS Orientering är nödvändigt eftersom skogen är orienteringssportens arena.

Dessutom att den lilla skogskilen mellan Sollentuna och Danderyd nedanför Rösjön är under utredning för ytterligare bebyggelse är olyckligt, denna lilla skogsdel är vital för Roslagsleden och sammanbinder Rösjöskogen och Rinkebyskogen på ett sätt som uppskattas särskilt mycket av de boende i Kärrdal-Sjöberg.
I det fortsatta utvecklingsarbetet av Sportfältet skall även orienteringen få plats, i form av en klubblokal och lager för att kunna fortsatt driva en ungdomsverksamhet.

Kommentar
Kommunen har efter samrådet tagit bort det utpekade utredningsområdet för bebyggelse mellan Kärrdal och Rösjön.

Synpunkt
Man vill också inskränka på strandskyddet runt Fjäturen. Strandskyddet 300 meter måste vara kvar för att våra djur, insekter och vi människor med våra husdjur ska må bra.
Kommentar
Det stämmer inte att strandskyddet kring Fjäturen föreslås inskränkas. Det är 300 meter strandskydd söder om och 100 meter väster om Fjäturen.

Synpunkt
Ett fåtal privatpersoner har inkommit med relativt allmänna synpunkter vad gäller bebyggelseutvecklingen kring Tureberg, Töjnan, Helenelund med mera. Synpunkterna berör bland annat grönstruktur, riskhänsyn och skötsel av kommunens allmänna platser.

Kommentar
Synpunkterna har noterats men inte föranlett några justeringar i granskningsförslaget.

Vatten

Länsstyrelsen

Synpunkt
Länsstyrelsen anser att det finns risk att genomförandet av översiktsplanen kommer att försvåra att miljökvalitetsnormerna kan följas.
Miljökonsekvensbeskrivningen bedömer att den utveckling som föreslås i översiktsplanen innebär att den hydromorfologiska statusen riskerar att försämras i Norrviken. För Edsviken gör beskrivningen bedömningen att ökade dagvattenutsläpp som en följd av föreslagen förtätning kan innebära en försämring av statusen i vattenförekomsten. Statusen i dessa vattenförekomster får inte försämras, snarare är en förbättring nödvändig.
Översiktsplanen behöver tydligare visa hur man ska jobba med åtgärder på ett sådant sätt att beskrivna problem och deras försämrande påverkan motverkas. I efterföljande planering är det viktigt att klargöra och analysera hur den förändrade markanvändningen förhåller sig till de utpekade vattenförekomsternas behov av hänsyn och åtgärder. Kommunen framför att man avser att ta fram en vattenplan till 2019. Länsstyrelsen välkomnar det arbetet och anser att en sådan plan kan inrymma åtgärder för hur vattenförekomsters status kan förbättras och således utgöra grund för framtida översiktsplaner

Kommentar
I översiktsplanen beskrivs kortfattat hur kommunen ska hantera dagvatten vid tex detaljplaneringen. Förslagen dagvattenhantering som tar hänsyn till recipientspecifika behov

beskrivs djupare i kommunens vattenplan. I ÖP hänvisas även till kommunens vattenplan. Vattenplanen antogs av kommunfullmäktige den 10 december 2020.
Vattenplanen redogör systematiskt för status, problem, påverkan och åtgärdsbehov för kommunens samtliga vattenförekomster samt även större övriga vatten. Den är en kombinerad blåplan och VA-plan och dess kärna består av 135 åtgärder som kommunen åtagit sig för att nå satta miljökvalitetnormer för vatten samt för att arbeta mot en hållbar vattenhantering inom kommunens alla ansvarsområden för vatten. Vattenplanen är mycket omfattande och djupanalyserande och vi har i ÖP därför valt att hänvisa till vattenplanen i detaljfrågorna.

Synpunkt
Översiktsplanens beskrivning av VA-försörjningen och dagvattenhanteringen är bra. Inför framtida utbyggnad är det viktigt att kommunen ser över kapaciteten i befintligt anslutande VA-ledningsnät för att undvika flaskhalsar vid exploatering.

Kommentar
Kommunens VA-huvudman Sollentuna Energi & Miljö AB arbetar för närvarande med att kartlägga VA-nätets kapacitet.

Grannkommuner och ABC-kommuner

Täby kommun

Synpunkt
Täby kommun vill betona vikten av samverkan mellan kommunerna när det gäller vattenfrågor för att klara miljökvalitetsnormerna då påverkansområdena går över kommungränserna, som exempelvis vid Rösjön. Samarbetet är etablerat med Oxunda vattensamverkan.

Kommentar
Noterat men synpunkten föranleder inga justeringar i granskningsförslaget.

Kommunala nämnder och bolag och förbund

Miljö- och byggnadsnämnden

Synpunkt
Under rubriken ”Friskt ytvatten” bör meningen *”I Sollentuna är detta ett mindre problem”* bytas ut till *”I Sollentuna finns ett antal stall men visst näringsläckage”.*

Kommentar
Textavsnittet angående näringsläckage från stall har till granskningsversionen omarbetats.

Synpunkt
Under rubriken ”Attraktiva bad- och båtplater” står att Ravalen lämpar sig väl som badplats. Ravalen bör tas bort från listan eftersom det utreds om det är en lämplig badplats.

Kommentar
Kommunen tillsammans med avdelningen för miljö- och hälsoskydd har kommit fram till att det generellt är en lämplig badplats. Problem kan temporärt uppkomma om många andfåglar

vistas på platsen. Skyltar om att undvika fågelmatning kommer sättas upp som en åtgärd i vattenplanen. Synpunkten föranleder ingen justering i granskningsförslaget.

Synpunkt
Under rubriken ”skyddat och rent grundvatten” ta bort ordet ”närhet” och ersätt med ”genom” den saltade vägen E4”

Kommentar
Textavsnittet angående grundvatten har omarbetats.

Synpunkt
Sid 59 Attraktiva bad- och båtplatser
-Stycket om att inom varje kommundel ska det finnas möjlighet till naturbad bör utvecklas. Vad som avses med möjlighet, tex avseende avstånd och tillgång. Vad skiljer naturbad från friluftsbad? Vad skiljer Rösjöbadet från övriga bad? Klassningen av kommunens sjöar avseende badmöjligheter bör också göras mer tydlig.
-Att hitta lämpliga platser för fler båtplatser kräver detaljerade underlag och ett systematiskt arbete. I texten anges att ytterligare båtplatser skapas vid Norrvikens IP. Den nya detaljplanen som har framtagen för att utveckla kanot – och skridskoverksamheten vi denna plats gör det svårt att samtidigt erbjuda andra aktörer nya platser här. -

Kommentar
Stycket om naturbad har kortats ner. Meningen om att det ska finnas möjlighet till naturbad i varje kommundel har tagits bort. Istället fokuserar texten på att peka ut lämpliga badsjöar.
I granskningsversionen anges att kommunen ska verka för att inga fler bryggor byggs. Undantag kan göras för allmänna bad- och rekreationsbryggor.

Trafik- och fastighetsnämnden

Synpunkt
Dagvattenhantering
Med klimatförändringens ökade regnmängder ökar risken för översvämningar. TFN anser att översiktsplanen bör kompletteras med en karta som visar var risk för översvämning kan uppstå. Inom dessa områden krävs särskilda åtgärder vid utbyggnad.

Kommentar
Till granskningshandlingarna har kartorna kompletterats med ett utsnitt ur skyfallskartering men kartan är så fragmenterad så den blir svårläst utan att kunna zooma in. Utsnittet är med för att visa att underlaget finns. Kommunen ska utgå från länsstyrelsens rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall.

Synpunkt
God vattenhushållning
Sid 57 Anpassning till nytt klimat
Under senaste årtiondena har ett antal nya våtmarker anlagts för vattenrening och flödesutjämning. Det är idag inte helt lätt att hitta nya ytor för våtmarker. En möjlighet är att utvärdera och om det finns förutsättningar förbättra befintliga våtmarker för att öka kapacitet och funktion.

Kommentar

Noterat men synpunkten föranleder inga justeringar i granskningsförslaget.

Käppalaförbundet

Synpunkt
Vatten och VA
Käppalaförbundet föreslår följande kompletteringar till det nuvarande avsnittet om ansvar för vatten och avlopp:
Sollentuna kommuns spillvatten avleds via Käppalaförbundets tunnelsystem och renas i Käppalaverket på Lindingö. Käppalaförbundet är ett kommunalförbund som ägs av medlemskommunerna Solna, Danderyd, Lindingö, Nacka, Sigtuna, Sollentuna, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna och Värmdö. Den näring och energi som finns i spillvatnet tas om hand och återförs som slam, biogas och värme. Käppalaverket är Revaq-certifierat vilket innebär att systematiskt uppströms arbete bedrivs för att minska oönskade ämnen till spillvattnet. Att begränsa utsläppen vid källan är av stor vikt för att uppnå miljömål som giftfri miljö och God bebyggd miljö samt en förutsättning för att minska belastningen på recipienten.
Översiktsplanenen innehåller ingen beskrivning av hur länshållningsvatten som kan uppkomma i samband med bl.a. schaktning och sprängning ska omhändertas.
Käppalaförbundet har riktlinjer för hur länshållningsvatten ska hanteras och inget länshållningsvatten får avledas till Käppalaverket utan Käppalaförbundets skriftliga medgivande. Riktlinjer finns på förbundets hemsida. Om förorenad mark förekommer inom området kan avledning anses direkt olämplig.
Konstgräsplaner kan utgöra en betydande källa till utsläpp av mikroplaster till hav och vattendrag. Gummi och plastgranulater kan nå spillvattennätet genom bland annat tvätt- och städvatten. Käppalaförbundet arbetar aktivt med att förbättra kvalitén på inkommande vatten och slam. Därmed krävs försiktighetsåtgärder för att undvika utsläpp av gummi- och plastgranulater till spillvattennätet.
Till det kommunala spillvattennätet ska bara spillvatten av hushållskaraktär avledas. Vid LSS-boenden kan dock förhöjda halter av läkemedel förekomma i spillvattnet. Käppalaförbundet vill påpeka att förbundet i framtiden kan komma att ställa krav på åtgärder för att minska utsläppen av läkemedel till spillvattnet från t.ex. LSS-boenden.

Kommentar
Granskningshandlingarna har kompletterats med information om att kommunen har antagit riktlinjer för hantering av länshållningsvatten inom ramen för arbetet med vattenplanen. Dock redovisas inte detta mer djupgående i översiktsplanen. Mer detaljerad information om Käppalaförbundet finns i vattenplanen.

Sollentuna Energi & Miljö AB

Synpunkt
Ekosystemtjänster som del i bebyggelsen 49
Vid nyexploatering ska möjligheten att kompensera för eventuell borttagen vegetation med nyplantering beaktas.
Kommentar:
SEOM anser att tillägget ”På samma sätt ska kompensationsmöjlighet beaktas för borttagen naturlig infiltration av vatten.” Det är kanske det som avses med ”övriga ekosystemtjänster”, men det är luddigt uttryckt och inte lätt att tolka. Vattnets infiltrationsmöjlighet kommer att bli Sollentunas främsta utmaning i de förtätnings- och exploateringsprojekt som pågår för att infria dagvattenpolicyns intentioner.

Kommentar
Texterna om hantering av dagvatten har ändrats och kompletterats till granskningsversionen. I granskningshandlingen anges bland annat att dagvatten som uppstår på kvartersmark ska i första hand tas om hand och renas på kvartersmark. Målsättningen är att avrinningen från tomter och markområden inte ska öka efter exploatering. Byggande på redan hårdgjord mark gör det möjligt att förbättra infiltration och dagvattenhantering med nya grönytor, gröna tak och tekniska lösningar.

Synpunkt
Rekreation och lek. 50
Lägg till ordet ”vatten” i följande mening: *”Vi drabbas av färre fysiska och psykiska besvär, stressen minskar, koncentrationsförmågan ökar och det går fortare att läka sjukdomar när vi har tillgång till* ***vatten****- och grönområden.”*

Kommentar
Texten i granskningsversionen har ändrats enligt synpunkten.

Synpunkt
S.49
För att lyckas med detta behöver vatten och grönska integreras i den bebyggelse som planeras att förtätas. Planeringsprinciper och metoder för hur kommunen ska arbeta med vatten, grönska, naturvärden och rekreationsvärden i den bebyggda miljön ska utvecklas i det tillägg till översiktsplanen som heter Urban grönstruktur.
Kommentar: vi vill med detta bara uppmärksamma att vattnet likaväl som grönskan måste integreras i bebyggelsen. Vatten skapar dessutom attraktiva boendemiljöer och planering för vatten i boendeområden är för komplicerat för att bakas ihop i begreppet ”naturvärden”.

Kommentar
I vattenplanen fastslås flera åtgärder för att stärka och förbättra dagvattenhanteringen lokalt uppströms samt precis innan recipient. Samtliga dessa åtgärder kommer i praktiken innebära att vattnet får ta större plats i kommunen..

Synpunkt
Luft- och vattenreglering 51
Möjligheten att anlägga dagvattendammar och fördröjningsmagasin i dessa områden bör ses över, särskilt i de områden som samtidigt har översvämningsrisk. Försiktighet bör dock tas av förorenat vatten på sand- och grusmarker, eftersom underliggande grundvatten löper risk att förorenas.
Kommentar: Vi vill ändra ovanstående text till att det står
”Möjligheten att anlägga dagvattendammar och fördröjningsmagasin i dessa områden ska utredas och dessa ska beredas plats, särskilt i de områden som samtidigt har översvämningsrisk. **Ingen infiltration får ske av förorenat vatten** på sand- och grusmarker, eftersom underliggande grundvatten löper risk att förorenas.”

Kommentar
På vissa platser kan grus och sandmarker vara täckta med skyddande leror. Det är därför viktigt att på varje specifik plats utvärdera lämpligheten att infiltrera vatten till grundvattnet. Förutsättningarna påverkas även av vilka föroreningar som finns i vattnet man vill infiltrera. Texten har skrivits om och följer nu varken tidigare förslag eller SEOMs förslag. Texten utgår

från samma resonemang som hålls i vattenplanen. Ny text lyder enligt följande: ” Möjligheten att förbättra reningen och öka fördröjningen av dagvatten i dessa områden bör ses över, särskilt i de områden som samtidigt har översvämningsrisk. Hänsyn behöver tas för att upprätthålla grundvattnets kvalitet vid infiltration.”

Synpunkt
Gröna torg, gator och byggnader 52
”En utmaning är att konflikter kan uppstå med det ledningsnät som fordras för att försörja kommunen med vatten och energi. Behovet av ledningar för dagvatten begränsas dock av träden, men kan reduceras ytterligare med ytliga dagvattenlösningar, exempelvis så kallade ”regnträdgårdar”. ”
Kommentar:
Konflikter är ett tråkigt ord och bör omformuleras. Vidare finns vissa formuleringar ovan som inte är korrekta. Vi föreslår följande formulering istället:
”En utmaning är att skapa utrymme för såväl träd som det ledningsnät som fordras för att försörja kommunen med allmänna va-tjänster och energi. Behovet av dagvattenavledning kan till viss del begränsas av träden och kan reduceras ytterligare med ytliga dagvattenlösningar, exempelvis så kallade regnträdgårdar”.

Kommentar
Texten till granskningsversionen har omarbetats i huvudsak i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
Lokal hantering och rening av dagvatten 59
Kommentar:
Punkterna som återges i texten som dagvattenpolicy är felaktiga. Ersätt dem med de fem korrekta punkterna: minska konsekvenserna vid översvämning, bevara en naturlig vattenbalans, minska mängden föroreningar, utjämna dagvattenflöden, berika bebyggelsemiljön

Kommentar
Granskningsversionen har ändrats i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
”Planeringen ska ge förutsättningar för att ett samlat grepp ska kunna tas för varje vattendrag, sjö respektive kustvatten och dess avrinningsområde, så att frågor inte måste lösas i enskilda detaljplaner.”
Vi är helt eniga om att dagvattenfrågor inte kan lösas i enskilda detaljplaner, utan ett samlat grepp måste tas. Översiktsplanen är dock bara vägledande och väldigt övergripande, så dagvattenfrågan kommer ändå att bli väldigt central i varje detaljplan för sig –inte minst när det gäller markfrågor. Det finns också en risk med att hänvisa till en övergripande planering. Enskilda detaljplaner behöver ta ansvar för sin del och inte skjuta över frågan till angränsande planer.

Kommentar
Synpunkten noteras.

Synpunkt
”Arbete med att lösa dagvattenproblem prioriteras inom de utbyggnadsområden som pekas ut i översiktsplanen.”

VA-huvudmannens ansvar styrs av Lagen om allmänna vattentjänster, vilket gör att även befintliga områden kan komma högt i prioriteringslistan. Denna mening bör strykas

Kommentar
Meningen har strukits i granskningsversionen i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
”För att möjliggöra ett hållbart omhändertagande av dagvatten ska ytor för rening och fördröjning av dagvatten reserveras. Vid planläggning ska andelen hårdgjord yta begränsas för att minska hastigheten på ytavrinningen och möjliggöra för infiltration. Dagvatten som uppstår på kvartersmark ska i första hand tas om hand och renas på kvartersmark. Målsättningen ska vara att avrinningen från tomter och markområden inte ska öka efter exploatering.”
I översiktsplanen från 2012 stod även ”Flödesbegränsning genom fördröjning ska tillämpas generellt.” Det är bra att tillägga. Det går inte att kräva, men att ha som ambition.

Kommentar
Just denna text har inte lagts till. Orsaken är att flera texter om fördröjning har lagts till så väl i granskningsförslaget som i vattenplanen, dels då vi förklarar innebörden av kommunens dagvattenpolicy dels då vi beskriver vilka principer vi ska förhålla oss till när vi tar fram dagvattenutredningar. I samband med att vattenplanen antogs fastslog man att man i detaljplaneprocessen ska utgå från såväl riktvärden för halter i dagvattnet som fördröjningskrav. Båda villkoren ska vara uppfyllda i dagvattenutredningar.

Synpunkt
”VA-huvudmannen kan bidra och ansvara för lösningar även på privat mark.”
Denna mening ska tas bort. Vad va-huvudmannen kan och inte kan är lagstyrt och denna formulering tillför inget i detta generella sammanhang.

Kommentar
Meningen har strukits i granskningsversionen i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
Skyddat och rent grundvatten s.60
”Rening kan säkras med moderna LOD-tekniker men också mängden infiltrerat dagvatten som krävs för att upprätthålla grundvattentäkten.”
LOD står för Lokalt Omhändertagande av Dagvatten. I begreppet ingår inte någon förväntad rening. Vi ställer oss också väldigt tveksamma till formuleringen att LOD skulle säkra grundvattentäkten. På vilka grunder vilar ett sådant påstående? Vad är en modern LOD-teknik? Det enda som kan skrivas här är ”Fördröjningen kan säkras med LOD”. -

Kommentar
Texten har omarbetats till granskningsversionen och formuleringarna som synpunkten avser finns inte kvar.

Synpunkt
Ansvar för vatten och avlopp s. 61
”Det kommunala bolaget Sollentuna Energi och Miljö AB är kommunens VA-huvudman och ansvarar för vatten- och avloppsförsörjningen inom kommunen, mellan fastighetsägares anslutningspunkt och anslutningar till kommunförbundens ledningsnät. Dagvatten som inte

omhändertas lokalt kan inom verksamhetsområde för dagvatten anslutas till det kommunala ledningsnätet. Dagvatten som når ledningsnätet leds till närliggande recipient/vattenkropp. VA-huvudmannen är inte skyldig att ta emot påtagligt förorenat dagvatten, men däremot skyldig att rena det vatten man tagit emot innan det släpps ut i vattenkroppen."
SEOM är ansvarig för det allmänna va-systemet i kommunen som avgränsas av verksamhetsområdesgränser. Därtill finns ett 50-tal fastigheter med enskild va-försörjning. Notera också att kommunen (inte va-huvudmannen) är ansvarig för dagvattenhanteringen i Silverdal.
Stycket ovan måste omformuleras så det blir juridiskt korrekt:
"Det kommunala bolaget Sollentuna Energi och Miljö AB är kommunens VA-huvudman och ansvarar för den allmänna vatten- och avloppsförsörjningen inom givna verksamhetsområden. Därutöver finns ett 50-tal fastigheter med enskild VA-försörjning. Dagvatten som inte omhändertas lokalt kan inom verksamhetsområde för dagvatten anslutas till det allmänna ledningsnätet. Dagvatten som når ledningsnätet leds till närliggande recipient/vattenkropp. VA-huvudmannen är inte skyldig att ta emot dagvatten som i ej oväsentlig mån avviker från normalt regnvattens kvalitet eller negativt kan påverka mottagande recipient, men är däremot skyldig att rena det vatten man tagit emot innan det släpps ut i vattenkroppen".

Kommentar
Texten angående VA-huvudmannen SEOM:s ansvarsområden har delvis omarbetats samt kompletterats i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
Rotebro 72 -
Vision Rotebro är en bra början i syfte att bygga ut ett nytt område. Tillgången till vatten och avledning av spillvatten är god, då såväl Norrvatten som Käppalaförbundet har ledningar i området. Det vi vill flagga för är dagvattenavledningen och dagvattenrening. En damm planeras för rening av dagens Rotebro centrum, placering utreds för närvarande.

Kommentar
Synpunkten noteras. Detta kommer att utredas i kommande planarbeten inom området. Synpunkten har inte föranlett några justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
I Silverdal är inte va-huvudmannen, SEOM, ansvarig för dagvattenhanteringen, utan det är kommunen. Denna ansvarsfördelning bör ses över. I en kommun bör det inte finnas mer än en "va-huvudman".

Kommentar
Kommunen och VA-huvudmannen undersöker möjligheterna att utvidga verksamhetsområdet för dagvatten till att omfatta Silverdal.

Föreningar

Naturskyddsföreningen Sollentuna

Synpunkt
Det finns en skrivning om att "VA-huvudmannen kan bidra och ansvara för lösningar även på privat mark".

Kommunen, genom SEOM, ska följa VA-lagstiftningen där det står att kommunen ska leda bort och rena dagvatten i allmänna anläggningar och tvingar fastighetsägare att finansiera detta. Att VA-huvudmannen skulle ansvara för dagvattenlösningar inom fastighetens VA-installation saknar lagstöd.

Kommentar
Texten har omarbetats till granskningsversionen och formuleringen som synpunkten avser finns inte kvar.

Samhällsservice

Länsstyrelsen
Inga synpunkter

Kommunala nämnder och bolag och förbund

Barn- och ungdomsnämnden

Synpunkt
Under rubriken ”närhet till skola och fritid” står att ambitionsnivån gällande nybyggnadsprojekt för lokaler för vård, skola, förskola och omsorg bör vara särskilt hög. Det motsätter sig kontoret då barn- och ungdomsnämnden står inför kraftigt ökade lokalkostnader de kommande åren kopplat till planerad nybyggnation. För att säkerställa att nämndens resurser primärt går till undervisning och lärande ser nämnden ett behov av att vara återhållsam i utformningen av våra skol- och förskolebyggnader.

Kommentar
Texten har omarbetats till granskningsversionen och formuleringarna som synpunkten avser finns inte kvar.

Kultur- och fritidsnämnden

Synpunkt
I översiktsplanen framgår bland annat att skola/fritid och samhällsservice ska finnas i alla kommundelar och att ambitionsnivån i nybyggnadsprojekt skall vara särskilt hög (s. 32). Den sista skrivningen kan bli kostnadsdrivande och avser för KFN:s del till exempel kommande sporthallar i anslutning till skolor. Ett förslag är att istället använda ord som ändamålsenliga och effektiva.

Kommentar
Texten har omarbetats till granskningsversionen och formuleringarna som synpunkten avser finns inte kvar.

Socialnämnden

Synpunkt
Skrivningen om att ambitionsnivån på kommunens nybyggnadsprojekt ska vara särskilt hög bör ändras till att byggnaderna ska vara ändamålsenliga och effektiva.

Kommentar

Texten har omarbetats till granskningsversionen och formuleringarna som synpunkten avser finns inte kvar.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Synpunkt
Nämnden anser att översiktsplanen bör tydliggöra att begreppet skola i översiktsplanen innefattar både grundskola och gymnasieskola. De två olika skolformerna har delvis olika behov vid byggnation av nya skolor, exempelvis behöver gymnasieskolor inte lika mycket yta för utevistelse som grundskolor.

Kommentar
Texten har omarbetats till granskningsversionen och ett förtydligande har gjorts i beskrivningen om behov av yta skolgårdar för olika skolformer.

Synpunkt
Antalet ungdomar i kommunen kommer att öka under kommande år med bakgrund mot detta önskar nämnden att översiktsplanen beaktar behovet av att bereda markyta för ytterligare en gymnasieskola.

Kommentar
Granskningsförslaget tar upp behov av skolor generellt men pekar inte ut några platser specifikt. Det återstår arbete innan specifika platser kan pekas ut.

Vård- och omsorgsnämnden

Synpunkt
Nämnden är positiv till att hänsyn tas till att behovet av särskilda bostäder för äldre samt service- och gruppbostäder förväntas öka samt att tillgänglighet och framkomlighet för alla grupper ska komma in tidigt i planeringen.
ÖPn skulle kunna ha ett tydligare fokus på kommunala verksamheter och på ett mer uttryckligt sätt genomsyras av äldre- och funktionshinderperspektiv. Detta skulle kunna ske genom att dels omformulera stycket om tillgängliga vård- och omsorgsboenden så att det på ett tydligare sätt lyfts fram som ett särskilt prioriterat område, dels genom att på ett uttryckligare sätt lyfta fram äldre och personer med funktionsnedsättning kontinuerligt genom planen.

Kommentar
Äldres och personer med funktionsnedsättnings behov har lyfts mer i granskningsförslaget.

Synpunkt
Enligt ÖP bör nybyggnadsprojektens ambitionsnivå vara särskilt hög gällande byggande av lokaler för vård, skola, förskola och omsorg. Det kan medföra mycket höga kostnadsnivåer. Nämnden anser att formuleringen bör ändras till att byggnaderna ska vara ändamålsenliga och effektiva.

Kommentar
Texten har omarbetats till granskningsversionen och formuleringarna som synpunkten avser finns inte kvar.

Föreningar

Sjöbergs Villaförening

Synpunkt
Det saknas visioner för hur spontanidrott för ungdomar ska förbättras. Den enda bollplanen i området är dåligt underhållen och hotas av nedläggning om det beslutas att fastigheten ska tas i anspråk för ett LSS-boende.

Kommentar
I samrådsförslaget finns riktlinjer som anger att näridrottsplatser utvecklas i varje kommundel för skolidrott och spontanidrott, dessa kvarstår i granskningsförslaget.

Privatpersoner

Synpunkt
Det är viktigt att en mångfald av idrotter får plats på idrottsplatser för att fler samhällsgrupper ska kunna ta del av dem.

Kommentar
I samrådsförslaget finns riktlinjer som anger att näridrottsplatser utvecklas i varje kommundel för skolidrott och spontanidrott samt att idrotts- och fritidsanläggningar utformas för att möjliggöra samutnyttjande mellan olika verksamheter. Dessa riktlinjer finns kvar i granskningsförslaget. Detta ger förutsättningar för att möjliggöra olika idrottstyper och samhällsgrupper att hitta plats för att utöva sin idrott.

Synpunkt
Jag skulle vilja att man stärker skrivningarna att god boendemiljö ska gå före att nå kvantitativa mål. Jag menar att om vi inte planerar in och bygger skolor, förskolor, idrottsplatser och andra basfunktioner som möter befolkningsökningen kommer vi att bygga in framtida sociala och hälsomässiga problem. Jag tänker att detta skulle kunna förtydligas tex på sid 15 under rubriken långsiktig bostadsförsörjning och på sid 63 punkt 1 förtäta i kollektivnära lägen och lokala centrum.

Kommentar
Översiktsplanens struktur har omarbetats till granskningsförslaget och frågan om utbyggnad av samhällsservice i förhållande till bostadsbyggande beskrivs i kapitlet ”Bostadsbyggande och samhällsservice”.

Kulturmiljö & fornlämningar

Länsstyrelsen

Synpunkt
Området kring Sollentuna kyrka omfattas av förordnande till skydd för landskapsbilden enligt 19 § naturvårdslagen (1964:822), i dess lydelse före den 1 januari 1975.
Landskapsbildskyddet infördes innan begreppet riksintresse fanns för att på ett enklare sätt än genom reservatsbildning kunna skydda stora områden från större påverkan. Det är främst visuella landskapsvärden som ska skyddas. Skyddet gäller idag enligt miljöbalken. I texten

om utvecklingsområdet Norrviken saknar Länsstyrelsen kommunens syn på landskapsbildsskyddet kring Sollentuna kyrka.

Kommentar
Till granskningsversionen har kompletteringar gjorts vad gäller beskrivning av kommunens syn på landskapsbildsskyddet kring Sollentuna kyrka.

Synpunkt
Översiktsplanen tar med kulturmiljövården i ett av de sex stadsutvecklingsmålen, det första målet Attraktiv bebyggelse. Planen borde dock tydligare koppla ihop betydelsen av kulturmiljövård och bevarandet av t.ex. biologiskt kulturarv med miljömålet God bebyggd miljö.
Länsstyrelsen stöder kulturmiljöavsnittets förhållningssätt att riktlinjerna i kulturmiljöplanen ska tillämpas, men denna måste uppdateras. Vissa delar är inte aktuella på grund av hänvisningar till ännu äldre dokument och lagrum som ändrats. Kulturhistoriska värden kan även ha förändrats eller till och med förvunnit under årens lopp.
Kommunen framhåller att avstyckningar och förtätningar inte ska tillåtas inom områden där kulturmiljöplanen anger att det är betydelsefullt att karaktären ska behållas. Dokumentet ger dock inte en tydlig redovisning av vilka utpekade kulturmiljöer som sammanfaller med planens utvecklingsområden. Utmaningarna i sådana konfliktpunkter bör lyftas fram, inte minst i kapitlet om utvecklingsområden som mycket lite nämner kulturmiljövårdens intressen. Detta gäller speciellt för de tidstypiska uttrycken som idag finns för Malmvägen i Tureberg, befintliga spår av rester till Knista gård, 1900-talets fritidsbebyggelse i Sjöberg samt det moderna kulturarvet i Norrviken och Helenelund.
Det är en fördel om planen kan visa hur kulturmiljöarbetet ska bedrivas i den dagliga plan- och lovhanteringen och hur antikvarisk kompetens knyts till processerna. En hänvisning i kulturmiljöavsnittet till översiktsplanens strategi- och riktlinjekapitel underlättar läsningen av översiktsplanen, då kulturmiljöer och fornlämningar tas upp här.

Kommentar
Det kommer snart påbörjats ett arbete med att digitalisera och uppdatera lagrum i kulturmiljöplanen.

Synpunkt
Fornlämningar
Länsstyrelsen anser att översiktsplanen på ett tillfredsställande sätt redogör för fornlämningsmiljöerna. Det bör dock poängteras att det även finns många värdefulla kulturmiljöer inom de bebyggda delarna och inte bara inom befintliga naturreservat.
Inom de områden kommunen avser att förtäta finns ett flertal omfattande och kända fornlämningar. Översiktsplanen saknar ett ställningstagande vad gäller fornlämningar inom utvecklingsområdena och för kollektivtrafiknära lägen och lokala centrum.

Kommentar
Olika platser kräver olika hänsyn och för att undvika låsningar vill vi behålla de generella skrivningarna.

Synpunkt
Det är dock positivt att det lyfts fram under villastaden, även om det inte endast är beträffande Edsviken som detta bör beaktas. Det är även viktigt att poängtera att fornlämningar ska

beaktas vid all typ av byggnation och markingrepp i dessa områden, d.v.s. även vägar och GC-vägar.

Kommentar
Synpunkten noteras.

Synpunkt
Kommunens kulturmiljöplan från 1993 bedömer Länsstyrelsen anses som relativt föråldrad vad gäller fornlämningsbilden. Det har dels skett stora förändringar i kulturmiljölagstiftningen, dels förändringar i förhållningssättet till fornlämningar i planeringen.

Kommentar
I sak har lagstiftningen rörande fornlämningar inte ändrats och fornlämningsbilden i Sollentuna är i stort, på öp-nivå, inte förändrad. Vårt lokala förhållningssätt har varit att i görligaste mån behålla fornlämningar samt skylta och vårda dem. Det förhållningssättet ligger fast. Kommunen kan aldrig ta beslut om att ta bort en fornlämning, det mandatet äger länsstyrelsen. Synpunkten har inte föranlett några justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Kulturmiljökartan som redovisas saknar en länk till Riksantikvarieämbetets webbaserade fornsöksystem FMIS, vilket ger aktuell och detaljerad information om fornlämningar. Det är bra att man lyfter fram att samråd krävs med Länsstyrelsen inför åtgärder, och att även okända fornlämningar är skyddade.

Kommentar
Vi vill inte ha länkar i översiktsplanen för att de blir föråldrade.

Föreningar

Sollentuna hembygdsförening

Synpunkt
Detaljplanering måste ta större hänsyn till fornlämningar. Det fordras en större hänsyn till samhällets historiska utveckling i form av äldre vägsystem, gränser och markslag. Sollentuna har tidigare inte anpassat exploatering till fornlämningar.

Kommentar
I detaljplaneringen görs avvägningar mellan olika intressen, där fornlämningar är ett av dessa intressen. Vi följer lagstiftningen och beslut om fornlämningar tas av Länsstyrelsen. Synpunkten har inte föranlett några justeringar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Området kring Edsån i Rotebro bör hållas mer öppet även på den södra sidan för förståelsen för den gamla vattenleden där.

Kommentar
Synpunkten noteras men har inte föranlett några justeringar i granskningsförslaget.

Turebergs villaägareförening

Synpunkt
Bevarandestämpel på byggnader/miljöer har inte markerats tillräckligt tydligt och vi rekommenderar att kartan över kulturmiljöer förstoras och förtydligas och att begreppet villastaden tas i beaktande.

Kommentar
Texten om villastaden har utvecklas i granskningsförslaget. Kulturmiljöer finns mer beskrivna i kulturmiljöplanen.

Privatpersoner

Synpunkt
Ägare till fastigheten Tallörten 2, Fortunavägen 2A. I tidigare ÖP har fastigheten ingått i ett område som utgör kulturmiljö och ett område värt att bevara. Enligt samrådsförslaget ligger vår fastighet inom område för stadsutvecklingsområde. Vi begär att planen ändras så att våra fastigheter markeras som område att bevara.

Kommentar
Riktlinjerna i samrådsförslaget anger att kommen vill verka för att skapa ett huvudnät av stadsgator av olika karaktär anpassade till omgivande bebyggelse och att dessa utvecklas som urbana spridningskorridorer för att koppla samman och integrera kommundelar. Detta gäller t.ex. för delar av Sollentunavägen. I fall där kommunens kulturmiljöplan anger att utpekade villaområden ska bevaras, behöver denna utveckling anpassas till kulturmiljöplanens riktlinjer.

Synpunkt
Har läst igenom översiktsplanen (inte bokstav för bokstav dock). Gediget, och verkar täcka det mesta som berör markanvändningen. Saknar dock en parameter, endast omnämnd, fornlämningarna. Jämte byggnadsminnen har dessa ett starkt skydd i lagstiftningen. Sollentuna är en av de kommuner som kan stoltsera med många fornlämningsområden, särskilt gravfält. Fornlämningar finns både inom icke exploaterad mark, såsom i planlagd parkmark och i befintlig bebyggelse. Att bruka mark med fornminnen ställer antingen stora krav på hänsyn mot lämningarna eller att dessa undersöks och tas bort till ibland betydande kostnader. Det borde påverka översiktsplanen inte minst för att uppmärksamma fastighetsägarna på vilka restriktioner som gäller. I översiktsplanen finns kartor på nästan allt, men inte mark som påverkas av Kulturminneslagen.

Kommentar
Information om kulturvärden som t.ex. fornlämningar redovisas i text och kartor i samrådsversionen.

Synpunkt
Varför är gravfältsområdena så anonyma? Exponera bättre och visa vidare till fler bevarade/skyddade fornlämningar. Sollentuna har ju många. Kan dessa lungor göras mer inbjudande? Kreativitet och finess efterlyses.

Kommentar

I Sollentuna kommun finns idag ett 30-tal fornlämningar som vårdas och skyltas (främst gravfält). Frågor rörande framtida utveckling vad gäller information och skötsel av kommunens fornlämningsområden hanteras av Natur- och tekniknämnden som ansvarar för skötseln av kommunens park- och naturmark.

Teknisk försörjning och infrastruktur

Länsstyrelsen

Inga synpunkter

Kommunala nämnder och bolag och förbund

Trafik- och fastighetsnämnden

Synpunkt
Anläggningar
TFN anser att beskrivningen av anläggningar bör kompletteras med ett resonemang om behovet av fler platser för snödeponi. Med utbyggnad av trånga gaturum ökar behovet av att forsla bort snömassor. För att minska transportbehovet behövs centrala platser för snödeponi, samt säkerställa att befintliga vägkantsområden i bostadsområden hålls fria så att plogvallar får plats. Särskilt kan nämnas Tureberg och i det planerade Väsjön. Även kartan bör kompletteras med tillkommande platser för snödeponi.

Kommentar
Texten har uppdaterats.

Synpunkt
Cirkulär resurs- och avfallshantering - Stycket efter biogas och biogödsel bör även kompletteras med nedanstående text.
Att utveckla återbruket av kommuninvånarnas avfall lokalt är av stor vikt för miljön. För att möjliggöra det i framtiden behövs det finnas utrymme för anläggningar som tar hand om det på ett hållbart och miljövänligt sätt.

Kommentar
Platser för återbruk behandlas i samrådsförslaget och texten kvarstår i granskningsförslaget.

Sollentuna Energi & Miljö AB

Synpunkt
En förutsättning för förtätning är en harmonieraring av stadsutveckling under mark med planerad stadsutveckling. (gäller utbyggnad av t.ex. energi och ledningar i samband med stadsutbyggnad)

Kommentar
Synpunkten noteras.

Synpunkt
Kommentar:
Ta tillvara på befintlig infrastruktur och främja etablering av verksamhet med spillvärme som kan matas in i fjärrvärmenät

Kommentar
Synpunkten noteras.

Synpunkt
Effektiv energianvändning
Det finns ett ökande intresse att producera egen el med solceller. Elsystemet ~~behöver anpassas för att~~ vara flexibelt och kunna hantera även små elproducenter.

Kommentar
Granskningsversionen har ändrats enligt förslaget.

Synpunkt
Återbruk integrerad i bebyggelsen s.23
Området är dock ytterst exponerat vilket ställer krav på utformning och placering. Som ett komplement till SÖRAB:s stationära och mobila återvinningscentraler bör yta för bemannat återbruk, reparation och återvinning integreras vid nybyggnation.

Kommentar
I samrådsversionen anges som en riktlinje att plats för återvinningsstationer och återbruksverksamhet planeras i varje kommundel, riktlinjen finns kvar i granskningsförslaget.

Synpunkt
Kraftledningar och infrastruktur under mark 47
”Gaturummen är emellertid trånga och det kan därför vara svårt att samtidigt få plats med ledningar och träd. Ett sätt att hantera detta är att eftersträva och stimulera schaktningsfria metoder för underhåll och förnyelse av ledningsnätet. Syftet med detta är dels att reducera kostnader och störningar förutom att det är förenligt med allétråd.”
Kommentar:
SEOM eftersträvar använda schaktningsfria metoder för underhåll och förnyelse av ledningsnätet där det är möjligt för att minimera störningar för omgivningen och göra insatsen så kostnadseffektiv som möjligt. Åtkomst av ledningar måste dock alltid finnas för t ex akuta insatser eller anslutning av nya fastigheter. Träd över eller i nära anslutning till ledningarna förkortar dessutom ledningarnas livslängd väsentligt, vilket inte är samhällsekonomiskt försvarbart. Viktigt komma ihåg är att även ”schaktningsfria metoder” kan innebära en hel del schaktinsatser. Vi anser därför att stycket ***”Ett sätt att hantera detta är att eftersträva och stimulera schaktningsfria metoder för underhåll och förnyelse av ledningsnätet. Syftet med detta är dels att reducera kostnader och störningar förutom att det är förenligt med allétråd”*** ska strykas.

Kommentar
Texten har omarbetats till granskningsversionen och formuleringarna som synpunkten avser finns inte kvar.

Synpunkt
Framtidens drivmedelsstationer 47
Marknad
Kommentar: Justering text, enligt förslag: ”I nya bostadsområden bör det göras plats för bilpoolslösningar och skapas särskilda förutsättningar för laddstolpar ~~och bilpoolslösningar~~.”

Kommentar
Texten har ändrats till granskningsversionen i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
Mark ägd av kommunen sid 81
2005 flyttades VA-verksamheten från Sollentuna kommun till Sollentuna Energi, senare SEOM. I princip hela VA-försörjningsanläggningen i Sollentuna kommun byggdes i kommunens regi när VA-verksamheten ingick i kommunen, d.v.s. var samma juridiska person. Det har till praktisk följd att VA-ledningarna inte bara ligger i allmän platsmark utan ofta också i kommunal kvartersmark. Vid markförsäljning är det ytterst viktigt att SEOM bereds möjlighet att söka ledningsrätt innan försäljning sker. Vid ombyggnationer i kommunal kvartersmark där VA-ledningar behöver flyttas uppstår ofta en osäkerhet kring kostnadsfördelning för ledningsflytt.

Kommentar Mellan kommunen och SEOM har det träffats ett markavtal som reglerar de omständigheter SEOM tar upp i sitt yttrande.

Sollentunahem

Synpunkt
"Effektiv energianvändning"-
För en mer effektiv energianvändning för uppvärmning än i dagens nyproduktion, krävs också system som inte inkluderar fjärrvärme. Då kan ett tydligt samarbete inom kommunen kring lokala lösningar som bergvärmeanläggningar och andra förnybara energislag vara viktigt, för att uppnå ännu bättre resultat. Lokala anläggningar minskar förlusterna vid distributionen av energin.

Kommentar
Texten har till viss del uppdaterats.

SÖRAB

Synpunkt
SÖRAB vill framföra att det bör reserveras och markeras ett område där det kan uppföras en returpark/återvinningscentral i kommunen. Det kan också finnas behov av att reservera ytterligare ytor avsedda för olika ändamål i avfallshanteringen. Det kan röra sig om mindre ytor i bostadsnära lägen som t.ex. uppställningsplats för mobil återvinningscentral eller större sammanhängande ytor för mellanlagring/uppsamling av schaktmassor och trädgårdsavfall.

Kommentar
Planarbete pågår för att möjliggöra en ny returpark för återvinning vid Kronåsen. Det fanns med i samrådsförslaget och finns kvar i granskningsförslaget.

Företag och företagsorganisationer

Svenska kraftnät

Synpunkt
I Sollentuna har Svenska kraftnät tre 220 kV-ledningar. Svenska Kraftnät utreder framkomligheten för nya elförbindelser som korsar Sollentuna kommun och möts vid en ny

utbyggd station vid Överby. Utöver ledningsprojekten kommer även Överby station att behöva byggas ut för att hantera den nya elnätstrukturen.
Svenska kraftnät vill att Sollentuna kommun tar hänsyn till den planerade kraftledningssträckan i kommande planeringssammanhang och önskar ta del av framtida bygglov/detaljplaner som rör det aktuella planområdet samt det berörda området för den framtida kraftledningens sträckning. Svenska kraftnät vill också vara tydliga med att kompletterande utredningar pågår, vilka kan resultera i flera, utökade eller justerade korridorer.
Svenska kraftnät anser inte att Sollentuna kommuns förordande av markläggning av kraftledningar är lämpligt. Växelströmsledningar med 400 kV spänning är inte lämpliga att gräva ner som kabel på grund av stor effektförlust och mycket sämre driftsäkerhet än luftledning.

Kommentar
Avseende ny ledningssträcka mellan Överby och Beckomberga, via Viby, hänvisar Sollentuna till sitt remissvar som antogs i november 2020. *(2017/0754 KS-43)*
Sollentuna anser att den föreslagna luftledningen är ett stort intrång i miljön för de boende i Viby. Det är därför av största vikt att även markkabelalternativet utreds grundligt, vilket bedöms är vad som krävs enligt miljöbalken. Att inte utreda markkabelsalternativet i Sollentuna leder till oklarheteter och riskerar att fördröja processen ytterligare. Det är viktigt att alla inblandade parter genomför detta på ett korrekt sätt och utreder alla alternativ på ett likvärdigt sätt.
I ljuset av att Sollentuna kommun till ytan är en av landets minsta är vi från kommunens perspektiv angelägna om att inte förlora byggbar mark och att den nya kraftledningen inte hindrar kommande byggnationer i området, i närtid och framtid. Sollentuna förordar generellt markkabel före luftledning.

TeliaSonera Skanova

Synpunkt
Skanova är den ledande leverantören av nätkapacitet till teleoperatörer i Sverige. Skanova önskar medverka i ett tidigt skede i kommunens planarbete för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget.

Kommentar
Synpunkten noteras.

AB Fortum Värme

Synpunkt
I Sollentuna samarbetar Fortum Värme med Sollentuna Energi och Miljö AB, SEOM, med vilket bolagets fjärrvärmesystem är sammankopplat. I översiktsplanen nämns inte specifikt vilka miljömål som ska gälla för kommunens olika verksamheter och bolag. Fortum Värme önskar påtala vikten av att dessa mål synkroniseras så att SEOM (och därmed indirekt Fortum Värme) och kommunens bostadsbolag styr sina respektive klimatarbeten åt samma håll. En bra referens finns i rapporten ”Hållbarhetsmålen på värmemarknaden”

Kommentar
Synpunkten noteras.

Vattenfall Eldistribution AB

Synpunkt
Vattenfall har elnätanläggningar i kommunen med beteckning regionalt elnät inom aktuellt område med en spänningsnivå på 77 kV till största delen ledning i luft men även delar i mark. Vattenfall vill påminna om att:
-Anläggningar som placeras vid Vattenfalls regionnätsledningar ska placeras så att drift och underhåll inte försvåras.
-Schaktning eller sprängning inom ledningsrätt/ servitutområde får inte ske utan att man i god tid inhämtat ledningsägarens medgivande.
-Försiktighetsprincipen som ingår i de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken avseende att verksamheter eller åtgärder inte medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. -
En eventuell ombyggnad eller flytt av luftledning eller markkabel tillhörande Vattenfall utförs av Vattenfall men bekostas av exploatör.
-Vid behov av ombyggnad av ovan angivna ledningar vilka är linjekoncessionspliktiga ledningar är det troligt att ny koncession behöver sökas.

Kommentar
Synpunkten noteras.

Föreningar

Naturskyddsföreningen Sollentuna

Synpunkt
Det finns en skrivning om att ”VA-huvudmannen kan bidra och ansvara för lösningar även på privat mark”. Kommunen, genom SEOM, ska följa VA-lagstiftningen där det står att kommunen ska leda bort och rena dagvatten i allmänna anläggningar och tvingar fastighetsägare att finansiera detta. Att VA-huvudmannen skulle ansvara för dagvattenlösningar inom fastighetens VA-installation saknar lagstöd.

Kommentar
Texten har omarbetats till granskningsversionen och formuleringen som synpunkten avser finns inte kvar.

Privatpersoner

Synpunkt
Med tanke på den omställning som är på väg inom fordonsflottan där allt tyder på att bilar med förbränningsmotorer kommer att sluta tillverkas inom 15 år menar jag att ambitioner med utbyggnad av laddstolpar vid centrumområden, idrottsanläggningar och andra platser där bilar kan tänkas vara parkerade en längre tid under dagen. Detta skulle kunna passa in på sid 23 under rubriken effektiv energianvändning och stärka skrivningen på sid 47 under framtidens drivmedel.

Kommentar
Synpunkten noteras

Synpunkt

I och med att den tidigare uppställningsplatsen för tunga fordon nu är ianspråktagen av ett brandstationsbygge vore det bra om en alternativ plats anordnas. Kanske mellan Statoil och gångtunneln under motorvägen. Alternativt utmed Hammarbacken. Ankommande transporter kan behöva ha någonstans att övernatta innan leverans följande dag.

Kommentar
Att se över parkering för tunga fordon ingår som en åtgärd i parkeringsplanen. Synpunkten har inte föranlett någon justering i granskningsförslaget.

Hälsa, säkerhet och risk

Länsstyrelsen

Synpunkt
Luft
Generellt är luftkvalitén god i hela kommunen. Översiktsplanen pekar dock på utmaningen i att halterna för partiklar och kväveoxid längs E4:an överskrider miljökvalitetsnormerna efter hela sträckningen. Kommunen pekar dock på att efter att egna kompletterande mätningar har gjorts, ex. kv. Hoppet, kan god luftkvalité uppfyllas på den enskilda platsen. Vilka nivåer som benämns som god kvalité har inte närmare angivits av kommunen. Länsstyrelsens tolkning av god luftkvalitet är att miljökvalitetsmålen klaras. Ett klargörande av vad kommunens tolkning av god luftkvalitet innebär behöver göras.
Det är positivt att kommunen lyfter fram att vegetation kan användas som luftrenare även om det har varit svårt att visa på faktiska sänkningar av halter vid praktiska tillämpningar. Träd som anges som särskilt bra för rening kan dock ändra lokala vindförhållanden med minskad utvädring av luftföroreningar som följd. I gatumiljö kan därför vintergröna häckar vara effektivare än träd.

Kommentar
I granskningsförslaget har det klargjorts att kommunen anser att god luftkvalitet är att klara miljökvalitetsnormen men att miljökvalitetsmålen alltid eftersträvas.

Synpunkt
Buller
Länsstyrelsen är positiva till kommunens arbete med åtgärder för att minska exponeringen av buller i utsatta områden och att kommunens ambition är att bullernivån utomhus vid bostadsbyggnader ska vara lägre än vad riktvärdena i bullerförordningen från i juli 2017 anger. Länsstyrelsen vill poängtera att möjligheten att vid planering av bostadsbebyggelse vända hälften av bostadsrummen mot en bullerskyddad sida är ett sätt att uppfylla riktvärdena men att det är av stor vikt att även andra åtgärder tillämpas för att skapa goda boendemiljöer.

Kommentar
Synpunkten noteras.

Synpunkt
Kvarter för arbete
Jästbolaget AB
Jästfabrikens område ingår i översiktsplanen som stadsutvecklingsområde. Kommunen skriver att det är viktigt att hitta lösningar som innebär att luktproblematiken från Jästbolaget AB i framtiden inte ska vara ett hinder för utveckling av området. Länsstyrelsen vill framhålla

att Jästbolaget AB har tillstånd enligt gällande miljölagstiftning att bedriva verksamhet som inte bör inskränkas på grund av tillkommande bebyggelse. Kommunen bör tydligare beskriva i översiktsplanen hur frågan om lukt ska hanteras i kommande detaljplanering.

Kommentar
För närvarande råder viss osäkerhet om hur ny bebyggelse och jästfabrikens verksamhet kan kombineras. Detta ska utredas vidare i ett kommande planprogramarbete för området. På grund av osäkerheterna i området på grund av bland annat frågan om störande lukt kommer det aktuella området att benämnas som utredningsområde i granskningsversionen av översiktsplanen.

Synpunkt
Hästhållning
Länsstyrelsen anser att kommunen har en bra hållning för hästhållning där det är platsens specifika förutsättningar som ska pröva nödvändigt avstånd till bostadsbebyggelse. Det riktvärde som finns om 200 meter mellan bostadshus/byggrätt och hästhage/stall är inte enligt föreskrift ett bindande avstånd.

Kommentar
Synpunkten noteras

Synpunkt
Förorenad mark
Länsstyrelsen anser att kommunen på ett tillfredställande sätt har behandlat hur framtida arbete med utpekade förorenade områden ska ske. Länsstyrelsen förordar att det alltid ska utföras miljötekniska undersökningar innan byggstart vid misstanke om föroreningar. Förorenade områden där spridningsförutsättningarna kan förändras av stigande havsnivåer och extrem nederbörd på grund av klimatförändringar bör också uppmärksammas. Detta på grund av att det kan leda till en ökad grund- och ytvattennivå som kan medföra ökad utlakning av föroreningar.
Vägledning
I Länsstyrelsens databas över potentiellt förorenade områden, EBH-stödet, finns det idag 466 misstänkt eller konstaterat förorenade områden registrerade i Sollentuna kommun. Utav dessa är 56 inventerade och riskklassade, majoriteten av dessa är inom branschen plantskolor och avfallsdeponier. Det kan ha funnits andra miljöfarliga verksamheter inom kommunen som inte Länsstyrelsen har någon kännedom om.

Kommentar
I kommunens fortsatta arbete med klimatanpassning har ett behov identifierats att genomföra en kartläggning av verksamheter och andra riskutsatta områden som vid översvämningar kan innebära en ökad risk för spridning av föroreningar till omgivningen. En kartläggning skulle ge ett bra underlag att ställa krav på åtgärder för att minimera påverkan från översvämningar till följd av ett förändrat klimat. Det föreligger en särskild risk för verksamheter som t.ex. lagrar kemikalier eller avfall samt vid de områden där det finns föroreningar.

Synpunkt
Tekniska olycksrisker och farligt gods
När kommunen vill planera i närhet av områden som är utsatta för riskkällor är det kommunens ansvar att visa att den markanvändning som planeras är lämplig. Översiktlig hantering av dessa risker kan ske genom bland annat vägvalsstyrning och planering av

verksamhetsområden. Både verksamheterna och transporterna behövs i det fungerande samhället. Kommunen har i översiktsplanens kartering som visar Gatu- och vägnätet visat vissa vägsträckningar som anses kunna avklassas som rekommenderade leder för farligt gods. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen tar upp vilka leder som bör pekas ut för transporter av farligt gods i översiktsplanen. Länsstyrelsen saknar dock en bakomliggande analys och resonemang kring föreslagna förändringar. Länsstyrelsen vill framhålla vikten av att se det rekommenderade vägnätet i ett helhetsperspektiv, där utveckling av bebyggelse, näringsliv, krisberedskap och funktion som omledningsväg, är exempel på aspekter som bör beaktas. Vi är öppna för en fortsatt dialog med kommunen om det rekommenderade vägnätet där vi gemensamt kommer fram till lämplig status på vägarna. Länsstyrelsen vill även lyfta att kommunen oavsett om vägen är utsedd som rekommenderad led eller ej, behöver beakta riskerna om det finns riskkällor att ta hänsyn till.

Kommentar
I granskningsförslaget har markeringen om avklassning tagits bort.

Synpunkt
Riktlinjer och bebyggelsefritt avstånd
Kommunen tar i översiktsplanen upp att ny bebyggelse generellt kan uppföras på ett avstånd om 25 meter om åtgärderna vidtas och införs i detaljplan och att framtagande av fördjupade riskutredningar bör begränsas till enskilda fall där förutsättningarna tydligt avviker. Kommunen anser vidare att det vid planläggning för bebyggelse invid sekundära transportleder är risksituationen i det enskilda fallet som ska avgöra avståndet. Vid bedömningen anser kommunen också att det framtida behovet av transportleden ska vägas in i bedömningen. Länsstyrelsen anser att denna skrivning i översiktsplanen behöver förtydligas för att planen ska vara vägledande för efterföljande planering. Det behöver framgå för vilka vägar som detta avstånd kan gälla på och vilka åtgärder som i sådant fall krävs. Utan ett sådant ställningstagande är det oklart vad som kommunen anser är generellt och när förutsättningarna tydligt avviker. En bedömning om det framtida behovet av transportleden bör ske redan i översiktsplanen med en inriktning om vad kommunen anser se för utveckling kring vägen. I detaljplaneskedet är förutsättningarna beroende på huruvida det går transporter på vägen eller inte.
Länsstyrelsen vill förtydliga hur riktlinjer för transportleder med farligt gods ska tillämpas. Kommunens tolkning att det längs E4:n kan uppföras bostäder på ett avstånd av 25 meter tillsammans med brandtekniska åtgärder är inte tillämpbart på en av Sveriges mest trafikerade leder. Vilket avstånd som är lämpligt måste avvägas gentemot riskernas storlek och typen av bebyggelse. Skyddsavstånd som krävs kan således vara längre än 25 meter, vilket Länsstyrelsens riktlinjer tydligt framhåller.
Kommunen har planer på att göra om vissa delar av de större vägarna Norrvikenleden, Sollentunavägen och Danderydsvägen till stadsgator med sammanhållna gaturum med bostäder och verksamheter. Samtliga dessa är vägar där det sker farliga transporter och detta behöver hanteras för att möjliggöra tät bebyggelse utmed vägarna. Det är även tydligt att samtliga kommunens utvecklingsområden har riskaspekter som behöver beaktas. I nuläget saknar Länsstyrelsen resonemang om hur riskerna behöver hanteras för att möjliggöra översiktsplanens tänkta bebyggelse.

Kommentar
Avsnittet om riskavstånd kring järnvägen och leder för farligt gods har omarbetats och förtydligats i granskningshandlingen.

Kommunen anser att det är möjligt att uppföra bostäder på ett avstånd om 25 meter från transportled för farligt gods om ett antal åtgärder vidtas vad avser fasadutformning, friskluftsintag, utrymning m.m. och att det kan vara möjligt att bygga närmare än 25 meter utmed sekundära leder för farligt gods om de trafikeras endast av få transporter med farligt gods. Kommunen anser vidare att det är risksituationen i det enskilda fallet som ska avgöra avståndet.
Vid planeringen av stadsgatorna inom kommunens utvecklingsområden kommer riskutredningar att tas fram där det behövs. Riskutredningarna kommer att utgöra underlag för hur bebyggelsen kring stadsgatorna placeras och utformas.

Synpunkt
Tvärbana och Linbana
Kommunen har planer på utbyggnad av tvärbana och linbana för att lösa behovet av effektiv kollektivtrafik. Länsstyrelsen önskar ett bredare perspektiv på hur säkerheten löses i anslutning till dessa båda transportsätt. För tvärbanan är det främst urspårningsrisken som behöver beaktas, men även brand i tåg och räddningstjänstens framkomlighet och möjlighet till uppställning kan behöva beaktas.
Linbanan är ett för Sverige nytt kollektivtrafikalternativ och ställer därmed krav på riskhantering på nytt sätt. Kommunen har redan öppnat upp för denna lösning i detaljplaner som varit på samråd, och Länsstyrelsen vill påminna om vikten att i framtida planering se till att en eventuell linbana får erforderligt utrymme.

Kommentar
Planering av tvärbanans Kistagren med ändhållplats i Helenelund är avslutad och byggnationen har påbörjats. Riskfrågorna har utretts och därför har inga justeringar i granskningsförslaget skett.
En åtgärdsvalsstudie angående kollektivtrafiklösningar till Väsjöområdet har genomförts vilket har resulterat i att kommunen inte kommer att arbeta vidare med planerna på linbanan och den finns inte med i granskningsförslaget.

Synpunkt
Översvämningsrisk
Kommunen redovisar i översiktsplanen att Länsstyrelsens rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för Östersjön (Edsviken) och för sjöar och vattendrag ska tillämpas vid planering av ny bebyggelse. Detta är positivt. Större delen av kommunens stadsutvecklingsområden ligger inom redan befintliga bostadsområden. I dessa områden kan det ibland vara svårt att placera ny bebyggelse på en väsentligt högre nivå än den befintliga om den befintliga ligger väldigt lågt i förhållande till översvämningsrisken. Länsstyrelsen vill dock understryka vikten av att kommunen i detaljplaner tar ett helhetsgrepp över ett område som innehåller både befintliga strukturer och ny bebyggelse. Översvämningsrisken för hela planområdet ska alltid beaktas.
Många delar av kommunen har lågpunkter och instängda områden i befintlig bebyggelse. Detta gäller framförallt Rotebro och Tureberg- Häggvik. Kommunen har tagit fram en kartering över skyfallsrisken. Länsstyrelsen saknar denna kartering i kartan som visar vatten och andra översvämningsrisker. När bebyggelsen förtätas i områden som redan idag har en risk för översvämning från skyfall kan problemen förvärras. Länsstyrelsen anser att kommunen tydligare bör redovisa hur dessa risker ska hanteras. På en översiktlig planeringsnivå är det lättare att peka ut naturliga avrinningsstråk och platser som kan bevaras som översvämningsytor vid kraftiga regn. Detta kan vara platser som i vanliga fall används som till exempel parkmark, rekreation eller idrottsutövande.

Kommentar
Till granskningshandlingarna har texterna om vatten och klimatförändring och klimatanpassning utvecklats och denna problematik tas upp. Kartorna har även kompletterats med ett utsnitt ur skyfallskartering för att visa att underlaget finns och ska användas vid planering. Kommunen ska utgå från länsstyrelsens rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall.

Synpunkt
Geotekniska risker
Översiktsplanen saknar en redovisning av geotekniska förutsättningar och eventuella problemområden. För en kommun med stora utbyggnadsplaner i kombination med stora ler- och siltområden och översvämningsproblematik är detta särskilt relevant. Kommunen har även flera områden där det finns förutsättningar för skred i finkorniga jordarter. Länsstyrelsen anser att de geotekniska förhållandena är en grundläggande förutsättning för planeringen i kommunen och att detta ska finnas med i översiktsplanen.

Kommentar
Granskningsversionen har kompletterats med kartunderlag som visar riskområden för skred, ras och erosion.

Övriga myndigheter

Trafikverket

Synpunkt
Transportsystemet påverkar de flesta miljömålen. I kommande aktiviteter och löpande arbete bör detta beskrivas och beaktas.

Kommentar
Synpunkten noteras.

Synpunkt
Buller och vibrationer
I samband med detaljplanering främst gällande bostäder och skolor anser Trafikverket att en bedömning av bullersituationen ska göras och att riktvärdena enligt Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader ska hållas. Avsteg enligt 4§ i förordningen kan dock göras i centrala eller kollektivtrafiknära lägen. Platsspecifika bullerutredningar ska alltid göras.
Det åligger kommunen att visa att planerade bostadsområden inte utsätts för buller över riktvärdena enligt aktuell förordning. Det är trafikverkets ansvar att genomföra kartläggning av bullersituationen i befintliga miljöer längs Ostkustbanan och statliga vägar. Kommunen ansvarar för bullerutredningar vid tillkommande bebyggelse där bullerberäkningar ska ta höjd för basprognos 2040.
Trafikverket hänvisar även till yttrande om kommunens åtgärdsprogram mot buller 2018-2023.

Kommentar
Synpunkten noteras.

Synpunkt

Risk och farligt gods
I samband med detaljplaneläggning av områden inom 150 meter från stråk där transporter med farligt gods kan förekomma, anser Trafikverket att risker förknippade med farligt gods ska beaktas. I skriften ”vägledning farligt gods” framgår att om inte rekommenderade skyddsavstånd kan hållas så bör en riskanalys tas fram föra att klargöra vilka skyddsåtgärder som kan bli nödvändiga för att planerad markanvändning ska bedömas som lämplig utifrån risksynpunkt. Beräknad trafik bör utgå från basprognos 2040.

Kommentar
Synpunkten noteras.

Kommunala nämnder och bolag och förbund

Miljö- och byggnadsnämnden

Synpunkt
Under rubriken ”hänsyn till förorenad mark” står att 56 objekt är undersökta och riskklassade. Ordet områden är missvisande eftersom den inte visar alla 500 objekt. Data uppdateras undersökta bör tas bort eftersom många av dessa objekt är riskklassade men inte undersökta. Kartan över potentiellt förorenade områden förändras ständigt och därför bör en hänvisning till databas göras istället.

Kommentar
Kartan har tagits bort.

Synpunkt
Under rubriken ”buller” står inget om att innesluta/däcka över väg- och järnvägssträckor. Översiktsplanen borde tydliggöra vilka sträckor som skulle vara lämpliga för detta.

Kommentar
Denna har fråga har inte utretts men kan vara något att undersöka i det fortsatta arbetet med den översiktliga planeringen.

Synpunkt
Under rubriken ”ren luft” står att luftkvaliteten är god i hela kommunen och kvarteret Hoppet tas upp som ett exempel på bra luft nära väg E4. Baserat på Östra luftvårdsförbundets kartor kan man inte påstå att luftkvaliteten är god i hela kommunen. Enligt Tyréns rapport om luftkvaliteten i kv Hoppet framgår att miljökvalitetsnormer för partiklar och kväveoxid inte överskrids idag, men ligger på några positioner nära normgränsen. Miljömålen överskrids troligen i delar av området. Därför är kv Hoppet inte ett bra exempel och bör tas bort. Enligt miljökonsekvensbeskrivningen av ÖP riskerar fler människor att vistas i områden med dålig luftmiljö samtidigt som trafiken ökar i vägavsnitt med dålig luftkvalitet. Enligt ÖP ska åtgärder vidtas så att risken att utsättas för dålig luftmiljö minskar. En beskrivning av vilka dessa åtgärder kan vara skulle vara önskvärd.

Kommentar
Texten har arbetats om och kvarteret Hoppet har tagits bort som exempel.

Synpunkt

Under rubriken ”Avstånd till djurhållning” behöver texten justeras med Folkhälsomyndighetens information om skyddsavstånd för hästverksamheter. https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/miljohalsa-och-halsoskydd/tillsynsvagledning-halsoskydd/tillsynsvagle dning-miljobalken/tillsynsvagledning-hasthallning/
I sista meningen på s. 26 står att ”Det måste vägas mot värdet av…” Denna mening går emot Folkhälsomyndighetens rekommendationer eftersom risk för hälsoaspekter går före den enskilda verksamhetens intressen. Meningen bör tas bort.

Kommentar
Granskningsversionen har delvis justerats i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
Under rubriken ”Minskad strålning”
Strålskyddsinstitutet har bytt namn till Strålsäkerhetsmyndigheten.

Kommentar
Granskningsversionen har justerats i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
På kartan på s.30 är Norrsättra industriområde markerat som ”plats för störande verksamheter”. Det stämmer inte helt överens med den befintliga detaljplanen som medger endast ”mindre störande verksamheter” i del av planens industriområde. Kontoret anser inte att mer störande verksamheter är lämpligt.

Kommentar
Delen närmast Frestavägen har ändrats till område för verksamheter som kan blandas med bostäder.

Synpunkt
På sidan 28 står det att ”kommunen eftersträvar att både arbetsplatser, bostäder och service integreras i stadsbygden.” Kontoret anser att begreppet ”integreras” bör förtydligas så att det inte gäller verksamheter av industriell karaktär som riskerar att vara störande.

Kommentar
Det har tydliggjort i text och karta.

Synpunkt
Under rubriken ”Skola och idrott” anser kontoret att Naturvårdsverkets riktlinjer för buller och miljökvalitetsnormer samt miljökvalitetsmålen för luft ska efterföljas vid placering av ny förskola/skola.
-Ambitionen hur miljö en skolgård behöver vara bör framgå i ÖP.

Kommentar
Översiktsplanen redovisar inte detta specifikt.

Trafik- och fastighetsnämnden

Synpunkt

På kartan över bilvägnätet ingår leder för farligt gods och befintliga drivmedelsstationer. TFN anser att kartan är tydlig då den visar leder för farligt gods som bör utgå men önskar att texten och kartan kompletteras med de drivmedelstationer som betjänas av de utgående transportlederna också bör utgå.

Kommentar
De utpekade leder som bör avklassas som transportleder för farligt gods har tagits bort i granskningsförslaget.

Synpunkt
Sid 20 Mindre buller och tysta områden
Många utredningar om buller bygger på kartläggning av de dominerande bullerkällorna som biltrafik, tågtrafik och flygtrafik. Utifrån källorna ritas kartor hur lång bullret sprider sig. För tystnad i naturområden har en ny metodik utvecklats de senaste åren. Sollentuna testade 2013 en metodik genom att i fält mäta bullernivåer direkt ute i naturområden. Genom att väga in topografi, vindriktning, tidpunkt (tid på dygnet och veckodag) kan samma område visa olika bullervärden. Det kan också vara möjligt att hitta relativt tysta områden nära väg eller järnväg. Utredningen ”Tystnad och särskilda upplevelsevärden i Sollentunas naturreservat” var ett av underlagsdokumenten för inrättandet av Tegelhagsskogens naturreservat 2014. Kartan på sid 22 innehåller flera små tysta områden som inte är redovisade på kartan. Den utredning som gjordes 2013 kommer att användas för att sprida information om tysta områden i Sollentunas naturreservat.

Kommentar
Kartan har uppdaterats i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
Sid 26 Ren luft
-Med rätt utformning av vegetation kring vägar, både mindre och större vägar, kan partiklar och buller minskas från trafiken. Planteringarna utmed E4:an är på många platser väl utvecklad men på några platser finns möjligheter till förstärkning av vegetationen. Ökad vegetation kan i vissa lägen hamna i konflikt med möjligheten till skyltläge. Dialogen med Trafikverket kan stärkas.

Kommentar
Synpunkten noteras.

Synpunkt
Sid 26 Avstånd till djurhållning
Det är bra med en mer flexibel gräns än strikt 200 meter och att bedömning ska göras för varje plats. Kartan på sid 34 som anger ridanläggning och djurhållning behöver kompletteras:
-Bögs gård ändras från ridanläggning till djurhållning
-Lägg till djurhållning vid Väsby gård

Kommentar
Kartan som anger djurhållning har utgått.

Synpunkt
Sid 27 Minskad strålning

Samordning av mobilmaster ger fördelar även med tanke på den påverkan placeringen har vid anläggande och drift. Själva masten tar inte så stor plats men grävarbeten för elförsörjning och bygg/skötselväg kan ge påverkan på naturvärden.

Kommentar
Synpunkten noteras.

Sollentuna Energi & Miljö AB

Synpunkt
Minskad strålning
”Elektromagnetiska kraftfält genereras överallt där det finns elektrisk ström. Den mest iögonfallande källan till magnetiska fält i den allmänna miljön är kraftledningar och transformatorstationer, men fälten förekommer också i elektriska ledningar under mark, eller kring transformatorer eller andra installationer i byggnader. Magnetfältet är starkast närmast källan, t ex en ledning eller en apparat, och avtar med avståndet. Ju mer ström desto starkare magnetfält. Vid uppförande av ny bebyggelse ska försiktighetsprincipen tillämpas. Med hänvisning till de vetenskapliga undersökningar som gjorts, används 0,4 µT som riktvärde i Sollentuna vid nybyggnation av bostäder och institutioner för barn och ungdom, intill kraftledningar. I Sollentuna finns kraftledningar med spänningen 70, 130 och 220 kV men strömstyrkan varierar kraftigt mellan de olika ledningarna och över tid. 0,4 µT underskrids ungefär 25 – 50 meter från kraftledningens mitt”
Kommentar: Vilka vetenskapliga undersökningar är det man hänvisar till? Källa saknas, troligen eftersom det inte existerar några vetenskapliga bevis på det man påstår! Gäller 0,4 µT bara intill kraftledningar? Detta gränsvärde borde gälla även där det inte råkar finnas kraftledningar om man ändå påstår att själva magnetfältet är farligt. Mätningar i hemmiljö kommer att visa att värden under 0,4 µT är sällsynta. Om man vidhåller att 0,4 µT är den gräns som åsyftas så bör det framgå att det är kraftledningens bidrag som inte får överstiga 0,4 µT.-

Kommentar
Texten har uppdaterats och hänvisningen till vetenskapliga undersökningar har tagits bort.

Synpunkt
Nuvarande drivmedelsstationer vid befintliga och planerade bostadsområden, ifrågasättas med hänvisning till riskaspekten (se sid 46: Riskavstånd). Fler försäljningsställen för fossilfria bränslen bör tillkomma inom kommunen. I första hand bör befintliga drivmedelstationer kompletteras, även för tankning av tunga fordon som t.ex. sopbilar. Det kan vara fordonsgas även vätgas.
Kommentar: Hur påverkar riskaspekten sopbilarnas möjlighet att även fortsättningsvis tanka fordonsgas på drivmedelsstationer och speciellt OKQ8s station på Emblavägen, Häggvik? Avfall deltar gärna i fortsatt planering av framtida drivmedelsstationer. Det finns även ett regionalt perspektiv i placering av drivmedelsstationer som bör beaktas.

Kommentar:
Befintliga drivmedelsstationer som överensstämmer med gällande detaljplan har rätt att fortsätta sin verksamhet. Men de kan omfattas av anmälningsplikt eller tillståndsplikt enligt gällande miljölagstiftning. Synpunkten har inte föranlett någon justering i granskningsförslaget.

Sollentunahem

Synpunkt
-"Mindre buller och mer tysta områden", sid 20
Där bullernivåer omtalas med siffervärden saknas uppgifter om vilken typ av bullervärde som siffran avser. Är det ekvivalent nivå eller maxvärde? Även formuleringen"... kan bullernivåerna tänkas öka ytterligare." är olycklig, då det kan uppfattas som att det är accepterat att de gör det.

Kommentar
Granskningsförslaget har förtydligats att det är ekvivalentnivå som avses och formuleringen om ökade bullernivåer har tagits bort eftersom trafikverket har gjort flera åtgärder för att minska bullret och utgångspunkten är att ljudnivåerna inte ska öka för kommuninvånarna.

Synpunkt
"Framtidens drivmedelsstationer"
Drivmedelsstationer som tillhandahåller fossila bränslen bör inte tillåtas att vara placerade inom bebyggelseområden, utan bör flyttas redan nu. Lämpliga lägen är vid påfarter till motorvägen. Därmed minskar risken för olyckor orsakade av trafik med farligt gods. Samtidigt frigörs stora områden för utveckling av bebyggelse som tidigare legat inom riskzonen för transporter av farligt gods.

Kommentar:
Befintliga drivmedelsstationer begränsar möjligheten att utveckla närområdet för exempelvis bostäder. Därför kan det vara önskvärt att hitta nya platser. Men inom kommunen är möjliga alternativa platser väldigt svåra att hitta. I det fall det går att hitta alternativa platser är det viktigt att prioritera en flytt av de stationer som innebär den största begränsningen för en önskvärd stadsbyggnadsutveckling. Synpunkten har inte föranlett någon justering i granskningsförslaget.

Brandkåren Attunda

Synpunkt
I översiktsplanen anges ett stycke om riskavstånd kopplat till transportleder av farligt gods. Brandkåren Attunda anser inte att det allmänt kan påstås att bostäder kan byggas 25 meter från transportled för farligt gods under förutsättning att åtgärder vidtas. Skyddsavstånd kan inte alltid kompenseras med tekniska åtgärder utan detta måste analyseras utifrån rådande förutsättningar i det enskilda fallet.
I översiktsplanen anges att riskfrågan främst ska hanteras vid källan. Brandkåren Attunda ställer sig frågande till den formuleringen eftersom det är svårt för Sollentuna kommun att påverka en sådan fråga som beslutas på statlig nivå och på EU nivå. Kommunen kan inte avsäga sig ansvaret för riskerna genom att lägga över dem på verksamheterna utan de behöver behandlas oavsett vid planering av kommunens områden.
Översiktsplanen anger att det framtida behovet av en viss transportled ska vägas in i riskbedömningen. Brandkåren Attunda tolkar det som att en förmodad borttagning av klassning som transportled av farligt gods kan motivera en större acceptans av rådande riskbild. Brandkåren Attunda anser att man i riskbedömningen ska beakta rådande omständigheter samt undersöka huruvida riskbilden kan bli större i framtiden till exempel genom att transporterna blir fler.

Kommentar
Texterna som avses har arbetats om i granskningsförslaget och utpekandet i samrådsförslaget av sekundärleder för farligt gods som leder som skulle kunna avklassas har tagits bort.

Företag och företagsorganisationer

Svenska kraftnät

Synpunkt
Svenska kraftnät vill att Sollentuna tar hänsyn till Svenska kraftnäts magnetfältspolicy om att bostäder där människor vistas varaktigt inte ska placeras närmare än 80 meter från en 220 kV-ledning, respektive 130 meter från en 400 kV-ledning. Dessa avstånd gäller där det passerar endast en ledning.

Kommentar
Synpunkten noteras.

Föreningar

Norrvikens Villaägareförening

Synpunkt
Villaföreningen har vid ett flertal tidigare tillfällen försökt fästa kommunens uppmärksamhet på de extraordinära bullerstörningar som råder inom delar av vårt samhälle. Villaföreningen tycker inte att kommunens ambitionsnivå beträffande bullerbekämpning i Norrviken är tillräcklig. Det är mycket olyckligt att Norrviken med sina extraordinära förhållanden med det sammanlagda bullret inte specifikt uppmärksammas i översiktsplanen. Ingen annanstans i kommunen finns en så stor adderad bullerbelastning per markarea från de tre trafikslagen. Villaföreningen förutsätter att bullret i Norrviken uppmärksammas i det fortsatta planeringsarbetet.
Vägtrafik genererar buller och luftföroreningar. I Norrviken kan det begränsas genom förbud för tunga fordon, hastighetsbegränsning, hastighetsbegränsande vägutformning och alternativa färdvägar. Även åtgärder som bullerdämpande vallar och partikelabsorberande vegetation hjälper.
Norrvikens centrum kan avlastas från trafiken från Viby genom att en förbindelse skapas mellan Viby och Rotebroleden, alternativt till E4an. Villaföreningen anser att detta bör få hög prioritet.
Dessa hälsoriskreducerande åtgärder bör lyftas fram i beskrivningen av planen för Norrviken och utredas.

Kommentar
Kommunen har sedan 2018 ett åtgärdsprogram som beskriver det långsiktiga arbetet med att minska bullret i kommunen. Sedan 2020 finns även en strategi för att minska bullret från de verksamheter som trafikverket råder över.
Trafikbullret från E4:an och bullret från järnvägen är två av de betydande bullerkällorna som måste lösas av trafikverket. Kommunen är aktiv när det gäller att bevaka och att få trafikverket att åtgärda dessa två bullerkällor.
Vad gäller den kommunala trafiken och dess bullernivåer så har kommunen byggt ett nytt bullerplank i korsningen Vibyvägen/Vassvägen som skyddar ett antal villor. Under våren kommer bullerplanket vid Vibyvägen/Landsvägen att renoveras. Andra åtgärder för att

minska bullret är att Sollentuna kommun erbjuder kommuninnevånarna att årligen söka bidrag för att minska bullret i bostaden. Kommunen reglerar bullernivåerna genom trafikmätningar och hastighetsregleringar.
Vad gäller flygbullret är kommunen inte sakägare i miljödomen som gäller för Arlanda. Swedavia som bedriver flygverksamheten på Arlanda har gjort bullermätningar i Viby och resultaten visade att de inte överstiger de riktvärden som gäller. Kommunen är med i informationsorganet för verksamheten på Arlanda där Länsstyrelsen som är tillsynsenhet är kallande.
En anslutning till Viby från E4:an eller Stäketvägen (Rotebroleden) till Viby har tidigare utretts och det saknas praktiska och ekonomiska förutsättningar för detta.

Näringsliv

Länsstyrelsen

Inga synpunkter

Företag och företagsorganisationer

Företagarna i Sollentuna

Synpunkt

Redan under 1980-talet då nuvarande breddning av väg E4 gjordes av Vägverket (nuvarande Trafikverket) hade bägge parter – kommunen såväl som staten höga ambitioner när det gällde att skapa vackra och intressanta miljöer. Motorvägen fick då ett skönhetspris – Sveriges vackraste väg, vilket uppmärksammades runt om i världen. Som inledning till vårt yttrande tycker vi att detta måste synliggöras och ambitionen måste föras vidare.

Regeringen har i dagarna fastlagt Gestaltad livsmiljö – en ny politik för arkitektur, form och design har överlämnats till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke. Utredningen tillsattes år 2014 och uppdraget var att se över den nuvarande politiken från 1998 och föreslå en ny politik för området. Syftet med uppdraget var att stärka arkitekturens, formens och designens värde och betydelse för individen, livsmiljön och den hållbara samhällsutvecklingen.

Vi förväntar oss att Sollentuna kommun, som har höga ambitioner när det gäller kommunens image, tar sig an denna utmaning och implementerar regeringens tankar om ett livskraftigt samhälle enligt Arkitekturpolicyn ovan.

Efter att ha tagit del av kommunens beskrivning och förhållning till näringslivaspekterna vill Företagarna framhålla följande och understryka vikten av att följande punkter finns med i all stadsplanering:

- En blandning av bostäder, arbetsplatser och andra verksamheter ger kommundelar som är befolkade dygnet runt.
- Gator och gångstråk som binder samman platser dit folk lätt ska kunna ta sig och som inbjuder till promenader och cykling. Gatunätet byggs så att återvändsgränder undviks.
- Det offentliga rummet är inkluderande och inbjudande, alla ska känna sig välkomna.
- God kontakt mellan byggnader och gångstråk så att boende ser dem som rör sig ute och att dessa kan påkalla uppmärksamhet.
- Överskådliga uterum och entréer som placeras mot gata, inga gömda prång eller mörka vrår.
- Genomtänkt ljussättning och belysning.
- Tydlig gräns mellan privat och offentlig mark skapar zoner som bidrar till trygghet och klara ansvarsgränser för skötsel.
- Byggnadsmaterial som underlättar skötsel och inte inbjuder till skadegörelse.

Punkterna hämtade ur översiktsplanen övergripande programförklaring och Företagarna stödjer dess ambitioner till fullo.

Vi framför sedan några synpunkter på möjliga *verksamhetsetableringar* utifrån det underlag som presenterats:

UTVECKLIG AV VERKSAMHETER
Det finns några områden som borde pekas ut som lämpliga för
Blandade verksamheter

1. Område längs Danderydsvägen, vid Sjöberg, där det redan idag finns ett flertal industri- och lagerföretag. Området har fortfarande utvecklingspotential.
2. Område längs Danderydsvägen, vid Kulturskolan, där det redan idag finn ett flertal småföretag och området bör kunna utvecklas.
3. Område i anslutning till Kärrdal – campingområdet Rösjön.

Kommentar
Områden längs vissa delar av Danderydsvägen i Sjöberg och Landsnora har markerats som områden lämpliga för verksamheter som kan blandas med bostäder.

Renodlade verksamhetsområden

1. Anslutningen till motorvägen i höjd med Silverdal.
2. Området vid Hammarbacken – idag dåligt utnyttjat.
3. Delar av Kronåsenområdet.
4.

Kommentar
Alla tre områdena är markerade som lämpliga för verksamhetsområden i granskningshandlingen.
UTVECKLING AV HANDEL
Vi bedömer att det finns såväl behov av som brist på handel i följande delar

1. Sjöberg/Kärrdals centrum
2. Viby
3. Rotsunda/Rotebro centrum
4. Edsbergs centrum
5. Silverdal

Detta borde särskilt uppmärksammas i en förenklad handelsstrategi. Invånarna i dessa områden saknar tillgång till flera olika sorters service och handelsutbud. Det innebär då att man tvingas ta bilen för att utföra de enklaste ärendena – ingen känsla för miljöaspekterna kan då uppbringas.

Kommentar
I alla de fem områdena finns planmässiga möjligheter redan idag att bedriva handel. Det är därmed främst upp till marknadens spelare om handel ska etablera sig på dessa platser.

GOD LIVSMILJÖ
Inledningsvis lyfte vi aspekterna på god livsmiljö. För att känna stolthet över sin hemvist är det angeläget att samhället månar om helheten. Utan att framföra för mycket synpunkter på detta vill vi i Företagarna lyfta frågan om stolthet för hemorten. Det finns mycket att ta sig an i Sollentuna när det gäller den yttre miljön – inte minst de offentliga rummen har man ”förlorat”.

Trista vägavsnitt – fula och skräpiga rondeller och brist på eftertanke när det gäller belysning i gaturummet utifrån ett helhetsperspektiv. Trista planeringar och få inspirationsupplevelser i den offentliga miljön – generellt.

Entréer till våra större besöksanläggningar borde kunna göras mycket mer spännande och intressanta och synliga:

- Sporthallen
- Fotbollshallen
- Rösjöbadet och campingen
- Bergendals herrgård/konferensanläggning
- Skridskobanan på Norrviken
- Edsvik med sitt slott
- Kultur- och musikskolan
- Entrén till Turebergskyrkan
- Entrétorget från stationen i Sollentuna

Alla dessa platser är viktiga för såväl de boende i kommunen som för de besökare som tar sig till Sollentuna för att använda våra förnämliga anläggningar. Det går att hämta inspiration från andra städer t.ex. Norrköping, Alingsås, Enköping m.fl.

Företagarna i Sollentuna är mycket intresserade av att såväl följa som stödja kommunens fortsatta utveckling till att bli Sveriges bästa företagskommun och vi är därför också beredda att utifrån våra möjligheter stödja och entusiasmera för att kommunen ska nå detta mål.

Kommentar
Noterat.

Genomförande

Länsstyrelsen
Inga synpunkter

Kommunala nämnder och bolag och förbund

Sollentunahem

Synpunkt
"Långsiktig bostadsförsörjning"
Vi instämmer i att det är viktigt att bygga hyresrätter. Utöver att utveckla den mark Sollentunahem redan har, krävs också att kommunen tilldelar bolaget mark för nyproduktion. Vi ser positivt på att villkor i markanvisningarna styr användandet av marken vad avser upplåtelseform.

Kommentar
Synpunkten noteras

Synpunkt
"Markanvisningspolicy"

Då markanvisningspolicyn redovisas i översiktsplanen, vill vi synliggöra att, så som policyn beskrivs saknar den tydlig ambition att bidra till utvecklingen av hyresrätter i Sollentuna kommun och ger ingen tydlig möjlighet att skapa variation i upplåtelseformer. Kanske policyn i sin helhet är bättre formulerad, men det framgår inte av texten i översiktsplanen (sida 80).-

Kommentar
Texten om genomförande har utvecklats i granskningsförslaget.

Miljökonsekvensbeskrivning

Länsstyrelsen

Synpunkt
Miljökonsekvensbeskrivningen redogör för planförslagets konsekvenser på ett tydligt sätt. Sammanfattningsvis konstaterar beskrivningen att planen skapar en bra möjlighet att utveckla kommunens hållbarhet utifrån dess unika läge. Miljökonsekvensbeskrivningen pekar dock på några områden där det finns risk att planförslaget kan påverka natur- och kulturvärden, miljökvalitetsnormer och hälsa och säkerhet. Planen har en strategisk karaktär och det är därav inte fullt möjligt att bedöma hur påverkan blir i praktiken. Beskrivningen kan dock användas som en hjälp för att se vilka delar som är extra viktiga att uppmärksamma i efterföljande planering. Många av de förslag till åtgärder som lyfts i miljökonsekvensbeskrivningen borde tydligare kunna tas in i översiktsplanen. Detta gäller framförallt större strategiska frågor där översiktsplanenivån är lämplig, till exempel landskapsbild, konsekvenser för vattenmiljön och natur- och kulturvärden.

Kommentar
Samrådsförslagets miljökonsekvensbeskrivning har använts vid arbetet med framtagandet av granskningsförslaget.

Övrigt - Formalia

Länsstyrelsen

Synpunkt
I miljökonsekvensbeskrivningen citeras miljöbalken felaktigt. Där anges att områden som är av riksintresse för kulturmiljön så långt möjligt skyddas från åtgärder som kan skada natur- eller kulturmiljön. Enligt 3 kap. 6§ miljöbalken ska mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön.
-För områden av riksintresse gäller enligt andra stycket: *”Områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet ska skyddas mot åtgärder som avses i första stycket”*
Kommunen har i översiktsplanen angett ett antal objekt som är förorenade med utdrag från MIFO-databasen. Det finns några felaktiga termer som används. Rätt benämning för MIFO-punkter är MIFO-objekt, och de objekt som är riskklassade är inte undersökta utan inventerade. Sedan första oktober är den rätta benämningen inte längre Generalläkaren utan Försvarsinspektören för hälsa och miljö.

Kommentar
Texten i miljökonsekvensbeskrivningen och i översiktsplanen har justerats till granskningsversionen i enlighet med synpunkterna.

Övriga myndigheter

Stockholms läns landsting, Tillväxt- och regionplanenämnden

Synpunkt
Planens läsbarhet skulle öka om centrala ställningstaganden och riktlinjer tydliggörs och att det framgår vilka planeringsunderlag, rapporter och andra skrifter som utgjort underlag för arbetet.

Kommentar
Till granskningsversionen har dispositionen i översiktsplanen ändrats för att tydliggöra centrala ställningstaganden och riktlinjer.

Grannkommuner och ABC-kommuner

Upplands Väsby kommun

Synpunkt
Planen upplevs lite svår att tyda då allmänna intressen och mål beskrivs tillsammans vilket gör det något svårt att bedöma de kommungemensamma intressena och Sollentunas intentioner att utveckla i dessa områden.

Kommentar
Till granskningsversionen har dispositionen i översiktsplanen ändrats för att tydliggöra beskrivningen av allmänna intressen och översiktsplanens mål och riktlinjer.

Kommunala nämnder och bolag och förbund

Kultur- och fritidsnämnden

Synpunkt
Det blandas friskt mellan ”stadsdelar” och ”kommundelar”, utan att begreppen definieras eller förklaras om det är någon skillnad mellan dem.

Kommentar
I granskningsversionen har texten justerats och begreppet ”kommundel” används istället för ”stadsdel”.

Miljö- och byggnadsnämnden

Synpunkt
På kartan s. 30 finns ett antal orangemarkerade platser som visar ”plats för störande verksamhet” där vissa har namn men inte alla. Alla markerade platser bör ha namn.

Kommentar
Justeringar har gjorts i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
Det bör framgå om de fördjupade översiktsplanerna som finns idag kommer att fortsätta att gälla. I så fall behöver de även i fortsättningen tillgängliggöras i GISO.

Kommentar
De fördjupade översiktsplanerna kommer att sluta gälla när den nya översiktsplanen antas. Det har nu tydliggjorts i texten.

Synpunkt
Användarvänligheten av informationen som förmedlas i ÖP behöver förbättras. Det ska vara lätt att hitta den informationen man är ute efter. Det viktigaste bör lyftas fram med underrubriker, pratbubblor, tabeller, diagram mm. ÖP:n behöver förbättrad struktur och design.

Kommentar
Till granskningsversionen har dispositionen i översiktsplanen ändrats för att tydliggöra centrala ställningstaganden och riktlinjer.

Trafik- och fastighetsnämnden

Synpunkt
Under kapitel Vision bör hänvisas till Policy för Sollentuna kommuns trafik- och transportsystem. Den står nu med som Övrigt dokument som inte ingår i översiktsplanen, vilket den bör göra då den styr utformningen av hela transportsystemet.

Kommentar
Texten till granskningsversionen om övriga styrdokument har ändrats.

Synpunkt
Trafik- och fastighetsnämnden fastställde 2016-04-28 trafik- och fastighetskontorets skötselunderlag ”Utveckling av skötseln av Sollentunas parker och naturområden”. Skötselunderlaget bör vara med i listan på övriga styrdokument sid 81.

Kommentar
Granskningsversionen har uppdaterats i enlighet med synpunkten.

Synpunkt
”Närhet till skola och fritid”
Sid 31. Rubriken ger intryck av att beskriva skola och fritid. I texten förtydligas sedan att det gäller tillgången till fritidsanläggningar. Tillgången till naturområden och parker för spontanvistelse i gröna miljöer nämns inte tydligt.

Kommentar
Värdet av naturområden och parker för friluftsliv med mera beskrivs i andra avsnitt i översiktsplanen. Texten på sid 31 i samrådshandlingen under rubriken ”Närhet till skola och fritid” avser främst beskriva frågor som rör skola, fritids- och idrottsverksamhet.

Socialnämnden

Synpunkt
De kommunala verksamheterna som Sollentuna kommun ansvarar för kräver god tillgänglighet, säkerhet och närhet till vardagsmiljö. Därmed bör en strategi för de kommunala verksamheterna finnas med som en del av översiktsplanens strategier och riktlinjer.

Kommentar

I samrådsversionen anges som en riktlinje att kommunal service, skolor, förskolor och omsorgsboenden planeras efter långsiktiga behov med god tillgänglighet för invånare och kollektivtrafik. Riktlinjen kvarstår i granskningshandlingen.

Sollentuna Energi & Miljö AB

Synpunkt
Markanvisningspolicy
I kommunens markanvisningspolicy anges att kommunen ska ”Tillgodose kommunala och samhälleliga behov”. Under rubriken Mark ägd av kommunen (sid 81) utvecklas det med genom tillkomst av specialbostäder, lokaler för barn- och äldreomsorg etc.
SEOM vill försäkra sig om att infrastruktur som kommunal VA- och energiförsörjning också räknas in i de samhälleliga behov som ett område har och att mark säkras även för dessa nyttor.

Kommentar
I granskningshandlingen har det lagts till att infrastruktur som kommunal VA- och energiförsörjning också är samhälleliga behov.

Synpunkt
Markanvisningstävlingar och markförsäljningstävlingar
De metoder som Sollentuna använder sig av vid försäljning av mark är antingen markanvisningstävling eller markförsäljningstävling. SEOMs erfarenhet av dessa är att många förutsättningar/villkor för ett fungerande område inte beaktas i tävlingsmomentet, såsom en fungerande dagvattenhantering eller behov av olika försörjningsstationer. Dessa blir sen svåra att planera in vid efterföljande detaljplanering när strukturen redan är beskriven i ett segrande koncept.

Kommentar
Oavsett i vilket skede en markanvisning sker är det viktigt med en dialog med SEOM för att säkerställa att nödvändig infrastruktur säkerställs. Men oavsett hur detaljerad en detaljplan är så är det först när det som ska byggas är i startgroparna som alla förutsättningar för infrastrukturförsörjningen är klara. Det gäller exempelvis frågan om energibehov. Avgörande är således ett nära samarbete genom hela stadsbyggnadsprocessen.

Synpunkt
Detaljplanering 85
”Under detaljplanering kan läsas att generella detaljplaner kan vara en lämplig arbetsform vid planering av stadsutvecklingsområden. Detaljplaner som föregår markanvisningar kan vara ett annat arbetssätt som skulle kunna effektivisera processerna i vissa projekt.”
Kommentar: Dessa arbetssätt kan säkert på ett sätt effektivisera processerna, men i gengäld skapa friktion när infrastruktur under och ovan mark inte regleras tydligt i detaljplanen utan ska hanteras i ett senare skede.

Kommentar
Texten har arbetats om.

Sollentunahem

Synpunkt
Medborgardialoger

Vi saknar en tydlig återkoppling till de medborgardialoger som kommunen har genomfört. Vi kan som exempel nämna att på sidan 76 talas om multiarena m.m. i Helenelund, utan att nämna den sorts mötesplats som efterfrågats av medborgarna i dialogen, såsom bibliotek och ungdomsgård. På sidan 14 nämns exempel på mötesplatser som förebild för andra delar av kommunen, dock utan att nämna biblioteket i Tureberg. Alla sorters mötesplatser och platser för meningsfull verksamhet under fritiden för olika åldrar bidrar till trivsammare, säkrare och tryggare bostadsområden. Även i övrigt kan det vara värdefullt att spegla synpunkter från medborgdialogerna i översiktsplanen, särskilt när intentionerna för utvecklingsområdena beskrivs.

Kommentar
Dialoger har bidragit som underlag till den översiktliga planeringen även om inte alla konkreta förslag har tagits med i översiktsplanen. Synpunkten noteras men har itne föranlett några justeringar i granskningsförslaget.

Kommunala rådgivande organ

Funktionshinderrådet i Sollentuna kommun

Synpunkt
Begreppen funktionsrätt, funktionsnedsättning och funktionshinder behöver användas på rätt sätt i dokumentet.

Kommentar
Synpunkten noteras.

Sollentuna ungdomsråd

Synpunkt
Det är genomgående mycket fackspråk i dokumentet. Dokumentet är ganska tungläst. Det vore bra med korta sammanfattningar av de olika delarna.

Kommentar
Synpunkten noteras. Vi undersöker möjligheterna att ta fram en mer förenklad och lättläst version av översiktsplanen.

Företag och företagsorganisationer

Svenska kraftnät

Synpunkt
I översiktsplanen används begreppen strålning och strålsäker miljö i samband med resonemang om kraftledningar. Begreppet strålning brukar inte användas i de låga frekvenser som finns i kraftledningar. Ett mer lämpligt begrepp är elektromagnetiska fält.

Kommentar
Ändringar har gjort i enlighet med synpunkten. I resonemangen om kraftledningar i samrådsversionen används begreppet elektromagnetiska fält.

Föreningar

Sollentuna hembygdsförening

Synpunkt
Översiktsplanen och miljökonsekvensbeskrivningen är så omfattande dokument att de försvårar allmänhetens möjligheter att läsa och förstå dem än mindre yttra sig över deras detaljer.
Mycket text är upprepningar. Dokumenten bör fokuseras och skrivas mer kortfattat.

Kommentar
Översiktsplanen är ett av sin natur ett omfattande dokument. Vi har till granskningen sett över texten gjort förbättringar t.ex. vad gäller upprepningar. I miljökonsekvensbeskrivningen finns i inledningen en sammanfattning som ger en god övergripande bild av översiktsplanens viktigaste miljökonsekvenser. Vi undersöker även möjligheterna att ta fram en mer förenklad och lättläst version av översiktsplanen.

Synpunkt
Under rubriken platser för kultur, kunskap och kreativitet bör fler platser som är viktiga för möten finnas med som Sollentuna kyrka, Bög och Väsby gårdsmiljöer, Hersby gård, Landsnora kvarn- och sågmiljö, Överby konstcentrum och väderkvarn, Bergendal och torpmiljön i Fyndet. Kartan på sid 34 visar bara en bråkdel av Sollentunas kulturmiljöer.

Kommentar
Texten har arbetats om och kartan som refereras till finns inte kvar i samma form i granskningsförslaget.

Synpunkt
I strategin ”förtäta i kollektivtrafiknära lägen och lokala centrum” står det att Näringslivskopplingen till Kistas IT-kluster bör utvecklas. Detta är ett okänt begrepp i sammanhanget. Tvärbanan och befintlig busslinje torde vara den viktiga fysiska kopplingen.

Kommentar
Meningen har tagits bort i granskningsförslaget.

Privatpersoner

Synpunkt
Begreppet ”urban grönstruktur” är otydligt. Det undantar naturområden som inte ligger i ” närhet till bebyggelse” Vad ska gälla för sådana områden? Det är också svårt att bedöma vilket allmänt intresse som urban grönstruktur ska motsvara. ÖP 2012 var tydligare med användningen av begreppet ”den obebyggda miljön”

Kommentar
Begreppet urban grönstruktur beskrivs i samrådsversionen, men dispositionen och beskrivningen av kommunens natur- och grönområden har ändrats och förtydligats till granskningsversionen. I granskningsversionen ingår beskrivningen om urban grönstruktur i kapitlet om kommunens natur- och grönområden.

Synpunkt

Att den senaste befolkningsprognosen visar en större befolkning än tidigare prognostiserat borde inte vara ett skäl för att behöva ta fram en ny ÖP. Det är viktigt att en översiktsplan beskriver den långsiktiga utvecklingen i en kommun, ÖP 2012 gör just det.

Kommentar
Befolkningsprognosen är enbart ett av flera skäl till att kommunen har sett ett behov att ta fram en ny översiktsplan. Många ställningstaganden och grundidéer för Sollentuna kommuns långsiktiga utveckling kvarstår från 2012 års översiktsplan.

Synpunkt
Det framgår inte om kommunen har övervägt att använda rullande översiktsplanering och ta fram fördjupningar till ÖP 2012 istället för att ta fram en ny ÖP.

Kommentar
Kommunens ambition är att framöver arbeta med rullande eller kontinuerlig översiktsplanering med framtagande av fördjupningar och kunskapsunderlag.

Synpunkt
Kommunen har utgått från förslag till Regionplan 2050 i samrådsförslaget. Kommunen hänvisar dessutom till RUFS 2010. Det blir otydligt.

Kommentar
Det är korrigerat i granskningsförslaget, förutom bullerkartan där referens är från RUFS 2010.

Synpunkt
Många kartor saknar norrpil och skalstock. Färgerna i kartan för strandskydd är förvirrande.

Kommentar
Till granskningsversionen har kartorna omarbetats.

Synpunkt
Referens till regeringsformen är fel på sidan 17. Olika format på förkortningar förekommer. Det saknas källförteckning till referenser i löpande text.

Kommentar
Till granskningsversionen har formatet på förkortningar setts över. Referensen till Regeringsformen på sid. 17 har tagits bort.

Kartor

Länsstyrelsen

Synpunkt
Länsstyrelsen har noterat några felaktigheter och otydligheter i text- samt kartunderlaget, för vilka det redogörs för nedan:
Länsstyrelsen ser gärna tydligare kartunderlag där ortsnamnen framgår tydligare på alla kartor som presenteras. På en del av kartorna, till exempel den för kulturmiljö och vatten, är det svårt att urskilja färgskalor.

Kommentar

Till granskningsversionen har kartorna omarbetats.

Grannkommuner och kommuner i ABC-samarbetet

Sigtuna kommun

Synpunkt
Stäketvägen har en viktig funktion i regionen för tillgängligheten till Arlanda. Sigtuna kommun ser därför gärna att Stäketvägen illustreras som ett viktigt urbant samband i det kartmaterial som redogör för de regionala sambanden.

Kommentar
Stäketvägen finns med i våra kartor och är utpekad som en regional väg.

Synpunkt
Märsta-Arlanda är utpekad som en yttre stadskärna i RUFS. Den regionala stadskärnans avgränsning enligt RUFS bör framgå av det kartmaterial i översiktsplanen som illustrerar de regionala sambanden.

Kommentar
Kartan har utgått i granskningsversionen och ersatt med en karta från RUFS 2050.

Kommunala nämnder och bolag och förbund

Miljö- och byggnadsnämnden

Synpunkt
I kartan på s. 45 saknas markerad ”led för farligt gods” mellan vissa drivmedelsstationer. Det bör kontrolleras med Länsstyrelsen vad som gäller för leder som inte är markerade för transport för farligt gods.

Kommentar
Till alla drivmedelstationer som finns i kommunen anges i kartan på sid. 45 i samrådsförslaget rekommenderade transportleder för farligt gods. I samrådsförslaget har några av dessa markerats som att de bör kunna utgå. Detta har ändrats till granskningsversionen.

Synpunkt
Kartan på s.66 är svårläst och föreslås delas upp i två för att den ska bli tydligare.

Kommentar
Till granskningsversionen har kartorna omarbetats.

Synpunkt
På kartan sidan 34, rubrik Skola och idrott anser kontoret att naturvårdsverkets riktlinjer för buller och miljökvalitetsnormer samt miljökvalitetsmålen för luft ska efterföljas vid placering av potential för ny skola/förskola.

Kommentar
I granskningsförslaget har det förtydligats att när nya skolor planeras är det viktigt att alltid uppfylla miljökvalitetsnormerna och så långt möjligt tillgodose miljökvalitetsmålen. Det är

också viktigt att utnyttja ny bebyggelse för att skydda mot buller och bidra till att förbättra luftkvaliteten. På så sätt kan exempelvis miljön på skolgårdar förbättras.

Trafik- och fastighetsnämnden

Synpunkt
TFN anser att kartan över gångnätet bör utvecklas. Kartan bör kompletteras med de större barriärerna inom kommunen; Ostkustbanan, E4, trafikleder med stora trafikflöden m.m.
Kartan bör redovisa vilka kopplingar som finns över barriärerna och vilka kopplingar som bör tillkomma.
Kartan behöver också kompletteras med förslag på gånglänkar mellan alla stadsdelar. I aktuell karta saknas förslag till huvudgångnät i stora delar i kommunen.

Kommentar
Kartan har utgått men en gångvägsnätsplan som närmare kommer beskriva detta avses tas fram.

Synpunkt
Kartan över cykelvägnätet bör stämmas av med de planer som beskrivs i texten. Bland annat bör bron över Häggviks trafikplats inkluderas, samt att det regionala cykelnätets utbredning bör uppdateras så det stämmer med nuvarande plan, det har flyttats från Malmvägen till Bagarbyvägen.

Kommentar
Kartan har ändrats enligt synpunkten.

Synpunkt
TFN anser att kartan över kollektivtrafiknätet bör utvecklas och förtydligas. För spårnätet bör entréerna markeras tydligare och för linbana bör också de planerade hållplatslägena markeras. Förtydliga exempelvis förbindelsen till Täby som omnämns i texten.
Dessutom bör kartan kompletteras med de gator som trafikeras av viktiga busslinjer t.ex. stombusslinjer och matande busslinjer till pendeltågsstationerna. Längs dessa gator bör busstrafiken prioriteras och det är väsentligt att denna information är lätt åtkomlig för kommunens alla tjänstemän.

Kommentar
Kartan har uppdaterats.

Synpunkt
Sid 34 Kartan. Komplettera enligt text:
Bögs gård andras från ridanläggning till djurhållning
Lägg till djurhållning vid Väsby gård
Symbolen för lekplats är svår att skilja från övriga. Är listan uppdaterad 2017?

Kommentar
Till granskningsversionen har kartorna omarbetats.

Synpunkt
Sid 55 kartan

Komplettera med djurhållning vid Bögs gård och Väsby gård.
Utveckla naturentré finns markerat på 14 platser, främst kring naturreservaten. TFK har under de senaste åren gjort flera insatser kring reservatens entréer men även i annan naturmark som Edsån, Vibyån och Stensunda. Sammanlagt finns drygt 40 naturentréer vid reservaten med informationstavlor och vägvisning. Innehållet och analysen som redovisas på kartan på sid 55 är inte uppdaterad med de senaste årens insatser och prioriteringar.
Tre förslag på kartan kommenteras kort nedan. Längst i söder bör entrén ut mot Järvafältet från Silverdal diskuteras tillsammans med grannkommunerna och Trafikverket med tanke på diskussionerna om åtgärder vid Igelbäckens passage under E4an. Betydelsen av entrén vid Kronåsen har tonats ned i samband med att tillgängligheten via Fyndetskogen och Knistaporten har utvecklats i samarbete med Trafikverket. I norr visas en ny entré till Törnskogens naturreservat via en bro över Norrviken. Denna del av Törnskogens naturreservat ligger i vildmarkszonen där karaktär av vildmark ska ha företräde. Enligt reservatsbeslutet ska tillgänglighetsåtgärder främst göras i tillgänglighetszonen mot bebyggelsen i söder och entréerna i väster. Skötselplanen anger tydligt att strandsträckan i de branta sluttningarna ner mot Norrviken ska vara ostörd. I den nordvästra delen av reservatet är naturen otillgänglig och tydliga besöksmål som en bred målgrupp oftast efterfrågar saknas här. Förutsättningarna för och konsekvenserna av en lätt tillgänglig entré till Törnskogens mest otillgängliga natur bör utredas vidare

Kommentar
Till granskningsversionen har kartorna omarbetats. I granskningsversionen har den föreslagna bron över Norrviken till Södra Törnskogens naturreservat utgått.

Sollentunahem

Synpunkt
"Edsberg och Väsjön"
Den illustrerande kartan bör visa den möjliga bebyggelsen på båda sidor om Ribbings väg, mellan Edsbergs centrum och avtaget mot Edsbergs allé.

Kommentar
Skisserna är uppdaterade utifrån nuvarande kunskap om utvecklingsmöjligheter.

Föreningar

Sollentuna hembygdsförening

Synpunkt
Kartorna är av undermålig kvalitet. Framförallt färgval, vilket gör dem svårlästa. Markanvändningskartan borde återges i större skala.

Kommentar
Till granskningsversionen har kartorna omarbetats.

Turebergs villaägareförening

Synpunkt
Kartan över kulturmiljöer är så otydlig och liten att det knappt går att urskilja områdena. Villaägareföreningen efterlyser en förstorad och tydlig karta.

Kommentar
Till granskningsversionen har kartorna omarbetats.